

ศึกษา

วารสารศึกษาศาสตร์

SIKHA Journal of Education

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

ISSN 2651 - 1045

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
Faculty of Education , Vongchavalitkul University

เกี่ยวกับวารสาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานด้านวิชาการและการวิจัยในรูปแบบของบทความวิชาการและบทความวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และบุคคลทั่วไป
2. เพื่อเปิดโอกาสให้ อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาได้นำเสนอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและการวิจัย
3. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผลงานด้านวิชาการและการวิจัยระหว่างอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษากับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ภายใน 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ภายใน 31 ธันวาคม)

ก่อนการเผยแพร่ทุกบทความต้องได้รับการกลั่นกรองและประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน หากเป็นบทความภายในจะต้องได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเท่านั้น การประเมินบทความจะเป็นแบบ Double-blinded ผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน และผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์

รูปแบบการเผยแพร่วารสาร

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ ได้เผยแพร่ใน 2 รูปแบบ คือ เล่มวารสาร (Print) และวารสารออนไลน์ (Online) โดยการเผยแพร่ในลักษณะรูปเล่ม (Print) ได้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2557 และ 2558 เท่านั้น ในปีพ.ศ. 2559 เป็นต้นมาวารสารดำเนินการเผยแพร่ในลักษณะออนไลน์ (Online)

ISSN 2408-1361 (Print)

ISSN 2651-1045 (Online)

ติดต่อ

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์

อาคารขวัญทอง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

84 หมู่ 4 ถนนมิตรภาพ - หนองคาย ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

เบอร์โทรศัพท์ ☎ 044-009-711 ต่อ 257 หรือ 123 e-mail address: sikkha@vu.ac.th

ผู้รับผิดชอบหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐยา บุญกองแสน (บรรณาธิการอำนวยการ) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

เบอร์โทรศัพท์ ☎ 044-009-711 ต่อ 123 e-mail address: nathaya_boo@vu.ac.th

ฝ่ายสนับสนุนวารสาร

นางสาวเพ็ญภา น้อมสูงเนิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

เบอร์โทรศัพท์ ☎ 044-009-711 ต่อ 258 e-mail address: pennapa_nom@vu.ac.th

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ สืบคำ
ดร.กิตติ วงษ์สวัสดิกุล

นายกสภามหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล
อธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

บรรณาธิการอำนวยการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐยา บุญกองแสน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

บรรณาธิการ

ดร.มานะ สิ้นธุวงษานนท์

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.รัตนดา เลิศวิชัย

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ศาสตราจารย์ ดร.รัตน์ บัณฑิต

มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ธีระภูธร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.เมธิญ กิจระการ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ไสยวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม ตรีตระกูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ทานอก

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุชสรา บุญแสน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ดร.พูนสุข จันทศิลป์

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ดร.จินตนา วีระปริยาการ

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ดร.พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี

สถาบันพัฒนาพระวิทยากร วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

ฝ่ายจัดการวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกตุกระหม่อม

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ดร.บุญญักัญญา จิระเพิ่มพูน

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ดร.ฐิตียา เรือนนงการ

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ดร.มณูพงษ์ ชัยพันธ์

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ดร.พินโย พรหมเมือง

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

อาจารย์อุษา ไชขุนทด

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

อาจารย์ณัฐธยาน์ ทำติ

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

อาจารย์เกษภา สาธา

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

นางสาวเพ็ญภา น้อมสูงเนิน

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

นางสาวนิภาพร ใจปานแก่น

มหาวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล

ฝ่ายศิลปกรรมและรูปเล่ม

อาจารย์ธีระ ลิ้มศรีประพันธ์

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

อาจารย์ประภัสสร กองทอง

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้เชี่ยวชาญประเมินบทความก่อนตีพิมพ์ ภายใน

ศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ เจริญวัย

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวนพงศ์ ขวนชม

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญรณ์ ต้นยะ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัฐยา บุญกองแสน

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต เกตุกระทุ่ม

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา ปราชญ์ปรีชา

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.ชูเกียรติ วิเศษเสนา

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.อลงกต ยะไวยุทธ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.อำนาจ อยู่คำ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.วรสิทธิ์ รัตนวราหะ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.สมพร ชาลีเครือ

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.รัตนดา เลิศวิชัย

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.ศิริวัฒน์ สารเชตต์

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.ณัฐวัฒน์ วงษ์ชวลิตกุล

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.บุญญ์กัญญา จิระเพิ่มพูน

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.พินโย พรหมเมือง

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ดร.จินตนา วีระปรียากร

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

Mrs.Eunice Barbara C. Novio

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

Mr.Josemari Cordova

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ผู้เชี่ยวชาญประเมินบทความก่อนตีพิมพ์ ภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินรัช

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ธีระภูธร

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

รองศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ตั้งประเสริฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ไทยธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รองศาสตราจารย์ ดร.กรองทิพย์ นาควิเชตร	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา โชคเหริยสุขชัย	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ อินทประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์กมลทิพย์ กลสิการ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์บัญชา วิทยอนันต์	วิทยาลัยนครราชสีมา
รองศาสตราจารย์สุพรรณิ ภู่งาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา หล่อศิริ	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนเชื้อสกุล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรภา สมสัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล รอดเนียม	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมุข ศรีชัยวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อารังโสถิสกุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุเทน เลาน้ำทา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ เพาพาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวิภา พูลผล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศรีวัฒน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงค์ ตันติวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ดร.เขาวลิต จันจัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ดร.นเรศวร เศรษฐสิงห์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ดร.วิรดา อำนวย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ดร.สิริรัตน์ นาคิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร.ชุติมา พรหมมุย	วิทยาลัยนครราชสีมา
ดร.มณฑิรา ชมดอกไม้	วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา
ดร.ธีรวิทย์ ภิญญานุรักษ์	นักวิชาการอิสระ

บทบรรณาธิการ

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับนี้นับเป็นปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักศึกษา และบุคคลทั่วไปได้นำเสนอผลงานเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมาก ซึ่งทุกบทความล้วนผ่านการกลั่นกรองและประเมินคุณภาพตามกระบวนการและแนวทางของสิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ ก่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ สาระสำคัญของบทความในฉบับนี้เป็นบทความวิจัย ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางด้านการวิจัยสำหรับนักวิจัย นักวิชาการและบุคคลทั่วไป จากข้อค้นพบและองค์ความรู้ที่ปรากฏอยู่ในวารสารฉบับนี้

ในปี พ.ศ.2564 ที่จะมาถึงนี้ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลได้ก่อตั้งคณะมาครบ 14 ปีในเดือนธันวาคม สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ซึ่งเป็นวารสารทางวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ถือเป็นโอกาสพิเศษในวาระครบรอบ 14 ปีของคณะศึกษาศาสตร์ โดยจะจัดทำเป็นฉบับพิเศษ (Special Issue) ซึ่งตรงกับปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2564 ทางวารสารจึงขอเชิญชวนนักวิจัย นักวิชาการและผู้สนใจทุกท่านร่วมส่งบทความวิจัย บทความวิชาการและบทความปริทรรศน์เพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวาระพิเศษนี้ด้วย ซึ่งกระบวนการในการกลั่นกรองและประเมินคุณภาพของบทความก่อนตีพิมพ์เผยแพร่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางของสิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ เช่นเดิม

กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้สนับสนุนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณากลั่นกรองคุณภาพของบทความ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การดำเนินการของ สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ เสร็จสมบูรณ์พร้อมทำการตีพิมพ์เผยแพร่ไว้ ณ โอกาสนี้

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า	เรื่อง
บทความวิจัย	
1-10	Problems in Using English Language of Business English Students at Roi Et Rajabhat University: A Student Perspective Poonsuk Jantasin and Thanaporn Pantawee
11-19	ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโซวโททัศน์ที่มีผลต่อ การคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่องการสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พงษ์สิทธิ์ พลิก, เสมอกาญจน์ ไสยณศิริรักษ์, และ ไอยเรศ บุญฤทธิ์
20-28	ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ จุมพิต ศรีวัฒนพงศ์ และ พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์
29-40	ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม นารินทร์ พินทอง, หลี ฉง, และ ชินณ บุญเรืองรัตน์
41-51	การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม กระตุ้นการคิดระดับสูง อรชา เอี่ยมบุ๋, ไพศาล หวังพานิช, และ สงวนพงศ์ ขวนชม
52-63	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจ สู่ท้องถิ่น : ศึกษากรณี อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ธนิกานต์ ศรีจันทร์, อรรถ อภินันท์ธีระศักดิ์, และ อินทุราภรณ์ อินทรประจบ
64-74	การผลิตบัณฑิตปฐมวัย ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา จินตนา วีระปรียากร
75-85	ผลการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่มีผลต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา นิรวิทย์ เพียรราษฎร์
86-93	การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน ประจำปีการศึกษา 2561 ขวลิต เกตุกระทุ่ม และ จินตนา วีระปรียากร
94-107	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ว่าที่ร้อยตรีธงชัย ทวลถึง

สารบัญ (ต่อ)

หน้า	เรื่อง
บทความวิจัย	
108-116	การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา นัยนา พรหมดำ และ ศิริพร สุวรรณรังษี
117-125	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จรียา กล้าหาญ, ไพศาล หวังพานิช, และ สงวนพงศ์ ขวนชม
126-138	การพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนา อินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ประภัสสร กองทอง
139-148	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ปาลิตา ณะกุลภาคิน, จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์, และ วรสิทธิ์ รัตนวราหะ

Problems in Using English Language of Business English Students at Roi Et Rajabhat University: A Student Perspective

Poonsuk Jantasin* and Thanaporn Pantawee**

Lecturer of Master of Arts Program in English Language Teaching Program*,**

Faculty of Liberal Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat University*,**

Corresponding author E-mail: thanapornpan@reru.ac.th

(Received: September 4, 2020; Revised: September 20, 2020; Accepted: October 7, 2020)

Abstract

This study aimed to 1) identifying the problems in using English language of Business English major students at Roi Et Rajabhat University and 2) compare the problems in using English language amongst Business English major students in all four years based on students' perceptions in order to help teachers to revise and develop proper English courses for the students. The participants were all 123 Business English major students who were studying in the second semester of the Academic Year 2019. There were 17 first-year students, 37 second-year students, 40 third-year students, and 29 fourth-year students participated in this study selected by purposive sampling method. The research instrument was questionnaire on students' problems in using English language skills; speaking, listening, reading, and writing, respectively. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) of the instrument was within 0.60 - 1.00. The reliability of the questionnaire was 0.927. Means and standard deviation and Analysis of variance (ANOVA) were used to analyze collected data.

The results of the study revealed that all students encountered the problems in using English language at the moderate level in speaking, listening, reading, and writing. In relation to each individual language skill, speaking was reported the highest level perceived by the students and the skill with the lowest level is writing. However, there was no significant difference in using English language skills amongst students in all four years. The findings suggested that curriculum revision and program evaluation including classroom interactive activities for the improvement of students' speaking ability should be conducted.

Keywords: problems in using English language, students' perspective

1. Introduction

It is known that English language has been a compulsory language subject in the curriculum of Thai schools and university. From primary school to university, Thai students have studied English for at least sixteen years. However, many research studies demonstrated that they still have the problems in using English for communication (Noom-ura, 2013; Somdee & Suppasetseree, 2013)

This problem becomes more serious when the ASEAN Economic Community is implemented in 2015. Due to English language is chosen as the official lingua franca of ASEAN, newly graduated students are expected to use English language effectively in both the domestic and international workforce. This situation arouses universities and education institutes throughout Thailand to prepare their students to be able to encounter more competitive marketplace of employment, especially the English language proficiency (Warawudhi, 2013). Accordingly, producing high English proficiency graduates to the workforce is the crucial responsibility of the higher education institute

In Thailand, English has been taught as a foreign language. This makes practicing using English in the real world outside classroom of Thai students limited. According to this limitation, each higher educational institute in Thailand has put a great emphasis on the teaching and learning of English instead of trying to change educational environment. This makes English teacher become the most important factor in student learning success

To enable English teachers to help students to learn successfully, providing appropriate proportion of contents and skills in each course is important for language teachers (Warawudhi, 2013). Accordingly, finding what skills students weaken and require to fulfill their language competency is the first task of the teacher. Problem study then can be employed as the teacher's instrument to find out what the problems of using English that students encounter.

The importance of problems analysis that sheds the light on its basic function and contribution in the design of courses, syllabuses, and teaching materials or activities is stated by many scholars. Richterich and Chancerel (1987) said that needs analysis is considered as a prerequisite in any course design. This is supported by Berwick (1989) who claims that needs assessment, which requires learners' involvement, is important for decision planners to design the course. Hawkey (1980) states that needs analysis is a tool for designing courses. That is a "language training situation with reasonably specific occupational or educational objectives involving a reasonably homogeneous group of learners". Course designers can carry out specific language skills, forms, and functions of courses from the obtained information of learner's needs.

Consistency with the ideas of Knox (1997) who claimed that implementing needs analysis is important because it enables the researcher to describe assumptions regarding the way to design materials and course content to suit learner's needs. "The curriculum content and learning experiences should be negotiated between learners, teachers, and coordinators at the beginning of the project and renegotiated regularly during the project".

Consequently, in order to design an appropriate course for learners, conducting needs analysis in search of specific type of information in relation to the learning situation is desired. It takes into account the learner's cultural awareness, proficiency level in English, the available materials and all possible information that help the teacher to transmit an appropriate knowledge to the learners. (Razika, 2017).

Due to the reasons mentioned above, the study on problems of using English language of Thai students majoring in Business English Program at Roi Et Rajabhat University in student perspective is, thus, useful for teacher in order to revise and develop proper English courses for the English major students. This can help English language teachers at Roi Et Rajabhat university in providing proportion of contents and skills in each course that help strengthen students' ability in using English.

2. Research Objectives

2.1 To identify the problems in using English language of Business English major students at Roi Et Rajabhat university

2.2 To compare the problems in using English language amongst Business English major student in all four years

3. Methodology

3.1 Subjects of the Study

123 Business English major students consisted of 17 first-year students, 37 second –year students, 40 third-year students, and 29 fourth-year students were purposively selected as the subjects of this study. They were required to complete the questionnaires to echo the problems in using four language macro skills: speaking, listening, reading, and writing at the last week in the second semester of the academic year 2018.

3.2 Research Instrument

The research instrument applied in this study was the English language questionnaire adapted from Pawapatcharaudom (2007) and verified by three English lectures at Roi Et Rajabhat University to check the effectiveness of the questionnaire in term of content validity and Cronbach alpha coefficient was used to investigate the reliability of the questionnaire before employing. The questionnaires were divided into three parts. The general information was asked in the first part. The second part was five-Likert-scale questions asking students to report their problems in four basic skills: listening, speaking, reading and writing. The problems were classified into 5 levels: always = 5, usually = 4, occasionally = 3, rarely = 2, and never = 1. And the third part, open-ended question was constructed in order to elicit students' English language problems as well.

3.3 Data collection

To gather data, questionnaire was administrated to the Business English major students of Roi Et Rajabhat university at the last week in the second semester of the academic year 2018.

3.4 Data Analysis

To achieve the objectives of this study, descriptive statistics analyses in terms of mean and standard deviation and Analysis of variance (ANOVA) were carried out. The questionnaires were computed

for means and standard deviation (S.D.) in order to reveal the problems of Thai students in business English program at Roi Et Rajabhat university in using English language. The criteria for the degrees of the problems perceived by business English major students in using English language are as follows: (Suppasetsee, 2005)

Means	Interpretations
1.00 - 2.33	Students have low problems in Using English Language
2.34 - 3.67	Students have moderate problems in Using English Language
3.68 - 5.00	Students have high problems in Using English Language

4. Results

4.1 To Identify the problems in using English language of Business English major students at Roi Et Rajabhat university

Table 1 Students' Problems of Speaking Skills

Years	Number of students	Students' Problems of Speaking Skills	
		Mean	S.D.
First	17	3.02	0.59
Second	37	2.88	0.42
Third	40	2.99	0.45
Fourth	29	3.10	0.41
Total	123	3.00	0.46

The results presented in Table 1 show that in total, the means score of questionnaire was at 3.00 (S.D. = 0.46). Based on the criteria of means adopted from Suppasetsee (2005), this indicates that students had moderate problems in speaking. When considering students in each year, the fourth year students had the highest problems in speaking (M = 3.10, S.D. = 0.41).

Table 2 Students' Problems of Listening Skills

Years	Number of students	Students' Problems of Listening Skills	
		Mean	S.D.
First	17	2.94	0.72
Second	37	2.94	0.57
Third	40	2.91	0.53
Fourth	29	3.01	0.50
Total	123	2.94	0.56

According to Table 2, the study on students' problems of listening skills show the total means of 2.94 (S.D. = 0.56). It can be interpreted as students had moderate problems in using listening skills.

When considering students in each year, the fourth year students had the highest problems in using listening skills with means of 3.01 (S.D. = 0.50).

Table 3 Students' Problems of Reading Skills

Years	Number of students	Students' Problems of Reading Skills	
		Mean	S.D.
First	17	2.67	0.71
Second	37	2.94	0.63
Third	40	2.92	0.64
Fourth	29	2.97	0.56
Total	123	2.90	0.63

From Table 3 the students encountered the problems of reading skills in overall at moderate level at the means of 2.90 (S.D. = 0.63). When considering students in each year, the fourth year students had the highest problems of reading skills at the mean of 2.97 (S.D. = 0.56).

Table 4 Students' Problems of Writing Skills

Years	Number of students	Students' Problems of Writing Skills	
		Mean	S.D.
First	17	2.60	0.69
Second	37	2.67	0.49
Third	40	2.55	0.50
Fourth	29	2.77	0.60
Total	123	2.64	0.55

It is obviously shown from Table 4 that the students had moderate problems of writing skills as seen from the total means of 2.64 (S.D. = 0.55). When considering students in each year, the fourth year students revealed that they had the highest problems in using writing skills at the means of 2.77 (S.D. = 0.60).

4.2 To compare the problems in using English language amongst Business English major student in all four years.

Table 5 Comparison of Students' Problems in Using English Language

Year	Number of students	Speaking		Listening		Reading		Writing	
		Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
First	17	3.02	0.59	2.94	0.72	2.67	0.71	2.60	0.69
Second	37	2.88	0.42	2.94	0.57	2.94	0.63	2.67	0.49
Third	40	2.99	0.45	2.91	0.53	2.92	0.64	2.55	0.50
Fourth	29	3.10	0.41	3.01	0.50	2.97	0.56	2.77	0.60
Total	123	3.00	0.46	2.94	0.56	2.90	0.63	2.64	0.55

Regarding to the findings from Table 1 to 4, it can be summarized as revealed in Table 5 that the students similarly encountered the problems in using English language at the moderate level in speaking, listening, reading, and writing skills as seen from the total means of 3.00, 2.94, 2.90 and 2.64 respectively. However, when considering in each skill the students reported that the highest problem they perceived is speaking skills and the lowest problem they encountered is using writing skills. In addition, it can also be shown that the fourth-year students reported that they had the highest problems of using four skills comparing to the first, second, and third year students as seen from the total means of 3.10, 3.01, 2.97, and 2.77 respectively.

Table 6 Comparison of the differences of Students' Problems in Using English Language

Skills		SS	df	MS	F	Sig.
Speaking	Between Group	.853	3	.284	.1349*	.262
	Within Group	25.074	119	.211		
	Total	25.927	122			
Listening	Between Group	.158	3	.053	.163*	.921
	Within Group	38.582	119	.324		
	Total	38.740	122			
Reading	Between Group	1.102	3	.367	.912*	.438
	Within Group	47.964	119	.403		
	Total	49.067	122			
Writing	Between Group	.824	3	.275	.893*	.447
	Within Group	36.617	119	.308		
	Total	37.441	122			

* p-value = 0.05

According to Table 6, the findings demonstrated no significant difference in using English language skills: speaking, listening, reading, and writing in overall and in each skill. It can be seen from Table 6 that the p-value of speaking, listening, reading and writing skills are .262, .921, .438, and .447 respectively. These values show that there is no significant difference of students' problems in using English language in all four years at the level of .05 ($p > 0.05$)

5. Conclusion and Discussion

The study findings have revealed that firstly the students encountered the problems in using English language at the moderate level in speaking, listening, reading, and writing skills respectively. When considered in each skill students' speaking problem was at the highest level while problems with writing was at the lowest level.

Secondly, the result of the comparison of the differences of students' problems in using English Language in all four years shown that there is no significant difference of students' problems in using English language.

The aforementioned results were discussed as follows: First, the findings confirmed the results of previous studies conducted by Warawudhi (2013) that the fourth-year English major students of Burapha University recognized their English ability at the intermediate level. And speaking and listening skills were mentioned as the very difficult used skills. Consistency with the study of Aunruen (2005) that aimed at the exploration of the needs and problems in English language of travel agents working in Chiang Mai. The findings also revealed that travel agents had the most difficulty in speaking. As well as, the study conducted by Jeff (2019) that aimed at identifying the most difficult basic skill faced by learners of English in first year undergraduate classes at UEA. The findings of the study likewise revealed that speaking skill was the biggest problem.

Second, the second finding might not be something that we are expected to attain, as a teacher we always believe that the more students learn, the more they gain or know. This belief supported by a study of English proficiency of pupils with English as an additional language which yielded that pupils who have been in an English school for 5 or more years are more likely to be assessed as competent or fluent in English than pupils who have been in an English school for 1 to 4 years. (Department of Education, 2020). This evidently shows that English proficiency levels increase with the number of years in an English school. However, this finding can be resulted from the curriculum courses or teaching techniques which might not be suitable for the students so they cannot help them to increase their English skills. These made students of all four years were not different when we asked them rated the degree of problems in using English language.

Moreover, the challenge of learning speaking in EFL context may be because students have very few chances to use English outside the classroom and teachers also do the talking in classroom approximately 50 percent to 80 percent (Nunan, 2003). If classroom teachers do not provide opportunities for students to increase the amount of time of interaction by communicating in the target language, students will not be able to improve their speaking ability. Accordingly, classroom techniques and the task or activities designed should be taken into teachers' consideration. Additionally, this study reflected that the process of curriculum development should be focused on communicative language teaching which its focus is more on speaking and different communicative needs of learners (Nunan, 2003).

In conclusion, the data earning from this study will be somehow valuable for all English language teaching staff at Roi Et Rajabhat University to design tailor-made courses that are a perfect fit

for their students or applying for a curriculum development. This is related to Kara, Ayaz, and Dündar (2017) indicating that the curriculum designers should be informed about the academic needs or problems of students otherwise the process of curriculum development will be ineffective.

6. Recommendations

6.1 Implications

6.1.1 English teachers: For English teachers, they can reconsider or redesign their courses in terms of material, content, and technique in order to solve the problems according to the most difficult skills the students encountered.

6.1.2 Program administrators: Regarding to curriculum administrators, the obtained information of students' problems might help them to carry out specific language skills, forms, and functions of courses which can help students to go over the problems they came across. However, assessment of students' perceived problematic skills is inadequate for syllabus design especially the fourth year students who are prepared to use the target language in the target situation for their future career. The stakeholders' needs such as managers and employers should participate in the process of syllabus design.

6.1.3 Business English major students: According to the results demonstrated in this study, they would learn that amongst the four language skills, their weakest skill was speaking. Accordingly, they have to spend more time to practice and strengthen this skill. Their positive attitude towards English speaking should be motivated. They might be willing to put themselves to business English environment. In so doing, they will become more proficient in English speaking.

6.2 Recommendations for Future Research

6.2.1 According to the results from the questionnaire, the subjects were only from Business English major students for further study the exploration of English language teachers' point of view and factors influencing students' speaking ability are highly recommended.

6.2.2 In order to establish the validity and reliability of the obtained data and gather greater insight information, the triangulations should be conducted in further research study.

7. Acknowledgements

I would like to express my deepest gratitude for the support and cooperation of the professors, colleagues, and friends who took part in my survey study. Especially, the most important person, Prof. Dr. Leslie Barrrtte, without her valuable advice, guidance, and comment this study would not have been successful.

8. References

- Aunruen, R. (2005). *Needs analysis of English for travel agents in Chiang Mai* (Research report). Bangkok: Kasetsart University.
- Basturkmen, H. (1998). Refining procedures: A needs analysis project at Kuwait university. *English Teaching Forum*, 36(4), 2-9.

- Berwick, R. (1989). Needs Assessment in Language Programming: From Theory to Practice. In Johnson, R. K. (Ed.), *The Second Language Curriculum* (pp. 48-62). Cambridge: Cambridge University Press.
- Chenaksara, P. (2005). *Needs Analysis for English Communication Skills of Thai Airways International Cabin Crew* (Master's thesis). Kasetsart University, Bangkok.
- Chuanchaisit, S. & Prapphal, K. (2009). A Study of English Communication Strategies of Thai University Students. *MANUSYA: Journal of Humanities*, 17, 100-126.
- Department of Education. (2020). *English Proficiency of Pupils with English as an Additional Language*. Retrieved from https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/868209/English_proficiency_of_EAL_pupils.pdf
- Hawkey, R. (1980). *Syllabus Design for Specific Purposes*. ELT Documents Special. Projects in Materials Design. London: The British Council.
- Hutchinson, T., & Water, A. (1987). *English for specific purposes: A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jeff, C. B.R. (2019). The Most Difficult Basic Skill Faced by Learners of English in First Year Undergraduate Classes at UEA/Bukavu, DR Congo. *Creative Education*, 10, 464-474.
- Kara, E., Ayaz, A. D., & Dündar, T. (2017). Challenges in EFL Speaking Classes in Turkish Context. *European Journal of Language and Literature Studies*, 8(1), 66-74.
- Knox, S. (1997). Development and current use of the Knox Preschool Play Scale. In Parham, L. D., & Fazio, L. S. (Eds.), *Play in Occupational Therapy for Children* (pp. 35-51). St. Louis, MO: Mosby Year Book.
- Noom-ura, S. (2013). English-Teaching Problems in Thailand and Thai Teachers' Professional Development Needs (Research report). *English Language Teaching*, 6(11), 139-147.
- Nunan, D. (2003). *Practical English Language Teaching*. New York: Mc Graw Hill.
- Pawapatcharandom, R. (2007). *An Investigation of Thai Students' English Language Problems and Their Learning Strategies in the International Program at Mahidol University* (Master's thesis). King Mongkut's Institute of Technology North, Bangkok.
- Razika, B. (2017). *The Role of Needs Analysis in ESP Course Design Case of master one students of Finance and International Trade Year Students at Biskra University* (Master's thesis). Algeria. University of Mohamed Khider Biskra.
- Richterich, R. & Chancerel, J.J. (1987). *Identifying the needs of adults learning a foreign language*. Oxford: Prentice Hall.
- Somdee, M. & Suppasetseree, S. (2013). *Developing English Speaking Skills of Thai Undergraduate Students by Digital Storytelling through Websites*. Retrieved from <http://www.litu.tu.ac.th/journal/FLLTCP/Proceeding/166.pdf>

- Suppasetsee, S. (2005). *The Development of an Internet-Based Instructional System for Teaching Remedial English for First-Year University Students* (Doctoral's thesis). Suranaree University of Technology, Nakhonratchasima.
- Tangkijmongkol, C. & Wasanasomsithi, P. (2013). An Analysis of English Language Children in Slum Area in Bangkok Metropolis. *PASAA: a journal of language teaching and learning*. 46(14).
- Warawudhi, R. (2013). *Problem Analysis of English Major Undergraduate Students on Internship: A Case Study of Burapha University* (Research report). Proceedings of the Asian Conference on Education 2013, (1-13). Osaka, Japan.

ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ที่มีผลต่อ
การคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่องการสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
The Effects of Learning Management based-on Flipped Classrooms together with
Television Game Shows upon Grade 12 Students' Thai Language Analytical Thinking
for Further Education Entitled Word Formation

พงษ์สิทธิ์ พลิก* เสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์** และ ไอยเรศ บุญฤทธิ์***

นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

อาจารย์, คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

อาจารย์, คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์***

Pongsit Pleekorn* Samoekan Sophonhiranrak** and Iyared Boonyarit***

Graduate Student of Master Degree in Department of Learning Sciences and
Education Innovation, Thammasat University*

Lecturer, Faculty of Learning Sciences and Education, Thammasat University**

Lecturer, Faculty of Learning Sciences and Education, Thammasat University**

Corresponding author E-mail: peepong631@hotmail.com

(Received: March 25, 2020; Revised: April 4, 2020; Accepted: April 15, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย 2) เปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 84 คน ประกอบด้วยกลุ่มทดลอง 43 คนและกลุ่มควบคุม 41 คน คัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ซึ่งตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) การคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์สามารถช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

คำสำคัญ: ห้องเรียนกลับทาง, เกมโชว์โทรทัศน์, การคิดวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the analytical-thinking effects in word formation of Grade 12 students being taught by flipped classroom together with television game shows and lecture methods and, 2) compare the analytical thinking effects in word formation between before and after being taught by flipped classroom together with television game shows. This quasi-experimental research had 84 Grade 12 student-participants from a large public secondary school in Bangkok, consisting of 43 students in the experimental group and 41 students in the control group. They were selected by purposive sampling. The experimental group was taught by flipped classroom together with television game shows; whereas, the control group was taught by lecture method. The research instruments consisted of 1) lesson plans for flipped classroom together with television game shows, 2) lesson plans for lecture method, and 3) a test of analytical thinking ability in word formation. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test.

The results revealed as follows 1) the analytical thinking ability score of the experimental group was significantly higher than those of the control group at the .05 significance level, and 2) the posttest scores of experimental group were significantly higher than the pretest scores of the experimental group at the .05 level. The study revealed that the learning management with flipped classroom and television game shows could significantly improve the analytical thinking ability of students.

Keywords: Flipped Classroom, Television Game Shows, Analytical Thinking

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสร้างคำมีความสำคัญและมีความซับซ้อนอย่างยิ่ง เพราะต้องอาศัยความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบของคำและพยางค์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างคำใหม่ซึ่งมีความซับซ้อน เนื่องจากการแบ่งชนิดของการสร้างคำหลายชนิด ได้แก่ คำมูล คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และคำสมาส ซึ่งมีรายละเอียดของกฎเกณฑ์การจำแนกแตกต่างกันไป ทั้งนี้ผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้ดี ต้องอาศัยการฝึกฝน การคิดวิเคราะห์และมีประสบการณ์กว้างขวางเช่นกัน ด้วยความซับซ้อนและความยากต่อการเข้าใจ และการสร้างคำเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนภาษาไทยเนื่องจากเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาไทยเนื้อหาอื่น ๆ (ศิริพร ทรัพย์ดี, 2552) ดังนั้นเพื่อให้การใช้ภาษาเกิดผลสัมฤทธิ์นักเรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ เรื่อง การสร้างคำ เพื่อให้การสื่อสารและการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพ แต่คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน หรือ O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีผลคะแนนเฉลี่ยในสาระหลักการใช้ภาษาไทยต่ำที่สุดในสาระอื่น ๆ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาการเรียนภาษาไทยในปัจจุบัน นอกจากเนื้อหาการเรียนจะเป็นปัญหาในการเรียนแล้ว ยังพบว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน และปัญหาจากการเลือกรูปแบบการสอนที่ไม่หลากหลาย เน้นบรรยายและให้นักเรียนท่องจำ ถึงแม้ครูบางคนสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย แต่ตัวผลสัมฤทธิ์ไม่ตรงกับวิธีการถ่ายทอดหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากข้อมูลข้างต้นที่บ่งชี้ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทยและผลของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน รายวิชาภาษาไทย แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทย ทั้งในด้านเกี่ยวกับครูและผลที่เกิดขึ้นจากนักเรียน และยังมีการสำรวจว่าถึงแม้

นักเรียนไทยมีจำนวนชั่วโมงเรียนในชั้นเรียนค่อนข้างสูง แต่นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียนมาประยุกต์ในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากเท่าที่ควร เพราะนักเรียนไม่เคยได้รับการฝึกฝนให้คิดและมีประสบการณ์กับสถานการณ์ที่ต้องนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการคิดวิเคราะห์และประยุกต์ใช้เท่าที่ควร (นครินทร์ สุกใส, 2561) ซึ่งทำให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ลดลง เพราะขาดการฝึกฝน ย่อมส่งผลให้ผลของการคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยได้ผลคะแนนค่อนข้างต่ำดังข้อมูลข้างต้น อย่างไรก็ตาม มีนักวิชาการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ โดยครูต้องออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึกฝน เพราะการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ต้องอาศัยเวลาการทำซ้ำจนเกิดความเข้าใจและความชำนาญจนสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (ณัฐจริยา แสงสว่าง, 2550)

ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรค้นหาแนวคิดหรือวิธีการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้การวิเคราะห์การสร้างคำและจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ โดยวิธีหนึ่งที่จะช่วยปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2556) คือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เปลี่ยนช่วงเวลาการบรรยายเนื้อหาในชั้นเรียนเป็นการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานอกชั้นเรียนมาประยุกต์และฝึกแก้โจทย์ปัญหา และในทางกลับกันเนื้อหาบทเรียนที่เคยบรรยายในห้องเรียนก็จะเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบสื่อวีดิทัศน์ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้นอกชั้นเรียน (ฉันททิพย์ สลิทธธรรม, 2557) อย่างไรก็ตาม นักวิชาการพบปัญหาของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางในด้านการเกี่ยวข้องกับนักเรียน คือ เมื่อนักเรียนต้องเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียนไปเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านหรือนอกห้องเรียน นักเรียนก็จะขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพราะไม่มีครูคอยให้คำแนะนำ ถ้ามีกิจกรรมอื่นที่น่าสนใจมากกว่า ก็อาจเบี่ยงเบนไปทำกิจกรรมนั้นๆ (สุพัตรา อุดมิ่ง, 2558) สอดคล้องกับข้อมูลของนักวิชาการที่ได้เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ปัญหาที่พบ คือ ไม่สามารถควบคุมนักเรียนได้ นักเรียนจะขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง อีกทั้งขาดแรงจูงใจ ครูควรหาทริคในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนนอกชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดดังกล่าวยังทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น (นครินทร์ สุกใส, 2561) และมีแรงจูงใจมีความพึงพอใจและความมุ่งมั่นในการเรียน (ณัฐกานต์ เดียวตระกูล, 2560) อีกด้วย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน หนึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ลักษณะนั้น คือ รูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ เป็นการนำกลไกและองค์ประกอบของการแข่งขันเกมโชว์โทรทัศน์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่อาศัยเกมเป็นฐาน (Game-based learning) เป็นแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ประยุกต์รูปแบบของเกามาใช้กับเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอด (นิตยา โชติบุตร, 2558) เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้นเร้าใจ อีกทั้งยังเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถแทรกความรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจ ทันสมัยและแปลกใหม่ เหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย (ชวินโรจน์ พจน์ประบุญ, 2558)

จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ในการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ และเป็นแนวทางสำหรับครู อาจารย์และผู้สนใจได้ศึกษาเพิ่มเติมและนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยหรือวิชาอื่น ๆ ที่ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) แบบ Pretest-Posttest Control Design เป็นวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561) โดยใช้แบบแผนการทดลอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O ₁	TX	O ₂
C	O ₁	X	O ₂

เมื่อ	E	แทน	กลุ่มทดลอง
	C	แทน	กลุ่มควบคุม
	O ₁	แทน	ทดสอบครั้งที่ 1
	O ₂	แทน	ทดสอบครั้งที่ 2
	TX	แทน	การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์
	X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 คณะกรรมการศึกษาธิการ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโยธินบูรณะ เขตบางซื่อ แขวงบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 84 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 43 คน และกลุ่มควบคุม 41 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 วิธี ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

3.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ จำนวน 10 แผน รวม 10 คาบ คาบละ 50 นาที มีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.56$)

3.4.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย จำนวน 10 แผน รวม 10 คาบ คาบละ 50 นาที มีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.56$)

3.4.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องจากการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ 0.67 - 1.00 มีค่าความยากง่าย (p) 0.26 - 0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.31 - 0.55 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

3.5 วิธีการดำเนินการทดลอง

3.5.1 ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้สำหรับเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.5.2 ปฐมนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์กับกลุ่มทดลอง เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้

3.5.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ทั้งกิจกรรมนอกชั้นเรียนและในห้องเรียนกับกลุ่มทดลอง และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายกับกลุ่มควบคุม จำนวน 5 สัปดาห์

3.5.4 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการคำนวณคะแนนของนักเรียนและคำนวณค่าการกระจายของคะแนนเพื่อใช้เปรียบเทียบความแตกต่างผลการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน

3.6.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent t-test ในการเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent t-test ในการเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

4. ผลการวิจัย

4.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของผลการคิดวิเคราะห์ หลังการเรียน เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของผลการคิดวิเคราะห์ หลังการเรียน เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ควบคุม	41	18.07	2.63	6.163*	.000
ทดลอง	43	22.05	3.26		

*p<.05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยของผลการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อเรื่อง การสร้างคำ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของผลการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบ เกมโชว์โทรทัศน์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t) ของผลการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับ รูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	43	11.00	2.44	21.385*	.000
หลังเรียน	43	22.05	3.26		

*p<.05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับ รูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยของผลการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อเรื่อง การสร้างคำ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการ จัดการการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ได้เรียนรู้ด้วยการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการจัดการเรียนรู้นอกและในชั้นเรียนทำให้นักเรียนได้รับความรู้ และเกิดประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์และทำให้นักเรียนสามารถจำแนกคำประเภทต่าง ๆ ได้ รวมถึงการหาความสัมพันธ์ และระบุเหตุผลของการจำแนกการสร้างคำได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์ (2561) ที่ได้ศึกษา ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการศึกษาบันทึก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐจริยา แสงสว่าง (2550) ที่ได้กล่าวว่าบุคคลจะมีความสามารถในการวิเคราะห์ได้ต้องมีการฝึกฝนซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะการพัฒนาการคิดวิเคราะห์นั้นต้องใช้เวลา สถานการณ์และประสบการณ์ เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กิจกรรมเกมโชว์โทรทัศน์ที่ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้ฝึกฝน การคิดวิเคราะห์ผ่านสถานการณ์และประสบการณ์ นอกจากนี้ระยะเวลาสำหรับการฝึกฝนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริม ให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เช่นกัน แต่ในการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องบรรยาย เนื้อหาสาระในการเรียนรู้ให้นักเรียนในชั้นเรียนฟังและทบทวนความเนื้อหาสาระด้วยวิธีหรือกระบวนการต่าง ๆ ตาม วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้จึงทำให้ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับการฝึกฝนนั้น ไม่เพียงพอ เพราะฉะนั้น ปัจจัยดังกล่าวจึงอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง จึงเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยเปลี่ยนเวลา การบรรยายเนื้อหาในห้องเรียนเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนด้วยตนเองที่บ้านและนำประเด็น ปัญหาต่าง ๆ หรือข้อสงสัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียนเพื่อสร้างพื้นที่เชิงปฏิสัมพันธ์และเพิ่มเวลาในการลงมือ ปฏิบัติจริงในชั้นเรียนให้มากขึ้น จึงทำให้เวลาในห้องเรียนเป็นช่วงเวลาของการฝึกฝนโจทย์ปัญหาที่กระตุ้นให้นักเรียนได้มี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์มากขึ้นอีกด้วย

5.2 ผลการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโซเชียลมีเดีย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้มีการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ ผ่านกิจกรรมเกมโซเชียลมีเดียในชั้นเรียนโดยออกแบบกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และการออกแบบกิจกรรมเป็นการแข่งขันรายบุคคลทำให้นักเรียนได้แข่งขันกับเพื่อน ๆ ภายใต้งานใจต่าง ๆ ของกิจกรรมเกมโซเชียลมีเดียซึ่งทำให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้จากชั้นเรียนที่ศึกษาเนื้อหาผ่านวิดีโอ และนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการตอบคำถามผ่านกิจกรรมเกมโซเชียลมีเดียที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงการวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ โดยมีข้อคำถามต่าง ๆ เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ไปพร้อมกับการเล่นเกมในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยส่งผลให้นักเรียนมีผลการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นกว่า ก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระแสง บริสุทธิ์บัวทิพย์ (2561) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัด การเรียนรู้ด้วยแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการศึกษาค้นคว้าเชิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร จุลมวง และอังคณา ตุงคะสมิต (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินโรจน์ พจนประบุญ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมโซเชียลมีเดีย เรื่อง พลังงานทดแทนกับการใช้ประโยชน์ที่มีผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์และผลการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนจะสูงขึ้นและมีพัฒนาการที่ดีแล้ว จากการทดลองยังพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความกระตือรือร้นในการเรียน และให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้อย่างมาก อาจเป็นเพราะนักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้สื่อก่อนคลายและ เกิดความท้าทายในการเรียนจึงทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร สกุลประเสริฐศรี และจุฑารัตน์ วิบูลผล (2559) และณัฐกานต์ เดียวตระกูล (2560) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิด ห้องเรียนกลับทาง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจ ความพึงพอใจและมีความมุ่งมั่นในการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 การเตรียมวัสดุทัศนควรจัดเตรียมการลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมโดยอาจเรียงลำดับการอธิบายเนื้อหา จากง่ายไปหายาก และควรจัดเตรียมวัสดุทัศนที่มีความยาวไม่เกิน 10-15 นาที เพราะหากวัสดุทัศนมีความยาวมากจนเกินไป อาจทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายได้ง่าย หากมีประเด็นที่ยากต่อการเข้าใจที่จะอธิบายในวิดีโอทัศนควรให้นักเรียนหาความรู้ เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ หรืออาจนำประเด็นนั้นมายกตัวอย่างให้นักเรียนได้อภิปรายกันในชั้นเรียนจะช่วยทำให้ การจัดการเรียนรู้ผ่านวิดีโอทัศนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6.1.2 ครูควรตรวจสอบนักเรียนในชั้นเรียนว่าได้ดูหรือศึกษาวิดีโอที่ค้นมาก่อนหรือไม่ หากนักเรียนไม่ได้ศึกษาวิดีโอที่ค้นมาอาจทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาที่จะใช้ทำกิจกรรมในชั้นเรียนและทำให้ไม่สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้อย่างเต็มที่ โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ครูควรสร้างข้อตกลงกับนักเรียนว่าหากนักเรียนไม่ศึกษาวิดีโอที่ค้นมาก่อน นักเรียนจะต้องแยกไปดูวิดีโอในขณะที่ยังทำกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการเรียนรู้ หรือครูอาจใช้การตรวจสอบที่เป็นการกระตุ้นนักเรียน เช่น ตรวจสอบสมุดบันทึกหรือสมุดถามรายละเอียดหรือเนื้อหาในวิดีโอที่ค้น เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์สามารถทำให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นกว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ดังนั้นควรนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ไปประยุกต์ใช้ในจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ที่ต้องการเน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ หรือใช้จัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องการเวลาในฝึกฝน ฝึกปฏิบัติ หรือนำประเด็นต่างๆ มาอภิปรายในชั้นเรียน อาจทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงมากขึ้น

6.2.2 ควรมีการศึกษาโดยการนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ไปศึกษาเพิ่มเติมว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะหรือพฤติกรรมใดได้เพิ่มเติมอีกเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือการส่งเสริมด้านความรู้ ทักษะหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกรียงไกร สกุลประเสริฐศรี และจุฑารัตน์ วิบูลผล. (2559). ผลของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารครุศาสตร์*, 44(3), 29-45.
- ฉันททิพย์ ลีลิตธรรม. (2557). *การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการเรียนรู้ในห้องเรียนกลับทางร่วมกับเทคโนโลยีการเรียนรู้แบบภาคินตภาพโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ชวินโรจน์ พจน์ประบุญ. (2558). ผลของการสอนโดยใช้กิจกรรมเกมโชว์วิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงานทดแทนกับการใช้ประโยชน์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสวน (จันอนุสรณ์) (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55910210.pdf
- ณัฐกานต์ เดียวตระกูล. (2560). การใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 17(2), 137-145.
- ณัฐจริยา แสงสว่าง. (2550, 2-8 มีนาคม). การส่งเสริมความคิดปรัวิกฤตเป็นโอกาส. *มติชนสุดสัปดาห์*, 37.
- นรินทร์ สุกใส. (2561). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับเกมมิฟิเคชันที่มีต่อความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/bitstream/123456789/61392/1/5883897427.pdf>

- นิตยา โชติบุตร. (2558). การพัฒนาโปรแกรมประยุกต์เกมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาซี (วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาการสารสนเทศมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา. สืบค้นจาก
<http://sutir.sut.ac.th:8080/jspui/handle/123456789/6079>
- ประยูร จุลม่วง และอังคณา ตุงคะสมิต. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกมเพื่อส่งเสริมทักษะ
การคิดวิเคราะห์ รายวิชา ภูมิเศรษฐศาสตร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 32(2), 57-64.
- พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์. (2561). ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการศึกษาค้นคว้า
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ศิริพร ทรัพย์ดี. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องคำประสมโดยใช้เกม
กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
จังหวัดลพบุรี (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Sec_Ed/Siriporn_R.pdf
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET). สืบค้นจาก
http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2561.pdf
- สุพัตรา อุดมิ่ง. (2558). แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน: ภาพฝันที่เป็นจริงในวิชาภาษาไทย. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16(1), 51-58.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Employers' Satisfaction Towards The Graduates of Thai Language Program,
Education Faculty, Chiang Mai Rajabhat University

จุมพิต ศรีวัฒนพงศ์* และ พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์**

อาจารย์, ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*

อาจารย์, ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**

Jumpit Sriwattanapong* and Pitchayapornpan Anantaboonyawat**

Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University*

Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University**

Corresponding author E-mail: alishalover@hotmail.com

(Received: February 28, 2020; Revised: April 8, 2020; Accepted: April 25, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้บัณฑิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 จำนวน 59 คน และปี 2560 จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 91 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จากข้อมูลที่บัณฑิตให้ไว้ในแบบสอบถามสภาพการทำงานทำของบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ทดสอบ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.54 แต่น้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.60 มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี 2559 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ ด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านความรู้ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีผลการประเมินในระดับมากที่สุดของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต ด้านคุณลักษณะ ตามอัตลักษณ์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านความรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต, บัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย, คณะครุศาสตร์

Abstract

The purpose of this research was to study the levels of employers' satisfaction towards graduates from the Thai Language Program, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University. The participants were 91 employers who employed 59 graduates from Batch 2016 and 32 graduates from Batch 2017 based on the information the graduates provided. The tool used in this research approved by the experts is Chiang Mai Rajabhat University's graduates' employers' satisfaction questionnaire with Cronbach's alpha coefficient of 0.85 reliability. The data were analyzed using descriptive statistics: mean, average and standard deviation.

The result revealed that the overall employers' satisfaction towards the 2016 graduates' performances was at the highest level with an average of 4.54. However, when compared with the satisfaction gained from the 2017 graduates' performances was also at the highest level, it was lower compared with the 2016 graduates with an average of 4.60. In relation to scores for specific aspects, the graduates of 2016 were with the highest of morality and ethics followed by identity-based features, desirable characteristic of graduates, interpersonal skills and responsibility, numerical analysis, communication and information technology, cognitive and knowledge skills respectively. For the graduates of 2017, they were with the highest morality and ethics, followed by desirable characteristic of graduates, identity-based features, interpersonal skills and responsibility, numerical analysis, communication and information technology skills, cognitive and knowledge skills respectively.

Keywords: Employers' satisfaction, Graduates of Thai Language Program, Education Faculty

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในหลาย ๆ ด้าน ทำให้การพัฒนาคุณภาพของคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่รัฐบาลต้องเตรียมพร้อมเพื่อที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ทางหนึ่งที่สำคัญคือการส่งเสริมการศึกษาให้เกิดขึ้น ส่งผลให้การจัดการศึกษาจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้เพราะหากคนในสังคมได้รับการศึกษาก็จะส่งผลต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ไว้ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจะต้องมีคุณภาพ และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนมีทักษะที่สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นได้ เหล่านี้นับเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องเร่งพัฒนาและผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพ เพื่อให้สอดคล้องและตรงต่อความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงานและสังคมภายในประเทศ จึงทำให้มีการสร้างมาตรฐานและระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขึ้นมาภายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่จะยกระดับการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตได้ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพมาตราที่ 47 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับการศึกษา ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและกำกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นกรอบในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยครอบคลุมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งยังกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดกำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตร และติดตามประเมินผลโดยให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ถือเป็นน่านโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นมหาวิทยาลัยต้นแบบในการผลิตและพัฒนาคุณภาพครู ทั้งเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จึงมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งบัณฑิตของมหาวิทยาลัยจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมในการทำงาน ตลอดจนหลักสูตรที่เปิดสอนจะต้องมีคุณภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน และสามารถผลิตบัณฑิตให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานได้ ซึ่งคณะครุศาสตร์ในฐานะที่เป็นคณะที่สร้างบุคลากรทางการศึกษา และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในฐานะที่เป็นคณะสร้างบัณฑิตร่วมกับคณะครุศาสตร์เชื่อว่าการติดตามคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรโดยสำรวจความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต จึงนับเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ เพราะผลผลิตของหลักสูตรและคุณภาพของบัณฑิตจะเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของหลักสูตร ตลอดจนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการประกันคุณภาพของคณะและมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามจากการติดตามประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ที่ผ่านมา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะมีผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตที่มีค่าน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งทักษะดังกล่าวเน้นเรื่องการใช้อุปกรณ์สำนักงาน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตลอดจนความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ นอกจากนี้ในบางปีการศึกษาทางหลักสูตรขาดการติดตามผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ไม่ทราบข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้บัณฑิตว่าบัณฑิตของหลักสูตรมีความสามารถในด้านวิชาการและวิชาชีพเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมากน้อยเพียงใด และไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่รับผิดชอบหลักสูตรภาษาไทยร่วมกับทางคณะครุศาสตร์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของ

ผู้ใช้นิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 และ 2560 ในลักษณะเปรียบเทียบกัน โดยเก็บข้อมูลหลังจากที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้วภายในระยะเวลา 1 ปี เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนานิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ อีกทั้งนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ทำการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้นิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ ผู้ใช้นิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 จำนวน 94 คน และปี 2560 จำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 143 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้นิต/หัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 จำนวน 59 คน และปี 2560 จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 91 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่ายจากที่บัณฑิตให้ข้อมูลสถานที่ทำงานไว้ในแบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต ปีการศึกษา 2559-2560

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้นิตที่ได้มาจากสำนักงานมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิต

โดยในตอนที่ 2 อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยได้เพิ่มคำถามประเด็นด้านที่ 6 คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตรภาษาไทย แล้วจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบรายชื่อบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 และ 2560 จากระบบของสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากนั้นติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบัณฑิตที่ได้ให้ข้อมูลไว้ในแบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต ปีการศึกษา 2559-2560 ถึงการจัดส่งหนังสือและแบบสอบถาม โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 64.83 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2560 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.30 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในภาพรวม ผู้วิจัยนำเสนอตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต

รายการประเมิน	บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี 2559			บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี 2560			ความ แตกต่าง
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	$\bar{X}$
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.66	0.56	มากที่สุด	4.70	0.45	มากที่สุด	0.04
2. ด้านความรู้	4.41	0.63	มาก	4.43	0.64	มาก	0.02
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.42	0.65	มาก	4.52	0.53	มากที่สุด	0.10
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	4.59	0.56	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด	0.04
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	4.45	0.60	มาก	4.59	0.49	มากที่สุด	0.13
6. ด้านคุณลักษณะพิเศษของ บัณฑิต	4.63	0.58	มากที่สุด	4.68	0.51	มากที่สุด	0.05
7. ด้านคุณลักษณะตาม อัตลักษณ์	4.64	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด	0.03
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.58	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด	0.06

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และ ปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.54 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.60 โดยมีความแตกต่างกันของค่าร้อยละที่ 0.06 และ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 คือ ด้าน คุณธรรม จริยธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ 4.70 ตามลำดับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ 4.43 ตามลำดับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในแต่ละด้าน

4.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ย 4.66 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.70 โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.04 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีวินัย และความตรงต่อเวลา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และศีลธรรมอันดี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีวินัย และความตรงต่อเวลา

4.2.2 ด้านความรู้ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ย 4.41 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.43 โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.02 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 คือ มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรวม 4.42 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ยรวม 4.52 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.10 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ย 4.59 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.63 โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.04 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2559 คือ มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.5 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรวม 4.45 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.13 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 คือ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และโปรแกรม เพื่อการแสวงหาความรู้ และติดต่อสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ สถิติ การใช้ตัวเลข และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรม เพื่อการแสวงหาความรู้ และติดต่อสื่อสาร

ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือมีความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ สถิติ การใช้ตัวเลข และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.2.6 ด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ย 4.63 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.68 โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.05 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตรงตามเวลา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและมีวินัยในตนเอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุด คือ มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.7 ด้านคุณลักษณะพิเศษตามอัตลักษณ์ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ย 4.64 ซึ่งน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2560 ที่มีค่าเฉลี่ย 4.67 โดยมีความแตกต่างกันที่ร้อยละ 0.03 ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งในปี 2559 และปี 2560 คือ มีความเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือและตอบแทนคุณของผู้มีพระคุณทั้งที่เป็นบุคคลและสถาบัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประเด็นที่น้อยที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 คือ มีความตระหนักและรู้ตัวเองอยู่เสมอ สามารถแยกแยะสิ่งดีสิ่งไม่ดีได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และประเด็นที่น้อยที่สุดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 คือ เข้าร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5. สรุปและอภิปรายผล

เมื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตหลักสูตรภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีน้อยกว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 ในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 และ 2560 นั้นใช้หลักสูตรที่ต่างกัน ซึ่งหลักสูตรของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 เป็นหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 ซึ่งปรับปรุงมาจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553 ที่เป็นหลักสูตรของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการพัฒนาหลักสูตรจึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนวิชา การจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจและทันสมัย สอดรับกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มากขึ้น ส่งผลให้บัณฑิตมีทักษะในแต่ละด้านที่พัฒนาขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับพิจิตรา ธงพานิช (ทีสุกะ) (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรย่อมก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย ส่วนหนึ่งเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเปลี่ยนไปกับทักษะในด้านต่าง ๆ ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม มีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงาม เป็นต้น

เมื่อศึกษาผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งปี 2559 และ 2560 ในด้านต่าง ๆ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรม จริยธรรม มากที่สุด เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยจะเห็นว่า ประเด็นเรื่อง มีความซื่อสัตย์สุจริตนั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.71 และ 4.78 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์ประจำหลักสูตรได้ส่งเสริมและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การมีวินัยและความตรงต่อเวลา ความเสียสละ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎระเบียบและศีลธรรมอันดี โดยสอดแทรกผ่าน

การเรียนการสอน การจัดโครงการของหลักสูตร กิจกรรมจิตอาสา การบริการวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนช่วงเวลาที่คณาจารย์ไปนิเทศก์การฝึกสอน เพื่อต้องการปลูกฝังคุณธรรมและความเสียสละเพื่อส่วนรวมให้กับนักศึกษา โดยมีเป้าหมายว่าเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะได้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งตรงกับที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยไว้ว่าเป็นคนดี มีความรู้ดี บุคลิกภาพดี สุขภาพดี และเป็นพลเมืองดี (5 ดี) ซึ่งพลเมืองดีนั้น หมายถึง บัณฑิตมีวินัย มีความรับผิดชอบ เคารพกฎระเบียบของสังคม เสียสละ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้และคำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ตันติกุล (2559) ที่ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตนั้นมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในด้านของความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีความประพฤติดี เคารพกฎ ระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีจิตสำนึกที่ดี ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2558) ที่ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2558 พบว่า ด้านที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่นกัน

สำหรับด้านที่บัณฑิตทั้ง 2 รุ่นได้รับผลการประเมินน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ ซึ่งประเด็นที่ถูกประเมินน้อยที่สุด คือ มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76 และ 3.78 ตามลำดับ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตยังมีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษน้อย สาเหตุอาจมาจากบัณฑิตไม่กล้าที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร นอกจากนี้ในโครงสร้างหลักสูตรมีวิชาภาษาอังกฤษเพียงสองชั้นปี ทำให้เรียนไม่ต่อเนื่องและไม่เพียงพอ บัณฑิตจึงขาดการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทางหลักสูตรได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการเสริมความรู้ทางภาษาอังกฤษในลักษณะการบูรณาการเข้ากับรายวิชาที่เหมาะสมในหลักสูตร ตลอดจนจัดอบรมความรู้ทางภาษาอังกฤษเพิ่มให้กับผู้เรียนในโครงการทบทวนความรู้ก่อนสอบแข่งขัน ซึ่งทางหลักสูตรจัดอบรมให้กับผู้เรียนในช่วงปิดภาคการศึกษาที่ 2 จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตรา (2556) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐกับเอกชนต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิศวกรรมสำรวจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความรู้ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.62 ซึ่งประเด็นที่ได้รับการประเมินน้อยที่สุด คือ ความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2556) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้บังคับบัญชานักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2555-2556 พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านความรู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทางตรงกันข้ามเมื่อพิจารณาประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านความรู้ คือ มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทย โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2559 มีค่าเฉลี่ยที่ 4.71 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2560 มีค่าเฉลี่ย 4.66 โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่มากที่สุด เป็นการสะท้อนให้เห็นว่ารายวิชาต่าง ๆ ทางด้านภาษาไทยที่มีในหลักสูตรนั้นช่วยเสริมสร้างความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยให้กับบัณฑิตได้เป็นอย่างดี และเป็นความรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาทางภาษาไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักภาษา การใช้ภาษา ตลอดจนวรรณคดี ทำให้เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปปรับประยุกต์ใช้กับการทำงานทางสายการศึกษาโดยเฉพาะอาชีพครูภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

6.1.2 อาจารย์ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมในประเด็นที่ได้รับการประเมินน้อยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในปีการศึกษาต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

6.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต สาขาภาษาไทย ระหว่างคณะครุศาสตร์กับคณะอื่น เช่น คณะมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

พงศ์ทร สาดรา. (2556). เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐกับเอกชนต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิศวกรรมสำรวจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (รายงานผลวิจัย). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พิจิตรา ธงพานิช (ทีสุกะ). (2557). การพัฒนาหลักสูตร ความรู้ สมรรถนะ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

รัชดาภรณ์ ดันติกุล. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยและพัฒนาโดยกองการณในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(2), 237-245.

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2558). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558 (รายงานผลวิจัย). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สืบค้นจาก <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/Porrorbor2542.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf>

สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2556). ความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้บังคับบัญชานักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (รายงานผลการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน:
กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
Negative Factors Affecting the Motivation in Chinese Learning:
A Case Study of Phitsanulok Pittayakom School

นารีรัตน์ พินทอง* หลี่ ฉง** และชินัน บุญเรืองรัตน์***

แผนวิชาภาษาจีน โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม*

วิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ, Central China Normal University**

อาจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร***

Nareerat Pintong* Li Qiong** and Chinun Boonroungrut***

Department of Chinese, PhitsanulokPittayakom School*

College of International Cultural Exchange, Central China Normal University, P.R. China**

Department of Psychology and Guidance, Faculty of Education, Silpakorn University***

Corresponding author E-mail: b.chinun@hotmail.com

(Received: March 10, 2020; Revised: April 4, 2020; Accepted May 7, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน ของนักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม และ 2) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน ของนักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนแผนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 จำนวน 61 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (คิดเป็นร้อยละ 95 ของนักเรียนทั้งหมดของแผนวิชาภาษาจีน เป็นนักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ 68.8 และนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 31.2) เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 38 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านระหว่าง .64-.89 สถิติแบบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิด Robust Regression ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างโมเดลในการทำนาย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจภายใน ในการเรียนวิชาภาษาจีน ได้แก่ บุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอนและคะแนน และ 2) มีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ $\hat{Y} = 4.86 - .76$ (บุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอน) $-.39$ (คะแนน) สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานแรงจูงใจภายนอก ได้แก่ การเลือกใช้แบบเรียนและบุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอน $\hat{Y} = 5.02 - .20$ (การเลือกใช้แบบเรียน) $-.16$ (บุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอน) สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้แก่ $\hat{Z} = -.50$ (บุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอน) $-.39$ (คะแนน) และ $\hat{Z} = -.69$ (การเลือกใช้แบบเรียน) $-.37$ (บุคลิกลักษณะทางกายและนิสัยของครูผู้สอน) ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้สามารถใช้สะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้ภาษาจีน และสามารถนำไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ขาดความสนใจในการเรียนภาษาจีนต่อไป

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลร้าย, แรงจูงใจ, การเรียนภาษาจีน

Abstract

This research was intended to 1) explore the factors that declared the negative factors influencing the intrinsic and extrinsic motivations and, 2) create equations for predicting negative motivation towards the creation of Chinese language learning of Chinese program students of Phitsanulok Pittayakom School. The participants were 61 senior high students in Academic Year 2018. They were chosen by simple random sampling technique. There were 68.8 percent males and 31.2 percent females comprising 95 percent of students in the Chinese Program. The research tool was a valid 38-item questionnaire, presenting a satisfied content validity ranging from .64 to .89. Robust regression was applied to generate prediction models.

The research results showed that 1) the negative factors affecting intrinsic motivation towards the creation of Chinese Language learning included teacher's personalities and grading, and 2) Equation predictions in raw score form were $\hat{Y} = 4.86 - .76$ (teacher's personalities), and $-.39$ (grading). Extrinsic motivation included textbooks selection and teacher's personalities at $\hat{Y} = 5.02 - .20$ (textbook selection) and $-.16$ (teacher's personalities). Equation predictions in standard score form were $\hat{Z} = -.50$ (teacher's personalities); $-.39$ (grading); $\hat{Z} = -.69$ (textbook selection) and $-.37$ (teacher's personalities), respectively. The stated results can reflect instructional management of teachers who teach Chinese language and deploy on inattentive students problem on Chinese language learning afterward.

Keywords: Negative factor, Motivation, Chinese Learning

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพื่อตอบสนองการเติบโตของประเทศด้านการค้าและการท่องเที่ยวประเทศจีน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ในฐานะเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของประเทศไทย ดังนั้นโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดพิษณุโลก ในปัจจุบันได้ถูกกำหนดจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานระดับสากล จึงเปิดการเรียนการสอนแผนวิชาภาษาจีนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เพื่อเพิ่มศักยภาพและทางเลือกทางการศึกษา ที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนในอนาคตอย่างไรก็ตามพบว่าในปัจจุบันนักเรียนที่เรียนแผนภาษาจีนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม นั้นมีความสนใจต่อการเรียนวิชาภาษาจีนลดลงเกิดปัญหาความล้มเหลวในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลายมิติ และยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนนั้นต่ำลงอย่างชัดเจนในหลายภาคการศึกษาที่ผ่านมา ดังนั้นในการศึกษานี้จึงเน้นไปที่ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม เพื่อนำไปประกอบคำแนะนำในการสร้างกลยุทธ์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนภาษาจีนมากขึ้น โดยจำกัดหรือลดอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนต่อไป

1.1 การสร้างแรงจูงใจกับการเรียนวิชาภาษาจีน

แรงจูงใจสามารถมองได้ว่าเป็นต้นกำเนิดของความสนใจในการเรียนรู้ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความต้องการ แรงขับ แรงผลักดัน ความคาดหวัง รางวัลและเป้าหมาย ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆที่จัดได้ว่าเป็นกระบวนการทางจิตที่จะกระตุ้นให้เกิดการกำหนดทิศทางการกระทำ พฤติกรรม รวมไปถึงความมุ่งหมายของการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ แรงจูงใจได้รับการอธิบายว่าเป็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างด้วยความสนใจและความสนุกสนานที่แท้จริง (Deci & Ryan, 1985) แรงจูงใจยังถูกอธิบายควบคู่กับกระบวนการเรียนรู้ อย่างเช่นคำอธิบายว่า

แรงจูงใจส่งผลดีต่อความพยายามกับความปรารถนาที่จะทำให้บรรลุถึงจุดหมายของการเรียนรู้ รวมไปถึงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สิ่งเหล่านั้น (Dörnyei, 1994) นอกจากนั้นแรงจูงใจยังถือได้ว่าเป็นแรงผลักดันและเป็นแรงกระตุ้นความรู้สึกหรือความปรารถนาที่เป็นลักษณะเฉพาะของมนุษย์ (Brown, 2001) แรงจูงใจยังเป็นสิ่งสำคัญและเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความสนใจที่นำไปสู่ความมีเจตคติที่ดีและความสำเร็จในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ Ma (2018) เชื่อว่าแรงจูงใจสามารถบำบัดความวิตกกังวลภายในจิตใจได้ ถ้าครูผู้สอนสามารถทำให้นักเรียนเปลี่ยนความรู้สึกจาก "ต้องการให้เรียน" เป็น "ต้องการที่จะรู้" อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิผลทางการเรียนภาษาจีน แรงจูงใจนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆคือ 1) แรงจูงใจภายใน และ 2) แรงจูงใจภายนอก

แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในจากตัวบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวรซึ่งอาจจะเป็นความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ เจตคติ การมองคุณค่า ความพอใจ รวมไปถึงความต้องการ ฯลฯ แตกต่างจากแรงจูงใจภายนอกที่เป็นสิ่งผลักดันหรือการถูกกระตุ้นจากภายนอกตัวบุคคลโดยการได้รับการชื่นชม คำชม การยอมรับ การยกย่อง การได้รับรางวัล รวมไปถึงการกลัวการถูกทำโทษ ถูกตำหนิ ฯลฯ ซึ่งแรงกระตุ้นนี้ไม่คงทนถาวร เพราะมนุษย์เราจะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวก็ต่อเมื่อต้องการสิ่งตอบแทนเหล่านั้นเท่านั้น (Spaulding, Plante, & Vance, 2008) พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกถึงความสนใจ และเพลิดเพลินในการทำกิจกรรมนั้นๆเกิดจากแรงจูงใจภายใน ที่มีความแตกต่างจากแรงจูงใจภายนอกที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นก็ต่อเมื่อถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกทำให้เกิดความต้องการหรือเพื่อสร้างจุดหมายหมายในการได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (อารี พันธมณี, 2544; Boonroungrut & Oo, 2019)

1.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน

ปัจจัยด้านลักษณะนิสัยนี้สามารถส่งผลร้ายต่อการกระตุ้นแรงจูงใจภายในที่การเรียนภาษาจีนทัศนคติเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนทัศนคติในเชิงลบจึงเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนอย่างชัดเจน (Lin, 2011) การศึกษาแรงจูงใจต่อการเรียนวิชาภาษาจีนหลายงานชี้ว่านักเรียนมีแรงจูงใจลดลง เช่น จากปัจจัยที่ให้เกิดความแตกต่างทางด้านทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงวิธีการแก้ปัญหาในการเรียนภาษาจีน (Liu, 2012) สอดคล้องกับ Wang (2015) ที่วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทยลดลง พบว่านักเรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกันมีระดับผลกระทบด้านแรงจูงใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่จะช่วยลดให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ก็ส่งผลต่อแรงจูงใจเช่นเมื่อนักเรียนกลุ่มนั้นได้รับความล้มเหลวหรือไม่สามารถทำตามเป้าหมายให้สำเร็จได้บ่อย ๆ ก็จะรู้สึกท้อถอยและอาจหมดกำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Liu (2012) ที่ศึกษานักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามพบว่า นักเรียนที่มีเป้าหมายจะมีความสนใจในการเรียนภาษาจีนมากกว่านักเรียนที่ไม่มีเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ และ Peng (2015) ที่ศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาจีนในมหาวิทยาลัยสยามในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนพบว่า เป้าหมายมีส่วนสำคัญที่ทำให้ นักศึกษานักเรียนที่จะเรียนภาษาจีน นักศึกษาที่ไม่มีเป้าหมายในการเรียนภาษาจีนที่ชัดเจนนั้นมีผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจเป็นอย่างมาก และอีกปัจจัยหนึ่งคือมีเชื้อสายกับไม่มีเชื้อสายจีนเป็นความแตกต่างทางเชื้อสายระหว่างคนไทยแท้ กับคนไทยที่มีเชื้อสายจีนซึ่งมีผลร้ายต่อการกระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจ เช่น คนที่มีเชื้อสายจีนก็อาจจะสามารถพูดภาษาจีนได้อยู่แล้ว ทำให้เรียนรู้ภาษาจีนได้เร็วกว่าคนที่ไม่มีเชื้อสายจีน อาจเป็นเพราะว่าบุคคลในครอบครัวสามารถพูดภาษาจีนได้ จึงอาจจะทำให้คนที่ไม่มีเชื้อสายจีนเกิดความท้อถอยเนื่องจากเรียนรู้ได้ช้ากว่าและไม่มีโอกาสได้ใช้หรือฝึกฝนนั่นเอง (Yu, 2013) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wang (2015) ที่ทำการวิจัยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของสองโรงเรียนที่เรียนวิชาภาษาจีน พบว่า นักเรียนที่มีเชื้อสายจีนจะสนใจที่จะเรียนภาษาจีนมากกว่านักเรียนที่ไม่มีเชื้อสายจีนกล่าวคือการมีกับไม่มีเชื้อสายจีนเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่สามารถส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาจีนได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักเรียน โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
- 2.2 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน โรงเรียนพิษณุโลก

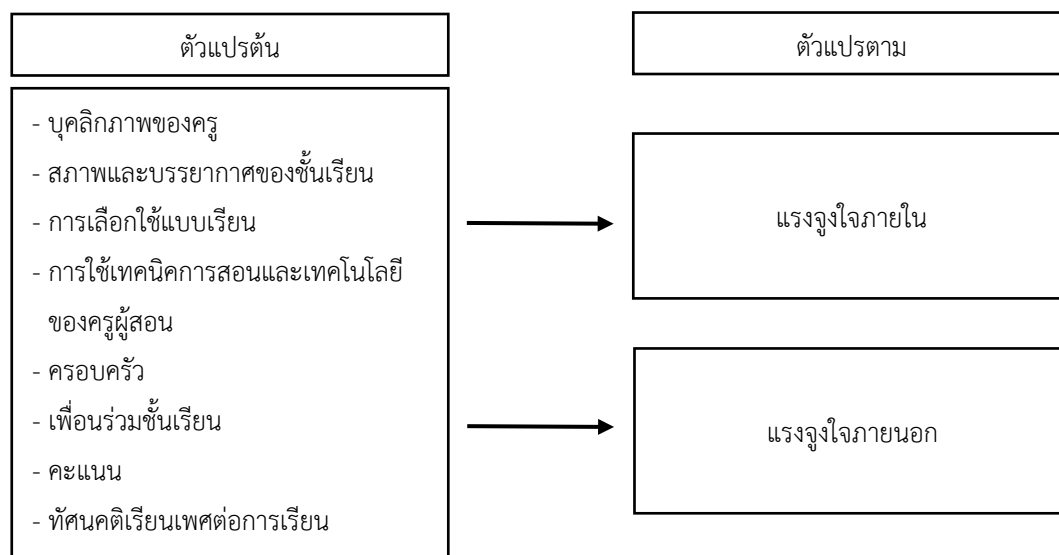
พิทยาคม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนในแผนวิชาภาษาจีนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 จำนวน 61 คน ได้มาด้วยการคัดเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายเข้าในการศึกษาขั้นต้นนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคิดเป็นร้อยละมากกว่า 95 ของประชากรนักเรียนทั้งหมดในแผนการเรียนวิชาภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเรียนวิชาภาษาจีนมากกว่า 6 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ในการดำเนินการกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามทั้งหมด 1 ชุดและต้องดำเนินการตอบและส่งคืนภายใน 1 วัน การเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 61 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 42 คน และนักเรียนหญิง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 68.85 และ 31.15 ตามลำดับ

3.2 กรอบแนวคิด

3.3 นิยามศัพท์ตัวแปรในการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งหาปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรายวิชาภาษาจีน นอกจากนิยามศัพท์ด้านแรงจูงใจแล้วนิยามศัพท์คำอื่นๆที่ใช้เฉพาะงานวิจัยในครั้งนี้ จึงมีความหมายเชิงลบที่สะท้อนทัศนคติของนักเรียนแต่ละบุคคล (Subjective perspectives) มีรายละเอียดในแต่ละตัวแปรดังต่อไปนี้

3.3.1 แรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงผลักดันภายในตัวของบุคคล คือแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการจากภายใน ที่สามารถส่งผลร้ายต่อความสนใจในการเรียนภาษาจีนของนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดความพยายาม ขาดความตั้งใจ ขาดความต้องการ และขาดเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน

3.3.2 แรงจูงใจภายนอก หมายถึง สิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่อาจจะเป็นผลร้ายต่อความสนใจเรียนภาษาจีนของนักเรียน เช่น ความรู้สึกผิดหวังจากการไม่ได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง คำชมหรือการได้รับการยกย่อง หรือการผิดหวังจากความล้มเหลวของเป้าหมายที่วางเอาไว้ รวมไปถึงการถูกตำหนิ ถูกทำโทษ จากครูหรือพ่อแม่ผู้ปกครอง

3.3.3 บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน หมายถึง บุคลิกลักษณะท่าทาง นิสัยของครูผู้สอนที่ไม่พร้อมหรือไม่เหมาะสมประกอบด้วย พฤติกรรมภายนอกหรือรูปลักษณ์ พฤติกรรมภายในหรือคุณสมบัติ โดยพฤติกรรมภายนอกนั้นเป็นส่วนที่ทำให้เกิดความประทับใจ ว่าชอบหรือเกลียด ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ส่วนพฤติกรรมภายในนั้นคือลักษณะนิสัยซึ่งต้องใช้เวลาในการเรียนรู้หรือพูดคุยสนทนาจึงจะทราบว่าเป็นอย่างไร ซึ่งส่วนนี้จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความประทับใจอย่างลึกซึ้งมากกว่ารูปลักษณ์และเป็นคุณสมบัติที่ครูทุกคนควรมี และต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาให้ดีขึ้นและรวมไปถึงการขาดความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ขาดเทคนิคหรือวิธีการที่ถูกต้องในการถ่ายทอดเนื้อหา ความไม่ชัดเจน ความเร็ว การจัดกิจกรรมและขาดการจัดการชั้นเรียนที่ดีด้วย

3.3.4 สภาพและบรรยากาศชั้นเรียน หมายถึง ขนาดของห้องเรียนที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนของนักเรียน การจัดวางผังของโต๊ะและเก้าอี้ที่ไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน สภาพอากาศ และแสงสว่างที่ไม่ดีหรือไม่เพียงพอ ขาดความสะอาด ความสะดวก ความสงบ ความปลอดภัย รวมไปถึงความไม่เพียงพอของอุปกรณ์ในชั้นเรียน

3.3.5 การเลือกใช้แบบเรียน หมายถึง แบบเรียนที่โรงเรียนหรือครูผู้สอนกำหนดให้ใช้ซึ่งไม่ครอบคลุมเนื้อหาไม่หลากหลาย และไม่น่าสนใจ ไม่ชัดเจน ซึ่งหมายรวมถึงความล้าสมัย ไม่มีสีสัน และไม่มีภาพประกอบที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนอาจไม่เหมาะสมกับวัย อายุ ความสามารถและความต้องการของผู้เรียนคือมีความยากหรือง่ายเกินไป หรือมีแบบฝึกหัดที่น้อยเกินไป

3.3.6 การใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่และเทคโนโลยีของครูผู้สอน หมายถึง ความล้าสมัยของสื่อการสอน การไม่นำเทคโนโลยีการสอนแบบใหม่เข้ามาปรับใช้ในการเรียน นอกจากนั้นยังรวมไปถึงจำนวนครั้งที่ใช้สื่อการสอนที่น้อยเกินไปและการเลือกใช้ที่ไม่หลากหลาย

3.3.7 ครอบครัว หมายถึง คนในครอบครัวไม่สนับสนุนให้เรียนภาษาจีนและเห็นว่าการเรียนภาษาจีนไม่สำคัญมากเพียงพอ ตลอดจนไม่มีสมาชิกคนใดในครอบครัวสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้

3.3.8 เพื่อนร่วมชั้นเรียน หมายถึง จำนวนเพื่อนร่วมชั้นที่มีจำนวนมากเกินไป ความไม่สนใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ตลอดจนการแข่งขันระหว่างเพื่อนร่วมชั้นที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความท้อถอย นอกจากนั้นยังหมายถึงการขาดแรงสนับสนุนของเพื่อนร่วมชั้นคนอื่นๆ และไม่มีเพื่อนสนิทในชั้นเรียน

3.3.9 คะแนน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้รู้สึกได้ว่าความสามารถในการเรียนภาษาจีนรวมไปถึงได้รับความคาดหวังสูงเกินไปจากครูผู้สอน

3.3.10 ทศนคติเรื่องเพศต่อการเรียน หมายถึง การมีทัศนคติว่าเพศตรงกันข้ามสามารถเรียนได้ดีกว่า

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้ 1) ตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปชนิดเลือกตอบทั้งหมด คำถามคือเพศและการมีเชื้อชาติจีน และ 2) แบบสอบถามที่ทัศนคติต่อปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนซึ่งที่แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับตั้งแต่ระดับที่ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึงระดับที่ 1 หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบสอบถามออกแบบเป็นภาษาจีนจำนวน 38 คำถาม ใน 10 ด้านตามที่ระบุในนิยามศัพท์ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยกำหนดให้ปัจจัยด้านแรงจูงใจภายในและภายนอก (ตัวแปรที่ 1 และ 2) เป็นตัวแปรตามในการศึกษา นอกนั้นใช้เป็นตัวแปรต้นทั้งหมด การแปลผลคะแนนคือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกนั้น คะแนนยิ่งมาก ยิ่งจัดเป็นค่าคะแนนเชิงบวก แต่ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจทั้ง 8 ด้านคะแนนยิ่งมาก ยิ่งจัดเป็นค่าคะแนนเชิงลบ แบบสอบถามฉบับนี้ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาจีนและความตรงเชิงเนื้อหาตามทฤษฎีแรงจูงใจตามการศึกษาของ Guo (2005) ด้วยการใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) จาก

ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาทั้งชาวไทยและชาวจีนและทำการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pilot Test) แบบสอบถามฉบับนี้แสดงค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .64 - .89

เมื่อตรวจสอบข้อมูลด้วยด้วยสถิติเชิงพรรณนาและตรวจสอบค่าการกระจายตัวของข้อมูลแล้ว พบว่ามีการกระจายตัวแบบไม่ปกติ ด้วยวิธีการของโคโมโกรอฟ สเมอรอฟ (Kolmogorov-Smirnov) จึงเลือกใช้สถิติแบบนอนพาราเมตริกแบบแมน-วิทนี ยู (Mann-Whitney U) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง และความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีเชื้อชาติจีนและไม่มีเชื้อชาติจีน นอกจากนั้นยังทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิด Robust Regression โดยใช้ a heteroscedasticity consistent standard error estimator ตามแนวทางของ Darlington and Hayes (2016)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการกระจายตัวของข้อมูลโดยเรียงตัวแปรตามลำดับในบทนิยามศัพท์พบว่า ข้อมูลทุกตัวแปรมีการกระจายตัวแบบไม่ปกติโดยค่าทดสอบแบบโคโมโกรอฟ สเมอรอฟที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเชิงพรรณนาของปัจจัยที่ศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	95% CI Interval		Kolmogorov-Smirnov		
			LLCI	ULCI	ค่าสถิติ	df	Sig
ตัวแปร 1	3.82	.84	3.60	4.04	.135	61	<.01
ตัวแปร 2	4.88	.78	4.82	4.94	.451	61	<.01
ตัวแปร 3	1.63	.53	1.49	1.77	.140	61	<.01
ตัวแปร 4	1.87	.80	1.66	2.07	.191	61	<.01
ตัวแปร 5	2.06	.70	1.88	2.24	.122	61	.025
ตัวแปร 6	1.84	.63	1.67	2.00	.146	61	<.01
ตัวแปร 7	1.43	.77	1.23	1.63	.369	61	<.01
ตัวแปร 8	1.49	.48	1.31	1.61	.215	61	<.01
ตัวแปร 9	1.97	1.09	1.69	2.25	.235	61	<.01
ตัวแปร 10	1.16	.45	1.04	1.28	.510	61	<.01

หมายเหตุ: ตัวแปร 1: แรงจูงใจภายใน, ตัวแปร 2: แรงจูงใจภายนอก, ตัวแปร 3: บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน, ตัวแปร 4: สภาพและบรรยากาศชั้นเรียน, ตัวแปร 5: การเลือกใช้แบบเรียน, ตัวแปร 6: การใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่และเทคโนโลยีของครูผู้สอน, ตัวแปร 7: ครอบครั้ว, ตัวแปร 8: เพื่อนร่วมชั้นเรียน, ตัวแปร 9: คะแนน, ตัวแปร 10: ทักษะคิดเรื่องเพศต่อการเรียน

เมื่อทดสอบความต่างระหว่างระดับคะแนนด้วยสถิติแบบแมน-วิทนี ยู ระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่พบความแตกต่างถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนที่มีเชื้อชาติจีน (Mean Rank = 12.31) กับนักเรียนไทย (Mean Rank = 33.82) ในตัวแปรแรงจูงใจภายใน $U = 62.50$,

$p < .01$ นอกจากนั้นนักเรียนที่มีเชื้อชาติจีน (Mean Rank = 43.50) กับนักเรียนไทย (Mean Rank = 29.11) มีคะแนนต่างกันในตัวแปรเพื่อนร่วมชั้นเรียน $U = 112.00$, $p < .02$ และนักเรียนที่มีเชื้อชาติจีน (Mean Rank = 42.25) กับนักเรียนไทย (Mean Rank = 29.30) ยังมีคะแนนต่างกันในตัวแปรคะแนน $U = 122.00$, $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของตัวแปรอิสระที่ศึกษาทั้ง 8 ตัวแปรดังตารางที่ 2 จากการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับแรงจูงใจภายในในการเรียนวิชาภาษาจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่า มีจำนวน 6 ตัวแปร เมื่อนำมาจัดเรียงตามลำดับมากไปน้อยคือ ตัวแปรด้านคะแนน, ตัวแปรด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียน และตัวแปรด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์มากแสดงค่า $r_s = -.65$, $-.63$ และ $-.62$ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรด้านการเลือกใช้แบบเรียน, ตัวแปรด้านครอบครัว และตัวแปรด้านการใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ และเทคโนโลยีของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ปานกลางแสดงค่า $r_s = -.50$, $-.44$ และ $-.30$ ตามลำดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับแรงจูงใจภายนอกในการเรียนวิชาภาษาจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีจำนวน 4 ตัวแปร เมื่อนำมาจัดเรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ ตัวแปรด้านครอบครัวและตัวแปรด้านการเลือกใช้แบบเรียนมีความสัมพันธ์ปานกลางแสดงค่า $r_s = -.52$ และ $-.45$ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรด้านเพื่อนร่วมชั้นเรียนและตัวแปรด้านสภาพและบรรยากาศชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กันน้อยแสดงค่า $r_s = -.37$ และ $-.26$ ตามลำดับนอกจากนั้นยังพบอีกว่าตัวแปรด้านครอบครัว, สภาพและบรรยากาศชั้นเรียน, การเลือกใช้แบบเรียนและบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนกับตัวแปรด้านคะแนนมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ตัวแปร 1	.16	-.62**	-.04	-.50**	-.33**	-.44**	-.63**	-.65**	-.22
ตัวแปร 2	-	.10	-.26*	-.45**	-.17	-.52**	-.37**	-.20	-.12
ตัวแปร 3		-	-.24	.41**	.47**	.02	.50**	.26*	.33*
ตัวแปร 4			-	.11	.01	.48**	.21	.50**	-.02
ตัวแปร 5				-	.45**	.47**	.51**	.37**	.13
ตัวแปร 6					-	.18	.30*	.17	.35**
ตัวแปร 7						-	.43**	.58**	.19
ตัวแปร 8							-	.51**	.31*
ตัวแปร 9								-	.13
ตัวแปร 10									-

หมายเหตุ: ตัวแปร 1: แรงจูงใจภายใน, ตัวแปร 2: แรงจูงใจภายนอก, ตัวแปร 3: บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน, ตัวแปร 4: สภาพและบรรยากาศชั้นเรียน, ตัวแปร 5: การเลือกใช้แบบเรียน, ตัวแปร 6: การใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่และเทคโนโลยีของครูผู้สอน, ตัวแปร 7: ครอบครัว, ตัวแปร 8: เพื่อนร่วมชั้นเรียน, ตัวแปร 9: คะแนน, ตัวแปร 10: ทักษะการเขียน, *: $p < .05$, **: $p < .01$

4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนนั้นตัวแปรต้นทั้ง 8 ตัว ถูกนำเข้าสู่การวิเคราะห์ขั้นต้นเพื่อตรวจสอบอคติแบบ Multicollinearity พบว่า

ไม่มีความสัมพันธ์ในตัวแปรใดๆ ที่แสดงค่า VIF มากกว่า 1 จึงนำตัวแบบเข้าสู่การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการ Robust ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจภายในในการเรียนวิชาภาษาจีนมีเพียง 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน และด้านคะแนนที่สามารถใช้พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจภายในได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับแรงจูงใจภายในในการเรียนวิชาภาษาจีนมีเพียง 2 ตัวแปร เช่นกัน ได้แก่ ตัวแปรด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน และด้านการเลือกใช้แบบเรียนที่สามารถใช้พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจภายนอกได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับนอกจากนี้ค่าความสัมพันธ์พหุคูณและค่าตัวแปร ทั้งสองที่รวมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกได้ร้อยละ 41 ($R^2 = .58$) และ 33 ($R^2 = .33$) ตามลำดับทางสถิติดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณของแรงจูงใจภายในและภายนอก

ตัวพยากรณ์	แรงจูงใจภายใน				แรงจูงใจภายนอก				
	<i>b</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	
ตัวแปร 3	-.76	.13	-.48	-5.59**	-.16	.05	-.37	.3.23*	
ตัวแปร 9	-.39	.06	-.50	-5.87**	-	-	-	-	
ตัวแปร 5	-	-	-	-	-.20	.03	-.60	-5.22**	
<i>R</i> = .76				<i>R</i> ² = .58	<i>R</i> = .57				<i>R</i> ² = .33

หมายเหตุ: ตัวแปร 3: บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน, ตัวแปร 5: การเลือกใช้แบบเรียน, ตัวแปร 9: คะแนน,

*, $p < .05$, **, $p < .01$

จากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถเขียนเป็นสมการที่ใช้พยากรณ์แรงจูงใจภายในของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โดยใช้คะแนนดิบดังนี้ $\hat{Y} = 4.86 - .76$ (บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน) $-.39$ (คะแนน) เขียนสมการพยากรณ์โดยใช้คะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $\hat{Z} = -.50$ (บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน) $-.39$ (คะแนน) สำหรับแรงจูงใจภายนอกในการเรียนวิชาภาษาจีนเขียนสมการพยากรณ์โดยใช้คะแนนดิบดังนี้ $\hat{Y} = 5.02 - .20$ (การเลือกใช้แบบเรียน) $-.16$ (บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน) และสามารถเขียนสมการพยากรณ์โดยใช้คะแนน มาตรฐานดังนี้ $\hat{Z} = -.69$ (การเลือกใช้แบบเรียน) $-.37$ (บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัย ที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจภายในของนักเรียนต่อการเรียนภาษาจีน ได้แก่ บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน และปัจจัย ด้านคะแนนทั้งสองปัจจัยนี้มีขนาดอิทธิพลทางลบขนาดปานกลาง สำหรับปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจ ภายนอก ได้แก่ ปัจจัยการเลือกใช้แบบเรียนที่มีค่าอิทธิพลทางลบขนาดสูง และปัจจัยด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของ ครูผู้สอนที่มีอิทธิพลทางลบขนาดปานกลาง

5. สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาแผนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมที่ได้จัด การเรียนการสอนวิชาภาษาจีนมาเป็นเวลากว่า 7 ปี หากยังมีจำนวนงานวิจัยที่ผลิตออกมาน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับแผนวิชา อื่นๆ นอกจากนั้นยังสะท้อนภาพปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมได้เป็นอย่างดี ตัวแปร ที่ส่งผลผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มี จำนวน 3 ตัวแปร โดยอภิปรายผลแต่ละตัวแปรเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลจากมากไปน้อยได้ ดังนี้

ด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนที่ไม่เหมาะสมพบว่าเป็นตัวแปรที่มีผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนแผนภาษาจีนโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมมากที่สุดเป็นอันดับแรก และแสดงค่าความสัมพันธ์ระดับสูงมากในเชิงลบ จากงานวิจัยการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีนแสดงให้เห็นว่าบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน สามารถใช้ทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาได้ นักวิจัยหลาย ๆ ท่าน เช่น Wang and Wen (2015) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลกระทบที่ทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้ต่อการเรียนลดลง โดยผลวิจัยพบว่าบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนนั้นส่งผลร้ายต่อแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้อย่างเด่นชัด สอดคล้องกับ Li (2017) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลเด่นชัดต่อการลดแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาของนักศึกษาในมณฑลฉนวนโจว และยังสอดคล้องกับ Wang (2019) ที่ทำการวิจัยนักศึกษาในมณฑลซานซีว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนถดถอยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สาเหตุที่บุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนที่ไม่เหมาะสมนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีนคือหากครูผู้สอนมีบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยที่ไม่ดีและไม่เหมาะสมจะทำให้นักเรียนรู้สึกไม่ชอบ ไม่สนใจต่อต้านและไม่อยากที่จะเรียนภาษาจีนมากขึ้น ทั้งเกิดจากขาดความรู้พื้นฐานหรือขาดทักษะการสอนได้ทั้งสิ้น ซึ่งประสบการณ์ทำงานมีส่วนสำคัญในการเพิ่มทักษะการสอนของครูภาษาจีน (จารุกร จรตล, ภารดี อนันต์นาวิ, และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม, 2558) มีผลทำให้นักเรียนไม่หมั่นทบทวน ไม่ฝึกฝน และไม่แสวงหาความรู้เพิ่มเติม นักเรียนจะกระทำโดยการที่ครูต้องสั่ง ดักเตือน หรือลงโทษเท่านั้น การที่ผู้สอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ อาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนนั้นต่ำลงไปด้วย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนในประเทศไทยแล้วก็พบปัญหาในจุดนี้เช่นกันในหลายสถาบัน ซึ่งแนะนำให้ครูผู้สอนเน้นการกระตุ้นให้เกิดการนำไปใช้งานได้จริง (Tajima, 2014) หรือการใช้ครูผู้สอนชาวจีนให้เพียงพอในการจัดการเรียนการสอนอาจเป็นทางออกที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพได้เช่นกัน (Chaiinkam, Zhang, Boonroungrut, & Saroinsong, 2019; ณิชากัทร จาวิสุต, สุวพร ตั้งสมวรพงษ์, และอัจฉรา วัฒนานรงค์, 2557)

การเลือกใช้แบบเรียนที่ไม่เหมาะสมเป็นตัวแปรที่มีผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีน หากดูจากความสัมพันธ์ระหว่างแบบเรียนและบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนจะพบว่าแสดงค่าความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งในการศึกษานี้ศึกษาปัจจัยด้านลบจึงอาจเป็นไปได้ว่าสื่อการสอนที่ไม่ดีส่งผลต่อการสอนที่ไม่มีคุณภาพก็เป็นได้ งานวิจัยทั้งในไทยและต่างประเทศพบว่าปัจจัยด้านแบบเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนทางภาษาของนักเรียนโดยตรงเช่น Li (2017) ที่ผลการวิจัยพบว่าการใช้แบบเรียนที่ไม่เหมาะสมไม่สอดคล้องกับความต้องการหรือความสามารถของนักเรียนนั้นทำให้แรงจูงใจต่อการเรียนนั้นลดลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bian (2018) ที่ทำการศึกษาศักยภาพที่ส่งผลให้แรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์แผนจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และ Wang (2019) ที่พบว่าการเลือกใช้แบบเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้แรงจูงใจต่อการเรียนของนักเรียนนั้นลดลง

กล่าวได้ว่าการเลือกใช้แบบเรียนที่ไม่เหมาะสมหรือล้าสมัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีน แบบเรียนที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัย ระดับความสามารถ ไม่ตรงกับต้องการของหลักสูตร เนื้อหาไม่มีความยากหรือง่ายจนเกินไป รวมถึงการเลือกใช้แบบเรียนที่ล้าสมัย เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่มีรูปหรือภาพ แบบฝึกหัดน้อยหรือไม่หลากหลาย จะส่งผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนเป็นอย่างมาก การศึกษาของจารุกร จรตล และคณะ (2558) พบความแตกต่างของการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงเสนอให้ใช้สื่อที่หลากหลายในการสอน รวมทั้งจัดส่งครูผู้สอนไปอบรมการจัดทำและพัฒนาสื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยด้านคะแนนมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจภายในต่อการเรียนภาษาจีน Wang (2019) และคะแนนสามารถเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาจีน คะแนนมีผลต่อความเครียดในการเรียนการแข่งขันกันด้านคะแนนในกลุ่มนักเรียนที่เรียนที่ได้ผลคะแนนน้อยอาจเป็นเรื่องที่ต้องสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากคะแนนเป็นเสมือนปลายเหตุของปัญหาอันเกิดจากปัจจัยด้านลบต่างๆร่วมกันคะแนนที่ไม่เป็นไปตามที่หวังยังส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ต่อครูหรือผู้ปกครอง ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองจนทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน ไม่อยากเข้าเรียน และไม่สนใจที่จะเรียนวิชาภาษาจีน ในที่สุด จารุก จรตล และคณะ (2558) พบว่าปัญหาเรื่องคะแนนนั้นอาจแก้ไขได้ด้วยความรู้และความเข้าใจเรื่องการวัด, การสร้างแบบประเมินและการประเมินผลของครูผู้สอน ในทางตรงกันข้ามปัจจัยด้านคะแนนอาจส่งผลดีต่อแรงจูงใจได้เช่นกัน ตัวอย่างจากนักเรียนมักจะมีคามตั้งใจมากยิ่งขึ้นเมื่อรู้ว่าจะได้คะแนนเพิ่มขึ้นก็เป็นได้เช่นกันที่จัดเป็นตัวเสริมแรงอย่างหนึ่ง แต่ต้องใช้การวัดผลและประเมินการเสริมแรงอย่างถูกวิธีจากครูผู้สอน (ไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา, 2561)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอนเป็นตัวแปรที่มีผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีนเป็นอย่างมาก ดังนั้นครูผู้สอนควรที่จะมีการปรับปรุงบุคลิกลักษณะท่าทางนิสัย การใช้คำพูดที่ไม่หยาบคาย ไม่ตำหนิ หรือดูถูกนักเรียน มีการชื่นชมและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม และมีเหตุมีผล ควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ ทันสมัยและเหมาะสม การพูดหรือถ่ายทอดเนื้อหาในบทเรียนไม่ซ้ำหรือเร็วจนเกินไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม มีลำดับขั้นตอน มีการวางแผนที่ดี และควรที่จะเข้าใจและเป็นมิตรต่อนักเรียน การเลือกใช้แบบเรียนก็เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลร้ายในการสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอกต่อการเรียนภาษาจีน การเลือกใช้แบบเรียนควรที่จะเลือกที่ทันสมัย มีสีสัน มีภาพประกอบ มีเนื้อหาที่น่าสนใจเหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของนักเรียนคือไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป มีแบบฝึกหัดที่หลากหลายมีจำนวนที่เหมาะสม อีกหนึ่งปัจจัยคือ คะแนน ครู พ่อแม่และผู้ปกครองนักเรียนควรที่จะเข้าใจและไม่คาดหวังกับนักเรียนสูงเกินไป ควรที่จะคอยให้กำลังใจเวลานักเรียนทำคะแนนได้ไม่ดี และอาจใช้วิธีการฝึกให้นักเรียนแข่งขันกับตัวเองมากกว่าที่จะแข่งขันกับคนอื่น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแรกๆในกลุ่มนักเรียนแผนวิชาภาษาจีน โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม การศึกษาในครั้งต่อไปนักวิจัยสามารถศึกษาปัจจัยด้านบุคลิกลักษณะท่าทางและนิสัยของครูผู้สอน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ส่งผลร้ายต่อการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกของนักเรียนในการเรียนภาษาจีนที่แสดงค่าอิทธิพลสูงที่สุด ผู้วิจัยสามารถใช้ทฤษฎีเรื่องบุคลิกภาพในการจัดการเรียนการสอนมาใช้เพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการปรับแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของครูสอนวิชาภาษาจีนต่อไป

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2562. สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411-521

จารุก จรตล, ภารติ อนันต์นาวิ, และเจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม. (2558). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วารสารพยาบาลทหารบก, 16(3), 95-104.

- นิชาภัทร จาวีสูตร, สุพร ตั้งสมรพงษ์, และอัจฉรา วัฒนานรงค์. (2557). การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของนิสิต. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 5(9), 67-80.
- ไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา. (2561). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 13(1), 90-99.
- อารี พันธุ์ณี. (2544). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ไยไหม.

ภาษาอังกฤษ

- Bian, Q. (2018). *Study on student's learning demotivation in medical and pharmaceutical English class at Chinese medicine Universities: A case study of a Southern Medicine Universities* (Master Thesis). Nanjing University, P.R. China.
- Boonroungrut, C., & Oo, T. T. (2019). Exploring Classroom Emotion with Cloud-Based Facial Recognizer in the Chinese Beginning Class: A Preliminary Study. *International Journal of Instruction*, 12(1), 947-958.
- Brown, H. D. (2001). *Principles of Language Learning and Teaching*. New York: Prentice Hall.
- Chaiinkam, T., Zhang, G. P., Boonroungrut, C., & Saroinsong, W. P. (2019). Chinese Students and Customers Purchasing Demands: A 10-year Systematic Review on Luxury Education. In *3rd International Conference on Education Innovation (ICEI 2019)* (pp.379-383). Surabaya, Indonesia.
- Darlington, R. B., & Hayes, A. F. (2016). *Regression analysis and linear models: Concepts, applications, and implementation*. New York: Guilford.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum.
- Dörnyei, Z. (1994). Motivation and motivating in the foreign language classroom. *The Modern Language Journal*, 78(3), 273-284.
- Guo, D. (2005). *Motivational Psychology: Theory and Practice*. Beijing: People's Education.
- Li, M. (2017). *An Analysis of Demotivating Factors in Applied Undergraduate College: A Case Study of Non - English Majors in Quanzhou Institute of Information Engineering* (Master's thesis). Minnan Normal University. P.R. China.
- Lin, Y. (2011). *A Study on the Teaching Factors Affecting Thai Primary School Students' Interest in Chinese Learning* (Master thesis). Ji'nan University. P.R.China.
- Liu, S. (2012). *Study on Learning Motivation of Thai students: A Case Study of Bengtong* (Master's thesis). Chongqing University. P.R. China.
- Ma, J. (2018). Motivation of Foreign Language Learning and Its Impact on Foreign Language Teaching. *Sustainability*, 19(11), 275-276.
- Peng, L. (2015). Factors affecting motivation in learning Chinese language of Siam University students. *Cultural Approach*, 15(28), 27-38.

- Spaulding, T. J., Plante, E., & Vance, R. (2008). Sustained selective attention skills of preschool children with specific language impairment: Evidence for separate attentional capacities. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 51(1), 16-34.
- Tajima, K. (2014). Comparison of factors influencing Thai students' choices of a minor subject between Japanese and Chinese. *Panyapiwat Journal*, 5(1), 1-12.
- Wang, P. & Wen, M. (2015). A Study on the Learner Factors of the Decreased Motivation of College Students to Learn English Autonomously. *Journal of Changsha University*, 29(6), 138-141.
- Wang, L. (2015). *A study on the motivation of Chinese learning of Thai senior high school students: A case study of Galashin School and Biyashan Middle School*. (Maste's thesis). Nanjing University. P.R. China.
- Wang, Q. (2019). A review of motivational deterioration of second language learners at home and abroad. *Culture and education materials*, 77(04), 208-209.
- Wang, S. (2019). Research on the influencing factors and countermeasures of the decrease of English learning motivation. *Shanxi Education*, 19(2), 48-49.
- Yu, W. (2013). A study on the factors affecting the decrease of Chinese learning motivation of overseas students in China. *Language Teaching and Research*, 14(3), 24-31.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น
ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง

The Study of Science Achievement and Analytical Thinking of Grade 4 Students
Through 7E Learning Cycle With Higher Order Questioning Technique

อรชา เอี่ยมบู* ไพศาล หวังพานิช** และ สงวนพงศ์ ชวนชม***

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล***

Oracha Aiemboo* Paisal Wangpanich** and Sanguanpong Chuanchom ***

Graduate Student of Master Degree Program in Curriculum and instruction, Vongchavalitkul University*

Associate Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Corresponding author E-mail: oracha_aie@vu.ac.th

(Received: July 12, 2019; Revised: August 21, 2019; Accepted: September 1, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้น
การคิดระดับสูง 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เพื่อศึกษา
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเหวตาบัว อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 22 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม
กระตุ้นการคิดระดับสูง (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และ (3) แบบวัดความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.32 การวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยค่าที (t-test แบบ
dependent และแบบ one sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัด
การเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์
ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สูงกว่าเกณฑ์
ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น,
เทคนิคการใช้คำถามระดับสูง

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the Science learning achievement of Grade 4 students before and after teaching through 7E learning cycle with higher order thinking questioning technique, 2) compare the Science learning achievement with 70 percent criteria, and 3) study analytical thinking of students with 60 percent criteria. The participants of this research were 22 Grade 4 students of Banhewtabua School, Lamsonthi District, Lopburi Province in the Academic Year 2018. The research instruments were 1) lesson plan for 7E learning cycle with higher order thinking questioning technique, 2) achievement test of Science, and 3) analytical thinking test. The statistical methods used to analyze the data were mean score ($\bar{X}$), percentage, standard deviation (S.D.) and t-test (dependent and one sample).

The research revealed that: 1) the student's learning achievement after teaching was higher than before teaching through 7E learning cycle with higher order thinking questioning technique with statistical significance at the .05 level; 2) the student's learning achievement after teaching through 7E learning cycle with higher order thinking questioning technique was higher than the 70 percent criteria with statistical significance at the .05 level; and 3) the student's analytical thinking after teaching through 7E learning cycle with higher order thinking questioning technique was higher than the 60 percent criteria with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Achievement, Analytical Thinking, 7E Learning Cycle, Higher Order Questioning Technique

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้และผลผลิตต่างๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่อบำบัดความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่นๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจัย มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ด้วยเหตุที่วิทยาศาสตร์มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหวังให้นักเรียนทุกคน (1) ได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ (2) มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย (3) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และ (4) ให้นักเรียนมีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลายเหมาะสมกับระดับชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แต่ผลจากการจัดการเรียนรู้อาจารย์วิทยาศาสตร์ในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ปรากฏว่าการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ยังไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น อาจเป็นเพราะครู

ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ หรือครูมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเดิมที่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบท่องจำ ทำให้การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ขาดความน่าสนใจ ไม่สร้างแรงจูงใจทางวิทยาศาสตร์ และขาดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ครูวิทยาศาสตร์บางส่วนไม่คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน บางโรงเรียนขาดแคลนบุคลากร และขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ที่ช่วยในการจัดการเรียนรู้

ทั้งยังพบว่าการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่ผ่านมาใช้การบรรยายเป็นหลัก ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และไม่เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำ (อุทัยวรรณ แสนอ่อน, 2554) ซึ่งส่งผลสืบเนื่องให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 โดยประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละในระดับประเทศเท่ากับ 39.12 ค่าเฉลี่ยร้อยละในระดับจังหวัดของจังหวัดลพบุรี เท่ากับ 39.13 และค่าเฉลี่ยร้อยละในระดับโรงเรียนของโรงเรียนบ้านเหวตาบัว จังหวัดลพบุรี เท่ากับ 40.97 โดยค่าเฉลี่ยร้อยละของโรงเรียนบ้านเหวตาบัว จังหวัดลพบุรี สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับเขตพื้นที่การศึกษาไม่มากนัก โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละทุกระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาระดับของโรงเรียน พบว่า ผลการสอบโรงเรียนบ้านเหวตาบัว จังหวัดลพบุรี สูงกว่าระดับประเทศเพียงร้อยละ 1.85 ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ ผนวกกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2561 เดิมอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 มีผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ NT ปีการศึกษา 2560 ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ระดับประเทศเท่ากับร้อยละ 45.25 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาเท่ากับร้อยละ 41.55 ระดับโรงเรียนเท่ากับร้อยละ 42.27 โดยค่าเฉลี่ยของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ และสูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพียงร้อยละ 0.72 และยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ยังต่ำกว่าเกณฑ์ 70 ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ วิธีการหนึ่งที่น่าจะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ คือ วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามระดับสูง

วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้วิธีหนึ่งโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง กระบวนการเรียนรู้เริ่มต้นจากนักเรียนเป็นผู้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิดและกระบวนการสำรวจค้นหาเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ และนำความรู้ที่ได้รับไปเชื่อมโยงและแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ขั้นของการเรียนรู้ 7 ขั้น ตามแนวคิดของ Eisenkraft (2003) ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicitation Phase) ครูจะต้องทำหน้าที่การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้แสดงความรู้เดิม ทำให้ครูได้ทราบว่า เด็กแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานเป็นอย่างไร ครูควรเติมเต็มส่วนใดให้นักเรียน และครูยังสามารถวางแผน การจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน (2) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement Phase) ขั้นนี้เป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียนหรือเรื่องที่นำเสนอ ครูทำหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนสร้างคำถาม ยั่วให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น และกำหนดประเด็นที่จะศึกษาแก่นักเรียน เพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบในขั้นตอนต่อไป (3) ขั้นสำรวจค้นหา (Exploration Phase) เมื่อนักเรียนทำความเข้าใจประเด็นหรือคำถามที่สนใจจะศึกษาอย่างถ่องแท้แล้ว ก็มีการวางแผน กำหนดแนวทางการสำรวจตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างพอเพียง ครูทำหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนตรวจสอบปัญหาและดำเนินการสำรวจตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง (4) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation Phase) เมื่อนักเรียนได้ข้อมูลมาแล้ว นักเรียนจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบต่าง ๆ ขั้นนี้จะทำให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ (5) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration Phase) เป็นการนำความรู้

ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ซึ่งก็จะช่วยให้เชื่อมโยงเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ และทำให้เกิดความรู้ง่าวขวางขึ้น (6) ขั้นประเมินผล (Evaluation Phase) ขั้นนี้เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่า นักเรียนรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด ขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประมวลและปรับประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ ได้ (7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extention Phase) ครูจะต้องมีการจัดเตรียมโอกาสให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ครูเป็นผู้ทำหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ได้ (ประสาธ เนืองเฉลิม, 2550) จากแนวคิดเกี่ยวกับวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ครูต้องใช้คำถามกับนักเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจค้นหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดระดับสูงในการตอบคำถาม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น สามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปคำตอบ ซึ่งคำถามมีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบที่สามารถพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผลของผู้เรียนได้ (George, 1975) ได้นำจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom (Bloom's Taxonomy of Education Objectives) 6 ระดับมาเป็นเกณฑ์ ในการจำแนกประเภทของคำถามออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำถามระดับต่ำ และคำถามระดับสูง ซึ่งคำถามระดับสูงเป็นคำถามที่มีลักษณะดังนี้ (1) คำถามเกี่ยวกับการนำไปใช้ (2) คำถามให้วิเคราะห์ (3) คำถามให้สังเคราะห์ และ (4) คำถามให้ประเมินค่า ดังที่กิตติชัย สุราสีโนบล (2541) กล่าวว่า การถามคำถามในระดับสูงโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ช่วยให้ครูทราบพื้นฐานความสามารถของนักเรียน และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยทบทวนบทเรียนรวมทั้งช่วยในการประเมินผลว่าการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการคิดค้นด้วยตัวของนักเรียนเอง ช่วยให้นักเรียนมีเหตุผล ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ จะเห็นได้ว่าเทคนิคการตั้งคำถามระดับสูงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างมากสำหรับครูที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานวิจัยของ พัทธพร ลิมคำ และอัจฉรา ธรรมภรณ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังจากการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อยู่ระหว่างร้อยละ 70.40 – 75.80 ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 58.96 – 63.70 และงานวิจัยของ ศรัณย์ อัมระนันท์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นการใช้คำถามระดับสูง เรื่อง พันธะโคเวเลนต์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเนื่องจากเทคนิคการใช้คำถามระดับสูงอาจส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น และการใช้คำถามระดับสูงของนักวิชาการ และจากผลการวิจัยที่มีผู้นำวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น และการใช้คำถามระดับสูงไปทดลองใช้แล้วได้ผลดี ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามระดับสูง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามโดยใช้กระบวนการคิดค้นคว้าหาคำตอบ เพื่อแก้ปัญหาและสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเองซึ่งเป็นการพัฒนาความคิดในระดับสูง และเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มสูงขึ้น และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง กับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.3 เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง กับเกณฑ์ร้อยละ 60

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอลำสนธิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จังหวัดลพบุรี

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านเหตาวัว กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอลำสนธิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จังหวัดลพบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน โดยสุ่มจากนักเรียนทั้งหมด 13 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ โดยยึดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์จากภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง (2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (3) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เรื่อง สมบัติของวัสดุรอบตัวเรา ได้แก่ 1) การใช้วัสดุในชีวิตประจำวัน 2) ความแข็งของวัสดุรอบตัว 3) สภาพยืดหยุ่นของวัสดุรอบตัว 4) การนำความร้อนของวัสดุรอบตัว 5) การนำไฟฟ้าของวัสดุรอบตัว และ 6) การใช้ประโยชน์จากสมบัติของวัสดุ โดยศึกษา ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความสนใจ 3) ขั้นสำรวจและค้นหา 4) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป 5) ขั้นขยายความรู้ 6) ขั้นประเมินผล และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ โดยมีการนำคำถามระดับสูงตามแนวคิดของ Bloom ประกอบด้วยคำถามการนำไปใช้ คำถามการวิเคราะห์ คำถามการสังเคราะห์ และคำถามการประเมินค่า ไปใช้ในขั้นอธิบายและลงข้อสรุป และขั้นขยายความรู้ จำนวน 6 แผน ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลการพิจารณาปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32

3.2.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สมบัติของวัสดุรอบตัวเรา แบบทดสอบเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ปรากฏว่าข้อสอบทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.60 - 1.00 ทุกข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.25 - 0.79 ค่าอำนาจจำแนกในช่วง 0.29 - 0.71 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีของคูเดอร์ริชาร์ดสันจากสูตร KR 20 เท่ากับ 0.89

3.2.3 แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จำนวน 1 ชุด ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรากฏว่าข้อสอบทั้งหมด

จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 - 1.00 ทุกข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.36 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนกในช่วง 0.29 - 0.50 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีของคูเดอร์ริชาร์ดสันจากสูตร KR 20 เท่ากับ 0.86

3.3 การดำเนินการทดลอง

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนบ้านเหวตาบัว อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ และดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เรื่อง สมบัติของวัสดุรอบตัวเรา ที่สร้างขึ้นด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ดำเนินการทดลองในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สมบัติของวัสดุรอบตัวเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.3.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เรื่อง สมบัติของวัสดุรอบตัวเรา ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 ชั่วโมง

3.3.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ทันทีหลังการสอนสิ้นสุดลง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับการใช้เทคนิคคำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ฉบับก่อนเรียนและฉบับหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าเฉลี่ยสองกลุ่มสัมพันธ์กัน (t-test for dependent) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เทียบกับเกณฑ์ 70 โดยใช้ (One Sample t-test)

3.4.3 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เทียบกับเกณฑ์ 60 โดยใช้ค่าที่ (One Sample t-test)

4. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง

การทดสอบ	n	เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	t	p
ก่อนเรียน	22	30	9.82	1.87	12.23	39.86*	.000
หลังเรียน			22.50	2.46			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	เต็ม	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	22	30	21	22.50	2.46	2.855*	.005

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการศึกษาศักยภาพความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูงเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60

การทดสอบ	n	เต็ม	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	22	20	12	13.36	2.22	2.887*	.005

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ และค้นหาความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ที่อาศัยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicitation Phase) 2) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement Phase) 3) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration Phase) 4) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation Phase) 5) ขั้นขยายความรู้ (Expansion Phase/ Elaboration Phase) 6) ขั้นประเมินผล (Evaluation Phase) และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extension Phase) นำไปสู่การค้นพบความรู้ โดยนำความรู้เก่ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ดังที่ ประสาท เนืองเฉลิม (2550) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นรูปแบบที่ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งเน้นกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่จะทำให้นักเรียนเข้าถึงความรู้ความจริงได้ด้วยตนเอง และนักเรียนได้รับการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถพื้นฐานของนักเรียน ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2552) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ดำเนินการเรียนการสอนโดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิด และลงมือแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปได้ด้วยตนเอง และอาจเนื่องมาจากการใช้คำถามที่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดระดับสูงในการตอบคำถาม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น สามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสรุปหาคำตอบ ซึ่งสามารถพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผลของผู้เรียนได้ โดยใช้คำถามระดับสูงตามแนวคิดของ Bloom (1959) ได้แก่ 1) คำถามการนำไปใช้ 2) คำถามการวิเคราะห์ 3) คำถามการสังเคราะห์ และ 4) คำถามการประเมินค่า บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ในขั้นอธิบายและลงข้อสรุป และขั้นขยายความรู้ อาจช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิด ประสพการณ์มาวิเคราะห์หาคำตอบหรือข้อสรุปอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางด้านการคิดและเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากคำถามระดับสูงเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบที่ต้องใช้ความคิดในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำ ดังที่ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544) พบว่า การใช้คำถามระดับสูงทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความรู้มากกว่าความรู้ระดับต่ำและการสอนในห้องเรียนที่นักเรียนไม่ค่อยถามคำถาม คำถามที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงมากกว่าคำถามระดับสูงที่ก่อให้เกิดกระบวนการคิดระดับสูง ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอารพันธ์ บากา (2559) และศิริญา ทาคา (2550) ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับการใช้คำถามระดับสูง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับรองกาญจน์ วิลัยศร (2559) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังโน้ตทัศน์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 เมื่อมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ จนทำให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ และการนำความรู้เก่ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Eisenkraft, 2003) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แนน้อย อินคะเน (2558) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 81.20 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

5.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความรู้เดิม ทำให้ครูเข้าใจพื้นฐานความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ แล้วมาวางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้คำถามระดับสูง ช่วงส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดระดับสูงในการตอบคำถาม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น สามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัญหากับความรู้เดิม เกิดแรงจูงใจในการคิดแก้ปัญหามากขึ้น โดยใช้คำถามระดับสูงตามแนวคิดของ Bloom (1959) ได้แก่ 1) คำถามการนำไปใช้ 2) คำถามการวิเคราะห์ 3) คำถามการสังเคราะห์ และ 4) คำถามการประเมินค่า บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ดังที่ Eisenkraft (2003 อ้างถึงใน ศิวพร ศรีเจริญ, 2559) กล่าวว่า รูปแบบการสอนโดยวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนทำให้ครูได้ค้นพบผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะสร้างความรู้จากพื้นฐานความรู้เดิมที่มี ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหาได้มากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ทั้ง 7 ขั้น ล้วนเป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทั้งด้านความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการของสิ่งที่เรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอารณีน บากา (2560) พบว่า การคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนสามารถสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง การถ่ายโอนการเรียนรู้ วิเคราะห์ ความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการของประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และยังสอดคล้องกับกรองกาญจน์ วิไลศร (2559) ซึ่งพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังโน้ตทัศน์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูงต่อไป

6.1.2 ในการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ผู้สอนควรมีการวางแผนเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเข้มงวด เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องครบกระบวนการ เนื่องจากบางขั้นใช้เวลาและต่อเนื่องกัน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูงไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

6.2.2 ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูง หรือรูปแบบการสอนอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรองกาญจน์ วิไลศร. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง อาหารและการดำรงชีวิต ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2541). ผลการใช้เทคนิคการตั้งคำถามของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ทิตนา แหมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แน่นน้อย อินคะเน. (2558). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2550). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ 7 ขั้น. วารสารวิชาการ, 10(4), 25-30.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธี และเทคนิคการสอน 2. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์.
- พัชรพร ลิ้มคำ และอัจฉรา ธรรมาภรณ์. (2559). ผลของวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 9(2), 53 – 60.
- ศรัณย์ อัมระนันท์. (2558). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นการใช้คำถามระดับสูง เรื่อง พันธะโคเวเลนต์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิวพร ศรีเจริญ. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้คำถามระดับสูง ที่มีผลต่อการคิดอย่างมีเหตุผล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง ระบบย่อยอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- ศิริญา ทาคา. (2550). ความสามารถทางการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยเน้นการใช้คำถามระดับสูง (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อารีณ บากา. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามระดับการวิเคราะห์ (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อุทัยวรรณ แสนอุ่น. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบต่อมไร้ท่อ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (สารนิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, B.S. (1959). *Toxonomy of educational objectives handbook 1: Cognitive*. New York: David Mckay.
- Eisenkraft, A. (2003). Expending the 5E Model : A Proposed 7E Model Emphasizes Trans of Learning and the importance of Eliciting Prior Understanding. *The Science Teacher*, 70(6), 56-59.
- George, B. (1975). *Microteaching : A Program for Teaching Skills*. London: Butler and Tanner.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น : ศึกษากรณี อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
Participation of the People in the Application of Sufficiency Economy Philosophy
to Decentralization: A Case Study of Kon Sawan District, Chaiyaphum Province

ธนิกานต์ ศรีจันทร์* อรรถ อภินันท์ธีระศักดิ์** และ อินทราภรณ์ อินทรประจบ***

อาจารย์, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

อาจารย์, สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ***

Thanikarn Srichan* Aut Apinontteerasakda** and Inthuraporn Intharaprajob***

Lecturer, Political Science Program Chaiyaphum Rajabhat University*

Assistant Professor Dr., Faculty of Education Early childhood education Vongchavalitkul University**

Lecturer, the Interdisciplinary Program for Local Development Chaiyaphum Rajabhat University***

Corresponding author E-mail: srichan.porpia@gmail.com

(Received: March 14, 2020; Revised: May 4, 2020; Accepted: July 18, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น 2) ศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และ 3) ศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนใน อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ จำนวน 381 คน หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนตามการกระจายข้อมูลของประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับดีมาก 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) และ 3) ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น คือ หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ข้อมูลมากขึ้น รวมถึงใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

Abstract

This research aims 1) to assess the knowledge and understanding affecting the participation of the people in the application of the sufficiency economy philosophy to decentralization 2) to know the level of participation of the people in the application of the sufficiency economy philosophy to decentralization; and 3) identify the problems and solutions to public participation in applying the sufficiency economy philosophy to decentralization. There were 381 participants from Khon Sawan District, Chaiyaphum Province. Krejcie & Morgan table multi-step sampling was used to get the sample size of the participants. The research tool consisted of set of questionnaires. The data were analyzed using percentage, mean, frequency distribution and standard deviation. It was found that 1) the knowledge and understanding of the sufficiency economy philosophy of the sample group was at a good level; and 2) the participation of people in applying the sufficiency economy philosophy to decentralization to the local area overall was low level ($\bar{X} = 2.44$); and 3) the agencies should give more opportunities for people to participate in policy-making, based on the opinions towards promoting the participation of people in the application of the sufficiency economy philosophy in the administration of local organizations. Public relations should increase public consciousness, including the use of the sufficiency economy philosophy in the appropriate management of department.

Keywords: Participation, Sufficiency Economy, Decentralization

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาที่เน้นทางด้านเศรษฐกิจ โดยไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนาทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมมากนัก จึงเป็นผลทำให้การพัฒนาประเทศไทยมีการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความเจริญของประเทศที่ไม่ยั่งยืน รวมไปถึงความเสื่อมโทรมทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการพัฒนาประเทศโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะนึกถึงแต่ผลด้านดีแต่ไม่คำนึงถึงผลด้านลบของการพัฒนาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการพัฒนาโดยไม่คำนึงถึงโครงสร้างพื้นฐานที่เข้มแข็งเป็นผลทำให้เกิดการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการสร้างรูปแบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพที่ทำให้เกิดการพัฒนาที่เป็นผลดีทั้งต่อคน สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยหลักแนวคิดในการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ (สายันต์ ไพเราะจูจิตร, 2550)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับและทุกสาขา โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม โดยดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละสาขาภารกิจด้านการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการองค์กร การเตรียมนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ ควรเน้นการพัฒนาที่สร้างความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยมุ่งให้ประชาชน/ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง และสามารถเป็นที่พึ่งของสังคม/

ประเทศชาติได้ในที่สุด ทั้งนี้การสร้างฐานให้เข้มแข็งและสมดุล นักบริหารต้องมีความตระหนักเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้และสามารถนำมาขับเคลื่อนในหน่วยงาน และประยุกต์ใช้ในระบบของการทำงานทุกระดับจากระดับบนและระดับล่างควบคู่กันไป

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ ถือเป็นหลักที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้นและถือเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากปัจจุบันการทำงานของทุกองค์กรต้องเน้นประสิทธิภาพในการทำงาน (จารุภา สังข์สระน้อย, ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, และจำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย, 2560) จึงจำเป็นต้องมีผลการปฏิบัติงานที่ดีและมีหลักที่เป็นแนวทางเดียวกันการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546) โดยเฉพาะองค์กรของรัฐ ซึ่งมีความจำเป็นในการตอบสนองความต้องการของประชาชนและมีผลต่อการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ซึ่งเป็นหลักที่ใช้ทางสายกลางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสมดุลในองค์กร และเป็นหลักที่เมื่อนำไปใช้แล้วทำให้ทราบว่าองค์กรนั้นหรือบุคลากรในองค์กรนั้นมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความคุ้มค่าเพื่อผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและมีประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งมีผลต่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ต่อการกระจายไปสู่ท้องถิ่น ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับของสังคมไทยประสบความสำเร็จตามจุดหมายของการเรียนของทุกคน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
- 2.2 เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
- 2.3 เพื่อศึกษาถึงแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

- 3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา มากำหนดเป็นตัวแปร
- 3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 3.2.1 ความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
 - 3.2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
 - 3.2.3 แนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 54,463 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้สุ่มตัวอย่าง จากสูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน โดยในการสอบถาม ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน ได้กำหนดให้มีการกระจายของข้อมูล โดยกำหนดพื้นที่การสำรวจประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและสถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

3.5 การทดสอบเครื่องมือในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ดังนี้

3.5.1 ความตรงเชิงเนื้อหา ในการทดสอบความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแบบประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2 ความเที่ยงของแบบสอบถาม การใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสอบถามทั้งฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่นำไปทดสอบกลับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งปรากฏผลความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งฉบับ ค่าความเชื่อถือเท่ากับ 0.85

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการออกแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้สุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน โดยในการสอบถามผู้วิจัยใช้เทคนิคในการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง 381 คน ได้กำหนดให้มีการกระจายของข้อมูล โดยกำหนดพื้นที่การสำรวจประชาชน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

3.6.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

3.6.3 การประมวลผลข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา มีการนำเสนอสถิติในรูปแบบของร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาอธิบายระดับของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ และนำมาสรุป เป็นแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจไปสู่ ท้องถิ่นโดยวิเคราะห์ผลตามตัวแปรต้นที่จำแนกเป็น ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง และข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ สถานภาพ ว่ามีมากน้อยเพียงใดและอยู่ในระดับใด

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 381 คน

ที่	ข้อความถาม	ตอบผิด		ตอบถูก		ร้อยละ (จำนวน)
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติการ เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความเจริญที่ยั่งยืน	3	0.78	378	99.21	100.0 (381)
2	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดชี้ถึงแนวทาง ในการดำรงและปฏิบัติตนของคนในทุกระดับให้ดำเนินไป ในทางสายกลาง	10	2.62	371	97.37	100.0 (381)
3	ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อผลกระทบอันเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก	7	1.83	374	98.16	100.0 (381)
4	3 ห่วง 2 เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยมีความรู้และคุณธรรม ที่มี ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	20	5.24	361	94.75	100.0 (381)
5	ความพอประมาณ เป็นองค์ประกอบหนึ่งในหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงที่พอเหมาะกับสภาพของตนและ สิ่งแวดล้อม	19	4.98	362	94.75	100.0 (381)
6	ความพอประมาณ เป็นองค์ประกอบหนึ่งในหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีการจัดสรรรายได้เพียงพอกับ รายจ่าย	6	1.57	375	98.42	100.0 (381)
7	ความมีเหตุผล เป็นองค์ประกอบหนึ่งในหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ	16	4.19	365	95.80	100.0 (381)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ข้อความถาม	ตอบผิด		ตอบถูก		ร้อยละ (จำนวน)
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
8	ความมีเหตุผล เป็นองค์ประกอบหนึ่งในหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความประหยัดและคุ้มค่าไปสู่การบรรลุเป้าหมาย	14	3.67	367	96.32	100.0 (381)
9	การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงเป็นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	11	2.88	370	97.11	100.0 (381)
10	การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเงิน เวลา การงานและการใช้ชีวิตในอนาคต	12	3.14	369	96.85	100.0 (381)
11	ความรู้ เป็นการได้รับถ่ายทอดประสบการณ์จนเกิดทักษะและความชำนาญ	22	5.77	359	94.22	100.0 (381)
12	ความรู้รอบรู้และรอบคอบเพื่อการวางแผนการปฏิบัติอย่างระมัดระวังเป็นเงื่อนไขความรู้ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	16	4.19	365	95.80	100.0 (381)
13	การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงมีความสอดคล้องกับคำสอนศาสนาที่ให้นิยามชีวิตตามหลักคุณธรรม	18	4.72	363	95.27	100.0 (381)
14	ความซื่อสัตย์เป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	21	5.5	360	94.75	100.0 (381)
15	ความซื่อสัตย์เป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	17	4.46	364	95.53	100.0 (381)
16	ความอดทนเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	23	6.03	358	93.96	100.0 (381)
17	การเสียสละเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	29	7.61	352	92.38	100.0 (381)
18	การรู้ผิดชอบชั่วดีเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	25	6.56	356	93.43	100.0 (381)
19	การรู้จักตอบแทนบุญคุณเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	24	6.29	357	93.70	100.0 (381)
20	การรู้จักแบ่งปันเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	19	4.98	362	95.01	100.0 (381)
21	การเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกันเป็นเงื่อนไขคุณธรรมหนึ่งของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	16	4.19	365	95.80	100.0 (381)
22	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งผลิตเพื่อบริโภคเป็นหลัก ไม่เน้นการลงทุนเกินตัว	30	7.87	351	92.12	100.0 (381)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ข้อความถาม	ตอบผิด		ตอบถูก		ร้อยละ (จำนวน)
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
23	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ปฏิเสธการรับ การเปลี่ยนแปลงจากภายนอกแต่ควรมีความ รอบคอบในการเลือกรับแต่สิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง และนำมาปรับใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม	8	2.09	370	97.11	100.0 (381)
24	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้สนับสนุนการปิด ประเทศหรือการไม่ตอบรับกระแสโลกาภิวัตน์	14	3.67	367	96.32	100.0 (381)
25	ผลลัพธ์ของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ใช้ปฏิบัติ คือ การที่สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นที่ พึ่งของผู้อื่นได้	6	1.57	375	98.42	100.0 (381)
โดยรวม		16.24	4.256	364.64	95.7024	100.0 (381)

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดี เพราะจากคำถามทั้งหมด 25 ข้อ ซึ่งส่วนมาก
กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูกคิดเป็น
ร้อยละ 95.70 และตอบผิด ร้อยละ 16.24

4.1.2 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการ
กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ			
- ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมา ปรับใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานท้องถิ่นของท่าน	2.33	1.07	น้อย
- ท่านมีส่วนร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นของท่านในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการ จัดสรรรายได้เพียงพอกับรายจ่าย	2.24	1.03	น้อย
- ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาโดยการใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานท้องถิ่น ของท่าน	2.15	0.96	น้อย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ			
- ท่านมีส่วนร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นของท่านมีการลดค่าใช้จ่ายในองค์กร โดยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	2.30	1.05	น้อย
- ท่านสามารถปรับตัวเพื่อรับกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่หน่วยงานท้องถิ่น ของท่านนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงาน	3.80	0.85	มาก
- ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความสามารถและทักษะในการพัฒนา โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงาน โดยท่านใช้สติและความ อดทนในการเผยแพร่ความรู้	2.27	0.97	น้อย
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
- ท่านได้รับประโยชน์จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ทำงานของหน่วยงานท้องถิ่นของท่าน	2.72	1.14	น้อย
- ท่านได้รับการบริการจากหน่วยงานท้องถิ่นตรงกับความต้องการของท่าน โดยการ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่น	2.51	0.94	น้อย
- การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานท้องถิ่นช่วยแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนในท้องถิ่นของท่านได้	2.16	0.94	น้อย
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
- ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันมิชอบในการทำงานอันเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานท้องถิ่นของท่าน	2.51	0.93	น้อย
- ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของ หน่วยงานท้องถิ่นของท่าน	2.15	0.91	น้อย
- ท่านมีส่วนร่วมการใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นของท่าน	2.14	0.99	น้อย
โดยรวม	2.44	1.07	น้อย

จากตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เรื่องท่านสามารถปรับตัวเพื่อรับกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่หน่วยงานท้องถิ่นของท่านนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือ เรื่องท่านได้รับประโยชน์จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นของท่าน ($\bar{X} = 2.72$) และข้อคำถามที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมการใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นของท่าน ($\bar{X} = 2.14$)

4.1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น คือ หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ข้อมูลมากขึ้น รวมถึงใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประชาชนใน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.21 และเพศชาย ร้อยละ 42.78 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 46-55 ปี ร้อยละ 37.27 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 57.48 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 52.75 มีสถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 49.34 ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ประชาชนใน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดีมาก กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก โดยตอบถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 95.70 และตอบผิด ร้อยละ 16.24

5.1.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พบว่า ประชาชนใน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$)

5.1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น คือ หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ข้อมูลมากขึ้น รวมถึงใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับดีมาก จากคำถามทั้งหมด 25 ข้อ โดยพบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง โดยตอบถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 95.70 และตอบผิด ร้อยละ 16.24 จากผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวปรัชญาที่สอดคล้องกับการบริโภคตามแนวเศรษฐศาสตร์ชาวพุทธ ซึ่งมีความกลมกลืนกับวิถีชีวิตของชาวพุทธอยู่แล้ว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาดังกล่าวได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2543) อธิบายแนวทางเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ โดยให้ความสำคัญกับเศรษฐศาสตร์แบบมัชฌิมา เพื่อให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิบัติหรือเศรษฐกิจแบบทางสายกลาง คือ ความพอดี ความรู้จักพอประมาณอย่างสมเหตุสมผล ลักษณะสำคัญของเศรษฐกิจแบบมัชฌิมาปฏิบัติ คือ จุดที่คุณภาพชีวิตกับความพึงพอใจมาบรรจบกัน ทำให้เกิดความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองด้านคุณภาพชีวิตซึ่งต่างกับการบริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ที่มุ่งเน้นการบริโภคสินค้าและบริการ เพื่อบำบัดความต้องการของตน โดยปราศจากเหตุแห่งการบริโภค และผลสัมฤทธิ์ของการบริโภคว่าจะมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของตนอย่างไร ดังนั้นในทางเศรษฐศาสตร์เมื่อบริโภคแล้วก็จะรับอรรถประโยชน์หรือความพึงพอใจเท่านั้น ส่วนการบริโภคตามแนวพุทธเศรษฐศาสตร์นั้นมีตัวกำหนดสำคัญ คือ มัตตัญญูตา คือ ความรู้จักประมาณ รู้จักพอดีในการบริโภค ดังนั้นพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนจะบริโภคอะไรจึงมีการพิจารณาเหตุและผล ตลอดจนความมุ่งหมายของการบริโภคเป็นที่ตั้งและไม่อยู่ใน

มิจฉาทิฏฐิทัชฌัง ปังวณัง นัจจิงกล่าวได้ว่า ความหมายของการบริโภคตามแนวพุทธเศรษฐศาสตร์มีความหมายลึกซึ้งกว่าการบริโภคตามแนวเศรษฐศาสตร์ทั่วไป เนื่องจากการบริโภคที่คำนึงถึงเหตุและผลจะเป็นฐานสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความสามารถที่จะดำรงชีวิตที่ดีงาม มีความสมบูรณ์ดียิ่งขึ้น ส่วนความรู้จักพอประมาณหรือมัตตัญญูตา คือความไม่เบียดเบียนตนเองและไม่เบียดเบียนผู้อื่น นั่นคือการพัฒนาในเชิงเศรษฐศาสตร์แบบพุทธได้จัดวางความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างมนุษย์ ธรรมชาติ และสังคมไว้อย่างสมดุลกัน สอดคล้องกับสันสกฤต มุนีโมไนย (2551) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: ศึกษากรณีนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของปวัน มินรัชเรื่องเดช (2549) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ พบว่าการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งทางสังคม ประเภทของช่องทางการรับสื่อ ลักษณะของสื่อที่รับเป็นประจำ การรับรู้เกี่ยวกับโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริและการปฏิบัติตามโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

5.2.2 ระดับของการมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ใน อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจะเป็นส่วนสัมพันธ์กับเรื่องของการพึ่งตนเอง โดยการพึ่งตนเอง ความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างอิสระ มั่นคงสมบูรณ์ การพึ่งตนเองนั้นทั้งระดับปัจเจกชน และระดับชุมชนที่ชุมชนมีความสามารถในการดำรงอยู่ได้อย่างอิสระ มั่นคงสมบูรณ์ และการยอมรับและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ที่จะกระทำการใดๆ ได้อย่างถูกต้อง และกระทำได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น ดังนั้นถ้าในระดับปัจเจกบุคคลมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก ระดับปัจเจกบุคคลเหล่านั้นจะสามารถพึ่งตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Milbrath (1965) ให้ความเห็นว่า ผู้มีบทบาทในชุมชนมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและมีความผูกพันทางจิตใจกับชุมชนสูง นับได้ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทุกประเภทของชุมชน และเป็นตัวกำหนดแบบแผนและพฤติกรรมของประชาชนในสังคม ซึ่งพิจารณาจาก 1) สถาบันการเมืองที่มีความชอบธรรม ถือว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักปกครองที่จะต้องมีการจัดระเบียบปฏิบัติ การกระทำการตัดสินใจในนโยบายให้ได้การยอมรับจากประชาชน ซึ่งนับว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม 2) การพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ความมั่นคงและการพัฒนาอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงจากสภาพชนบทเป็นเมือง และการเปลี่ยนแปลงในระดับการศึกษาของประชาชน 3) สภาพการเลือกตั้ง ได้แก่ การกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางการเมือง สิ่งเหล่านี้เป็นการจำกัดการมีส่วนร่วมของประชาชน 4) อิทธิพลของวัฒนธรรม ประชาชนจะได้รับการถ่ายทอดแบบแผนทางวัฒนธรรมมาเป็นเวลานานเกี่ยวกับการปฏิบัติ คุณค่าความเชื่อ ได้หล่อหลอมบุคคลในชาติให้มีพฤติกรรมที่แสดงออก 5) อิทธิพลของกลุ่ม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในสังคม เนื่องจากจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันภายในกลุ่ม ซึ่งได้มีการถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติที่คล้ายคลึงกันให้แก่สมาชิกภายในกลุ่ม 6) อิทธิพลของสื่อมวลชน มีบทบาทในการถ่ายทอดข่าวสารความเคลื่อนไหวและค่านิยมต่าง ๆ ช่วย ให้มีการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การปรับวิถีชีวิต ค่านิยมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย ถือว่าเป็นตัวจักรสำคัญ

ในการให้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ค่านิยม ข้อเท็จจริง ทศนคติ แบบแผนในการดำเนินชีวิตแก่ประชาชน สอดคล้องกับ มัลลิกา เขียวหวาน (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของ เกษตรกรในเขตจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้การเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ที่เกษตรกรมีส่วนร่วมมี 6 กิจกรรม ได้แก่ การฝึกอบรม การดูงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การประชุมสัมมนา การทำ แปลงสาธิต และการเผยแพร่ความรู้ โดยระดับการมีส่วนร่วมรับรู้ รองลงไปได้แก่ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมทำ ส่วนการมีส่วนร่วม ร่วมคิดและร่วมประเมินผลนั้นมีน้อยถึงไม่มีเลย 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เวลาว่าง ตำแหน่งทางสังคม ศักยภาพส่วนบุคคล ความต้องการบริการจากรัฐ เจตคติ กิจกรรมการเกษตร และทรัพยากร ที่มีอยู่ การเปิดรับข่าวสาร ส่วนรายได้และการศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎี แต่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนการมีส่วนร่วม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงาน ผู้นำชุมชนและ เครือข่ายกลุ่มอาชีพ 3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมต้องส่งเสริมปัจจัยที่เกี่ยวข้องและพัฒนาวิธีการจัดการ เรียนรู้ให้ เกษตรกรมีส่วนร่วมปฏิบัติจริง สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขทางสภาพแวดล้อมของเกษตรกร เน้นเนื้อหาการ ฟังตนเอง และการจัดการทรัพยากรการเกษตร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Barber (1972) ได้กล่าวว่าประชาชนจะมีส่วนร่วม กิจกรรมของชุมชนมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย คือ 1) แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่ชักจูงให้บุคคลที่จะเข้าร่วมทางการเมือง เช่น ความต้องการปรับปรุงงานท้องถิ่น ความต้องการชื่อเสียง ความสำนึกของกลุ่ม เป็นต้น 2) โอกาส คือ มีเวลาที่เหมาะสม มีความพร้อม ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และ 3) ทรัพยากร คือ ปัจจัยสนับสนุนให้ความสามารถเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนได้ เช่น มีความเฉลียวฉลาด มีการศึกษา มีทักษะและทุนทรัพย์

5.2.3 ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการกำหนดนโยบายต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น คือ หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ข้อมูลมากขึ้น รวมถึงใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการ บริหารงานของหน่วยงานอย่างเหมาะสมซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะลักษณะของการมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะหรือ หลายประเภท เช่น จำแนกตามกิจกรรม ตามขั้นตอน ตามระดับ การมีส่วนร่วม หรือจำแนกตามลักษณะของการวางแผน ตามประเภทของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งไม่ว่าจะมีส่วนร่วมในลักษณะใดก็ตาม การมีส่วนร่วมจะเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการ วางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมในการประเมินผลการดำเนินการและการมีส่วนร่วมในการนำผลที่เกิดขึ้นไปใช้ร่วมกันซึ่งสอดคล้อง กับสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ (2545) ได้กล่าวถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า มี 2 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในระดับต่ำ หมายถึง หน่วยงานเป็นฝ่ายริเริ่ม คิดตัดสินใจให้มีโครงการหรือกิจกรรมขึ้นมาและเห็นว่าสมควรจะให้ประชาชน มีส่วนร่วมดำเนินการด้วยและการมีส่วนร่วมระดับสูง หมายถึง ประชาชนเป็นฝ่ายคิดริเริ่ม ตัดสินใจและดำเนินโครงการ หรือ กิจกรรมนั้น ๆ เอง และสอดคล้องกับ Cohen and Uphoff (1980) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และ ตัดสินใจปฏิบัติการ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานขอความร่วมมือ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้าน วัสดุผลประโยชน์ทาง ด้านสังคม หรือประโยชน์ส่วนบุคคล และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 หน่วยงานท้องถิ่น ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ วัฒนธรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานของหน่วยงานท้องถิ่นได้

6.1.2 ประชาชนควรให้ความสนใจติดตามและรับทราบปัญหาของงานที่หน่วยงานในท้องถิ่นของตนเอง อยู่อย่างใกล้ชิดเพื่อการรับรู้ และนำไปสู่การหาแนวทางส่งเสริมการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6.1.3 ประชาชนควรติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับใช้กับท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางในการกำหนดนโยบายต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น

6.2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบที่เป็นเลิศของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์กรท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จารุภา สังข์สระน้อย, ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, และจำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์. (2560). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์*, 4(1), 10-19.
- ปวัน มินรัชเรื่องเดช. (2549). การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2543). *ธรรมานุชีวิต พุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- มัลลิกา เขียวหวาน. (2546). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในเขตจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สันสกฤต มณีโมไนย. (2551). *ความรู้ ความเข้าใจและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: ศักยภาพนักศึกษาศรีอยุธยา ภาควิชา คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- สายันต์ ไพรชาญจิตร์. (2550). *การจัดการทรัพยากรทางโบราณคดีในงานพัฒนาชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือโบราณคดีชุมชน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). *การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). *รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Barber, J. D. (1972). *Citizen Politics* (2nd ed). Chicago: Markham.
- Cohen, J M. & Uphoff, N. T. (1980). Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity. *World Development*, 8(3), 213-235.
- Krejcie, R. V. & Morgan, E. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Retrieved from https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf
- Millbrath, L. W. (1965). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics?*. Chicago: Rand McNally & Company.

การผลิตบัณฑิตปฐมวัย ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา Early Childhood Graduate Production amid the Digital Disruption Trend in Educational Technology and Innovation

จินตนา วีระปรียากร*

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

Jintana Verapreyagoon

Lecturer DR., Faculty of Education, Vongchavalitkul University*

Corresponding author Email address: jintana_ver@vu.ac.th

(Received: April 15, 2020; Revised: May 31, 2020; Accepted: July 8, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) วิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับบัณฑิตปฐมวัยในการสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 3) เสนอแนวทางการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ที่ให้ข้อมูลผ่านเทคนิคการสัมภาษณ์ และบัณฑิตปฐมวัย ปีการศึกษา 2562 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ภายใต้เงื่อนไขของการเป็นชั้นปีที่ผ่านการเรียนรู้และต้องใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ซึ่งตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเริ่มจากการตรวจสอบด้วยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (ร้อยละ)

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความเป็นไปได้ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 2) มีความเป็นไปได้ สำหรับบัณฑิตปฐมวัยในการสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ร้อยละ 100 3) แนวทางการผลิตบัณฑิตปฐมวัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ท่ามกลาง Digital Disruption ต้องเริ่มจากการปรับโครงสร้างหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2 กลุ่มวิชาหลัก ได้แก่ (1) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย เน้นที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง (2) นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่เน้นเสริมสร้างการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ร่วมกับการวิเคราะห์สังเคราะห์สถานการณ์ การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านมัลติมีเดียดิจิทัล พร้อมลงมือปฏิบัติจริง ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตปฐมวัยที่จะเป็นครูปฐมวัยในอนาคตตอบโจทย์ความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในกระแส Digital Disruption ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตปฐมวัยต้องออกแบบหลักสูตร วิชา เนื้อหา กิจกรรม วิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

คำสำคัญ : การผลิตบัณฑิตปฐมวัย, นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา, กระแส Digital Disruption

Abstract

The objectives of this mixed-method research were 1) to study and analyze the feasibility of the technology and educational innovation, 2) to analyze the feasibility of Early Childhood graduates in creating and using the technology and educational innovation amid the Digital Disruption; and 3) to propose the concept of Early Childhood graduate production with innovation and educational technology amid the Digital Disruption. Secondary-data sources included published documents about the technology and educational innovation in the Digital Disruption Age. The primary data sources consisted of three experts. Data were collected through interviews and questionnaires of 27 third-year Early Childhood students in the Academic Year 2019. The participants were selected by purposive technique. From the data triangulation, the qualitative data were analyzed by the content analysis technique. The quantitative data were analyzed by mode and percentage.

The research results showed that 1) there was a possibility for innovation and educational technology, 2) there were possibilities for Early Childhood graduates to create and apply educational innovations and technology amid the Digital Disruption with 100%, and 3) the concept of Early Childhood graduates production with educational technology and innovation amid the Digital Disruption must begin with curriculum restructuring, specially the 2 main subject groups which were (1) the one related to learning management, and (2) the one related to innovation and educational technology focusing on enhancing case-study learning, together with situational synthesis and analysis, self-study through digital multimedia to be ready to practice. This was to enable the Early Childhood graduates, who would be the future preschool teachers, to effectively meet the needs of the preschool children in the Digital Disruption Trend. Early Childhood graduates must be able to design appropriate curriculum, contents, activities, learning methods for preschool children.

Keywords: An Early Childhood Graduate Production, Educational Technology and Innovation, amid the Digital Disruption

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่า หากกล่าวถึง นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational Innovation) เป้าหมายปลายทางของการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ก็เพื่อช่วยทั้งผู้เรียนให้เรียนรู้ได้เร็ว มีประสิทธิภาพ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้สอนประหยัดเวลาในการสอน ขณะที่เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology) ถูกพิจารณาผ่านวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ที่จะต้องถูกนำไปใช้ภายใต้แผนการที่เป็นระบบ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2559) เหตุนี้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องพึ่งพากันและกัน ที่สำคัญทั้งนวัตกรรมและเทคโนโลยี ต่างให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งความพร้อมของผู้เรียน การใช้เวลาในการเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ดังนั้นหากในสถานศึกษาหรือโรงเรียนนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับสถานศึกษาหรือโรงเรียนมากขึ้น รวมถึงใช้ควบคุมวัฒนธรรมของสถานศึกษาหรือโรงเรียน จัดการหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นด้วยนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาได้ ความสำเร็จของสถานศึกษาหรือโรงเรียนก็จะมีมากขึ้น รวดเร็วขึ้น เช่นเดียวกัน สภาการณดังกล่าวจึงสะท้อนได้ว่า

เมื่อสถานการณ์การเรียนการสอน รวมถึงสถานะของผู้เรียน ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง เปลี่ยนแปลงมากขึ้น รวดเร็วขึ้น การไม่ปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลต่อครูอาจารย์เป็นหลัก เนื่องจากนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ที่จะถูกนำมาใช้แทนครูอาจารย์ ครูอาจารย์จึงต้องปรับตัวด้วยการสร้างใหม่ (Reinvention) อาจเป็นการสร้างนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเพื่อมาช่วยในการสอน หรือสร้างประสิทธิผลการจัดการการศึกษา

สำหรับผู้เรียนที่อยู่ในช่วงปฐมวัย (อายุไม่เกิน 5 ปี บริบูรณ์) เป็นช่วงวัยที่ต้องการ “การเรียนรู้” ในสิ่งรอบตัว ด้วยประสาทสัมผัสต่าง ๆ สูงมาก เป็นช่วงวัยที่มีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ ที่สำคัญช่วงวัยนี้สามารถถูกกระตุ้นได้ง่ายจากนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนั้นหากครูอาจารย์สามารถจัดสภาพแวดล้อมพร้อมใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบรวมในการสอน ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญา อารมณ์ ความสัมพันธ์ทางสังคมได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามครูอาจารย์จะพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนปฐมวัยได้มากหรือน้อยอย่างไรย่อมเกี่ยวข้องกับฐานคิดทางจิตวิทยาที่เป็นเสมือนแนวทางในการนำทางจัดการเรียนการสอนได้ แต่มิใช่นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ ที่เป็นระบบในการจัดการเรียนรู้ การเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะให้กับเด็กปฐมวัยได้

จากความเป็นมาข้างต้น หากครูอาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา จะต้องผลิตออกไปเพื่อที่จะเป็นครู อาจารย์ในอนาคตที่สอนเด็กปฐมวัย “หลักสูตรปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์” ควรจะมีแนวคิดการผลิตเชิงกระบวนการอย่างไรในการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (Disruptive Technology) ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงสำคัญต่อโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีนำความเปลี่ยนแปลง Disruptor กับ Disruptee (Hodgkinson, 2015) และยังสร้างความเหลื่อมล้ำให้กับคนที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้ กับผู้ที่ขาดโอกาสในการใช้สอยเทคโนโลยีนั้น (Digital Dividend) (Bauerlein, 2011) ท่ามกลางกระแส Digital Disruption” ซึ่งคำถามนี้ได้กลายมาเป็นคำถามวิจัยครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา ในการสรรสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ท่ามกลางกระแส Digital Disruption

2.3 เพื่อเสนอแนวคิดของการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

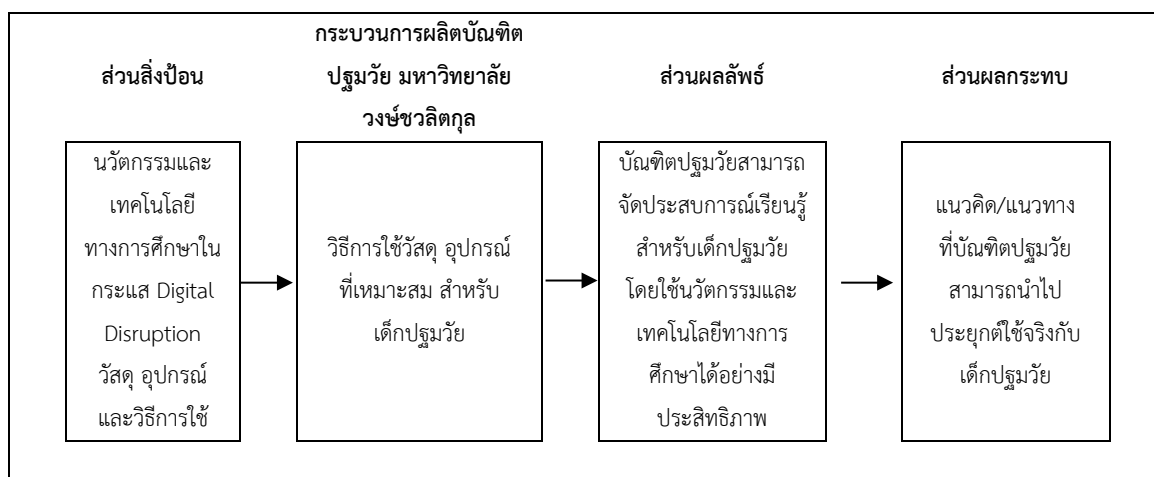
3.1 การออกแบบแบบแผนการวิจัย ผู้วิจัยออกแบบเป็นการวิจัยแบบผสมที่เน้นข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณประกอบเข้าด้วยกัน

3.2 การออกแบบแหล่งข้อมูล และผู้ให้ข้อมูล สำหรับแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เป็นเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption และแนวคิดเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย และกระแส Digital Disruption โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิไปพร้อมกัน ส่วนแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ที่ได้มาด้วยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และมีประสบการณ์การสอนบัณฑิตสาขาปฐมวัยอย่างน้อย 2 ปี (ในการวิจัยจะเรียก

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของความเป็นไปได้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption) โดยให้ข้อมูลผ่านเทคนิคการสัมภาษณ์ และกลุ่มตัวอย่าง บัณฑิตปฐมวัย ปีการศึกษา 2562 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ภายใต้เงื่อนไขของการเป็นชั้นปีที่ผ่านการเรียนรู้และต้องใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งให้ข้อมูลผ่านแบบสอบถามที่เน้นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์และใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption

3.3 การออกแบบตัวแปร เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้คือ ตัวแปรหลักในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ความคิดเห็นและความต้องการของเด็กปฐมวัย ที่สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กปฐมวัย โดยแนวคำถามมี 3 ข้อ ได้แก่ (1) ความเป็นไปได้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (2) ความเป็นไปได้สำหรับบัณฑิตปฐมวัยในการสร้างสรรค์ และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ (3) ข้อเสนอเกี่ยวกับแนวคิดการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption สำหรับบัณฑิต ตัวแปรนี้ได้จากการสอบถามบัณฑิตปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ เกี่ยวกับการสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ สิ่งจำเป็นพื้นฐานที่ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง กับดิจิทัล วิธีการใช้ การศึกษาค้นคว้า การออกแบบสื่อสาร การสร้าง Application และการออกแบบและใช้เวลาสำหรับการ สร้างสรรค์และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาท่ามกลางกระแส Digital Disruption ทั้งนี้ดำเนินการภายใต้ กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ทั้งนี้คุณภาพของข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์และการสอบถาม เน้นการตรวจสอบตามแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเป็นหลัก (Content Validity) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่เป็นอาจารย์ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา นอกจากนี้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ เริ่มจากการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ฐานนิยม (ร้อยละ)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตปฐมวัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม ดังนั้นคำถามการวิจัย จึงสำคัญมากกว่า สมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation Method) ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลทั้งข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากบันทึกปฐมวัย และจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งผลตรวจสอบยืนยันผลการวิจัยแก่กันได้ว่า ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์ในการตอบคำถามการวิจัยและผลที่ได้นำมาสู่ข้อสรุปที่เชื่อถือได้ (Begley, 1966; Morse, 1991)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ทัศนะที่สอดคล้องกันว่า เด็กปฐมวัยท่ามกลางกระแส Digital Disruption มีการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีและรวดเร็ว ดังนั้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกประเภททุกลักษณะ เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ หรือนำมาใช้เพื่อการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทั้งสิ้น และบาง Application ที่ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ยากแต่กลับเป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากลักษณะวัยยังกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบ ตอบคำถามความสงสัยของตนเองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเป็นหลัก หากแต่ขึ้นอยู่กับสาระ (Content) ที่จะส่งผ่านวัสดุอุปกรณ์ เชิงนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี

4.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา ในการสรรสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย บัณฑิตปฐมวัยจะเป็นครูปฐมวัยในอนาคต ที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตปฐมวัย ให้ข้อมูลผ่านการสอบถามสรุปได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ฐานนิยมที่วิเคราะห์จากความต้องการ/ความคิดเห็นของบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา (%) ของการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

จากลำดับความสำคัญ ที่มีค่านิยม 90% มีรายละเอียดดังนี้

1. สิ่งจำเป็นเป็นฐานที่ต้องมี ได้แก่ คอมพิวเตอร์ทั้งแบบตั้งโต๊ะและแบบพกพาที่ปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย
2. วัสดุ อุปกรณ์ เกี่ยวกับ Digital ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุด
3. วิธีการที่เป็นระบบที่สามารถทำให้เด็กปฐมวัยสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยี

ทางการศึกษาได้ด้วยตนเอง

4. บัณฑิตปฐมวัยต้องเป็นผู้ที่ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา สมัยใหม่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

5. บัณฑิตปฐมวัยต้องออกแบบการสื่อสารเพื่อสร้างหลักเกณฑ์ในการเรียนรู้ผ่านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย

6. บัณฑิตปฐมวัย ต้องสามารถออกแบบหรือสร้าง Application สำหรับเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้

7. บัณฑิตปฐมวัยต้องสามารถออกแบบ ระยะเวลาในการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ละอย่างได้อย่างเหมาะสมตอบรับกับบุคลิกภาพและวัยของเด็กปฐมวัย รวมทั้งสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรที่เด็กปฐมวัยต้องศึกษา

4.3 แนวคิดของการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวคิดการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption

หลักสูตรสาขาวิชา การศึกษา ปฐมวัย	รายวิชาที่ควรมีเพื่อให้ผลิตบัณฑิตปฐมวัย ได้ตอบสนองความต้องการของสังคมและ กระแส Digital Disruption	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สำหรับ บัณฑิตปฐมวัย เพื่อนำสู่การประกอบ อาชีพครูปฐมวัย
การศึกษาปฐมวัย พัฒนาการเด็กปฐมวัย การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ปฐมวัย ทักษะวิชา ชีพครูปฐมวัย	วิชาจิตวิทยาการศึกษา วิชาจิตวิทยาพัฒนาการ วิชาจิตวิทยามนุษย์สัมพันธ์ วิชาหลักการจัดการศึกษาสำหรับปฐมวัย วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัย วิชาการออกแบบกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ วิชาการเขียนโปรแกรมการเสริมสร้าง ประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย	เรียนรู้แบบกรณีศึกษา เรียนรู้แบบการ วิเคราะห์สังเคราะห์สถานการณ์ เรียนรู้ ด้วยตนเองผ่านการประเมินด้วยสื่อดิจิทัล เน้นการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง เกี่ยวกับ e-Learning, online-learning หรือ Web-based Learning

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย สารที่ได้อ่านสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ และเน้นการฝึกทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งเรื่องการอ่านออกเขียนได้ ความสามารถทางการคำนวณ การใช้เหตุผล ความคิด สร้างสรรค์ หรือการคิดแบบอื่น ๆ รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่การเกิดทักษะ

การเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการอาชีพ ทักษะการใช้ชีวิต ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของพินดา ขาดยามา (2559) และชัยยนต์ เพาพาน (2559) ที่กล่าวถึงกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับครูว่า ต้องออกแบบการเรียนรู้และฝึกตนเองให้เป็น “โค้ช” เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเด็ก

นอกจากนี้หากพิจารณาท่ามกลางกระแส Digital Disruption ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์โดยตรงกับระบบธุรกิจ แต่เมื่อกระทบต่อธุรกิจการศึกษาย่อมส่งผลให้ระบบการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ ในส่วนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3-5 ปี สำหรับการศึกษาครั้งนี้ เมื่อทำการวิเคราะห์ช่วงวัยดังกล่าว เด็กปฐมวัยจึงเป็นเด็กที่ยังมีความเป็นตนเอง (ID) สูง มีความเป็นอัตตา (Ego) แต่สามารถสั่งสอนปลูกฝังจริยธรรมคุณธรรมได้ (Superego) ตามนัยเชิงทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud ขณะเดียวกันหากพิจารณาตามแนวคิดของ Eric Erickson หรือตามนัยเชิงทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ จะอยู่ขั้นการริเริ่ม vs การรู้สึกผิด (Initiative VS Guilt) เด็กปฐมวัยอยู่ในขั้นพัฒนาการที่เต็มไปด้วยความกระตือรือร้น กับสิ่งรอบตัว ชอบเน้นการเล่นแบบบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมใกล้ชิด ดังนั้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากสำหรับเด็กปฐมวัยท่ามกลางกระแส Digital Disruption สอดรับกับการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยของ Swick (1989) ที่ระบุว่า ทักษะสำคัญที่จำเป็นของคนในศตวรรษที่ 21 ตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจในลักษณะเฉพาะ พัฒนาการ ความต้องการ และลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก การนำเทคโนโลยีมาใช้กับเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คอมพิวเตอร์” จะทำให้เด็กปฐมวัยเกิดพัฒนาการการเรียนรู้ในทุกด้านได้

5.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา ในการสรรสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ท่ามกลางกระแส Digital Disruption จากภาพที่ 1 สะท้อนว่า ความคิดเห็นหรือความต้องการของบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การจัดการความรู้ของตนเองเพื่อนำสู่เด็กปฐมวัย โดยอยู่บนพื้นฐานของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (Supportive Learning Environment) เน้นการเพิ่มสมรรถนะทางสติปัญญา (Wisdom-Based Learning) และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นหลัก ขณะเดียวกันพิจารณาว่า Software ที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยมีความสำคัญน้อยกว่าการออกแบบสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ตลอดจนเนื้อหาความรู้ของครูผู้สอนปฐมวัย ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีกับเด็กปฐมวัยของนักวิจัย นักวิชาการหลายคน เช่น Schmid, Miodrag, and Difrancesco (2008) ที่วิจัยพบว่า เทคโนโลยีช่วยเพิ่มแรงกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เด็กสนใจในการเรียนขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Morrow (2009) พบว่า การใช้คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางการเขียนและการอ่านได้ดีขึ้น เช่นเดียวกับ O'Hara (2008) พบว่า เทคโนโลยีเป็นสื่อการสอนที่ทำให้เด็กมีพัฒนาด้านความคิดและการเข้าสังคมดีขึ้น ขณะที่ Brito (2010) พบว่า เด็กปฐมวัยในโปรตุเกส มีพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านภาษา และมีปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นมากขึ้น เพราะการใช้เทคโนโลยีของครู นอกจากนี้ The National Association for the Education of Young Children และ Fred Rogers Center for Early Learning and Children's Media at Saint Vincent College ระบุไว้ในรายงานประจำปี 2012 ว่า การใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ ดีวีดี และเกม กับเด็กแรกเกิดจนกระทั่งถึง 8 ปี ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในเรื่องความคิด สติปัญญา และอารมณ์ รวมทั้งการศึกษาของเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบัน โดย National Association for the Education of Young Children (2012) และ UNESCO (2010) ระบุไว้ตรงกันว่า การใช้เทคโนโลยีกับเด็กก่อนวัยเรียน นอกจากช่วยสอนยังสามารถส่งเสริมพัฒนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กยิ่งขึ้นด้วย

5.3 แนวคิดของการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption สำหรับบัณฑิตปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา จากตารางที่ 2 แสดงผล

การวิเคราะห์และเสนอแนะทางการผลิตบัณฑิตปฐมวัย พบว่า การกำหนดสาระสังเขปรายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพื่อให้ นักศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเป็นครูปฐมวัยได้ ในการออกแบบโครงสร้างการผลิต จึงประกอบด้วย 2 ชุดวิชาหลัก คือ ชุดวิชาการปฐมวัย ที่เน้นเรื่องการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการปฐมวัย และการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย วิชาส่วนใหญ่ที่ควรจัดไว้ในชุดวิชานี้ ได้แก่ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง และวิชาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น ขณะที่ชุดวิชาหลักเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพครูปฐมวัย ควรเน้นการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับนวัตกรรม ดิจิทัล สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี การออกแบบระบบ หรือ Application เป็นต้น

นอกจากนี้หากพิจารณากรอบแนวคิดเชิงเส้นข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การจะผลิตสร้างบัณฑิตปฐมวัย เพื่อให้ออกไปทำหน้าที่ครูอาจารย์ที่สามารถสอนหรือเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี หรือระดับอนุบาลได้ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น ควรเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจและสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาท่ามกลางกระแส Digital Disruption กับเด็กปฐมวัยได้ แต่ทั้งนี้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะผันแปรตามความต้องการและศักยภาพของเด็กปฐมวัยเป็นหลัก ดังนั้นบัณฑิตปฐมวัยที่จะออกไปเป็นครูปฐมวัยในอนาคต จะต้องปรับเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะ 8 อย่าง สำหรับการเป็นครูปฐมวัยตามแนวคิดต่างๆ ที่บูรณาการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็น แนวคิดของถนอมพร เลหาจรัสแสง (2559) หรือแนวคิดของวิโรจน์ สารัตนะ (2555) สรุปได้ว่า บัณฑิตปฐมวัยต้องฝึกฝนทักษะการเป็นครูปฐมวัยแบบเน้นผู้เรียนหรือเด็กปฐมวัยเป็นฐาน บัณฑิตปฐมวัยจึงต้องเตรียม 1) เรื่องที่จะสอน 2) นวัตกรรมและสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะต้องใช้ 3) การสร้างความเข้าใจกับตนเองว่าเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้หรือสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับตัวเด็กเองได้ หรือปรับกระบวนการทัศน์ในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย 4) เตรียมกิจกรรมให้เชื่อมโยงทั้งกับวิชาและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี เพื่อให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 5) ต้องร่วมกันเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กปฐมวัย 6) ต้องมีทักษะการสื่อสารทักษะการยกตัวอย่าง ทักษะการนำเสนอ ฯ 7) ต้องออกแบบกิจกรรมให้ก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัย และ 8) ต้องใส่ใจต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเน้นการแนะนำมากกว่าการสอน

6. ข้อเสนอแนะ

จากคำถามการวิจัยที่ว่า “หลักสูตรปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ ควรจัดมีแนวคิดการผลิตเชิงกระบวนการอย่างไร ในการผลิตบัณฑิตปฐมวัย ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption” จึงสะท้อนให้เห็นภาพได้ดังภาพที่ 1 และตารางที่ 1 เมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดหรือหลักการเชิงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงนำมาสู่คำตอบหรือข้อสรุปที่ว่า

หลักสูตรปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับปฐมวัย โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตปฐมวัย รู้ เข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ได้สำหรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption อันประกอบด้วยรูปแบบหรือวิธีการสอนผ่านวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ โดยผ่านช่องทางทั้งแบบ on-line และที่ไม่ใช่ on-line เพื่อให้บัณฑิตปฐมวัย เข้าใจความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถเสริมสร้าง ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้ รวมถึงรูปแบบการศึกษาการเรียนการสอนแบบปฏิบัติการ (Active Learning) ที่เด็กและครูต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน เด็กฝึกประสบการณ์ตรงด้วยตนเองและสามารถกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาได้ด้วยตนเอง แต่ทั้งนี้ครูหรือบัณฑิตปฐมวัยต้อง

6.1 จัดเตรียมสิ่งจำเป็นเป็นพื้นฐานที่ต้องมี ได้แก่ คอมพิวเตอร์ทั้งแบบตั้งโต๊ะและแบบพกพาที่ปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย

6.2 จัดเตรียม จัดหา จัดให้มีเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เกี่ยวกับ digital ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุด

6.3 ออกแบบวิธีการที่เป็นระบบที่สามารถทำให้เด็กปฐมวัยสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วยตนเอง

6.4 ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

6.5 ออกแบบการสื่อสารเพื่อสร้างหลักเกณฑ์ในการเรียนรู้ผ่านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กปฐมวัยสามารถดำเนินการในรูปตารางกำหนดให้เป็นกิจวัตรสำคัญที่ต้องทำในแต่ละวันก็ได้)

6.6 ออกแบบหรือสร้าง Application สำหรับเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้ออกแบบระยะเวลาในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาแต่ละอย่างได้อย่างเหมาะสม ตอบรับกับวุฒิภาวะและวัยของเด็กปฐมวัย รวมทั้งสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรที่เด็กปฐมวัยต้องศึกษา

6.7 ออกแบบเนื้อหาในสื่อดิจิทัลที่สนุกสนานแต่สร้างการเรียนรู้ เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างรับผิดชอบ (เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือทีม เพื่อให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ขณะที่วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่จะใช้ต้องจัดและกระจายอยู่ตามพื้นที่หรือจุดหลักของพื้นที่ เพื่อสร้างการจดจำให้กับเด็กปฐมวัย)

6.8 สามารถออกแบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้ผ่านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นมาตรฐาน (ในส่วนนี้ครูหรือบัณฑิตปฐมวัย ต้องจัดทำบันทึกรายบุคคล (Anecdotal Note)) เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ในปัจจุบันแต่ละวัน รวบรวมเป็นเรื่องราว หรืออาจประเมินตามเกณฑ์การประเมินผลทางการศึกษา หรือประเมินตามหลักการใช้ประสบการณ์หลัก (Key Experiences)

6.9 จัดหา จัดเตรียม Software ที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย (ดังผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 1 นอกจากนี้คณะวิชาต้องปลูกฝัง

6.9.1 แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้กับบัณฑิตปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับมนุษย์ของเด็กปฐมวัย

6.9.2 รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะหลักสูตรรูปแบบต่าง ๆ และเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การสอนแบบโครงการ การสอนแบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสอนแบบใช้ Portfolio หรือแม้แต่การสอนตามทฤษฎีพุทธรูป เพื่อให้เกิดเด็กปฐมวัยสามารถสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองผ่านสื่อหรือเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจผ่านกิจกรรมเกม กิจกรรมการเล่าเรื่องด้วยภาพ เป็นต้น

6.9.3 หลักการเกี่ยวกับ “ภาษา” ในการสื่อสารที่ต้องสอนให้เด็กปฐมวัยรู้ เข้าใจ นำไปใช้ได้อย่างถูกต้องตรงตามสถานการณ์ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา

ดังนั้นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ จึงเน้นที่แนวทางการจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตปฐมวัย รู้ เข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ได้สำหรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ท่ามกลางกระแส Digital Disruption

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป หากปรับโครงสร้างหลักสูตร 2 กลุ่มวิชาหลักแล้ว ทั้งกลุ่มวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรวิจัยเกี่ยวกับ “นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การศึกษาทางไกลที่ใช้สื่อผสม” ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับเด็กปฐมวัยได้ทั้งภูมิภาคหรือประเทศ

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 12(1), 1-9.
- พนิดา ขาดยาภา. (2559). เทคโนโลยีกับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่21. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(2), 151-162.
- ถนอมพร เลาหงส์แสง. (2559). *การเรียนรู้ในยุคหน้า ตอนรูปแบบและทฤษฎีการเรียนรู้อนาคต*. สืบค้นจาก <http://thanompo.edu.cmu.ac.th>
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธิ์.

ภาษาอังกฤษ

- Bauerlein, Mark. (2011). *The Digital Divide: Writings for and Against Facebook, YouTube, Texting, and the Age of Social Networking*. New York: Penguin.
- Begley, C.M. (1996). Triangulation of communication skills in qualitative research instruments. *Journal of Advanced Nursing*, 24(4), 112-128.
- Brito, R. (2010). ICT in early childhood teachers and children in Portuguese pre-school. In L.Gomez Chova, D. Marti Belenguer,&l. Candel Torres (Eds.). *EduLearn 2010, International Conference on Education and New Learning Technologies* (pp. 6116-6119). Barcelona, Spain: IATED (International Association of Technology, Education, and Development).
- Hodgkinson, Tom. (2015). We live in an age of disruption I'd rather be creative. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2015/sep/29/disruptioneverywhere-uber-airbnb-creative>
- Morrow, L. (2009). *Literacy development in the early years: Helping children read and write*. Boston, Pearson.
- Morse, J. M. (1991). Approaches to qualitative-quantitative methodological triangulation. *Nursing Research*, 40, 120-123.
- National Association for the Education of Young Children. (2012). *Washington, DC: National Association for the Education of Young Children*. Retrieved from https://www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/PS_technology_WEB2.pdf
- O'Hara, M. (2008, March). Young Children, Learning and ICT: A Case Study in the UK Maintained Sector. *Technology, Pedagogy and Education*, 17(1), 29-40. Retrieved from <https://www.learntechlib.org/p/69772/>.
- Schmid, R. F., Miodrag, N. & Difrancesco, N. (2008). A human-computer partnership: The tutor/ child/ Computer triangle promoting the acquisition of early literacy skills. *Journal of Research on Technology in Education*, 41, 63-84.

- Swick, K. J. (1989). Appropriate uses of computer with young children. *Educational Technology*, 29(1): 7-13.
- UNESCO. (2010). *Recognizing the potential of ICT in early childhood education: analytical survey*. UNESCO Institute for Information Technologies in Education.

ผลการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์
ที่มีผลต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

The Effects of Case-based Learning Combined with Problem-solving Technique
in Human Resource Management Subject upon Problem-solving Thinking Abilities
of Undergraduate Students, Faculty of Management Science

Nakhon Ratchasima Rajabhat University

นิรวิทย์ เพียรราษฎร์*

อาจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*

Nirawit Piarasd*

Lecturer, Faculty of Management Science, Nakhonratchasima Rajabhat University*

Corresponding author E-mail: piarasd-work@hotmail.com

(Received: September 2, 2020; Revised: September 14, 2020; Accepted: September 23, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา และ 2)
เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับ
เทคนิคการคิดแก้ปัญหา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากสาขาวิชาการเงินการธนาคารและสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
จำนวน 14 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัด
การเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก
มีค่ามีความยากตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.57 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และ
3) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้
ค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา
มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 2) นักศึกษามีความ
พึงพอใจในการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$,
S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา, เทคนิคการคิดแก้ปัญหา, ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา,
ความพึงพอใจในการเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare problem-solving thinking abilities of undergraduate students before and after learning with case- based learning combined with problem-solving technique and, 2) to examine undergraduate students' satisfaction with outcomes of learning activities organized by case- based learning combined with problem-solving technique. The participants were 14 students from the Banking - Financing Program and Marketing Program in the second semester of Academic Year 2019. They were chosen by purposive sampling technique. The instruments were ; 1) learning plans with high level of suitability ($\bar{X}$ = 4.45), 2) a four-multiple choice test of problem-solving thinking with the difficulty ranging from 0.30 to 0.57, discrimination power ranging from 0.21 to 0.91, and reliability of 0.87 and, 3) a five-rating-scale questionnaire on satisfaction with the validity from 0.67 to 1.00 and the reliability of 0.89. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and dependent t -test. The results showed that 1) the students who were taught by case-based learning combined with problem solving-technique had posttest scores higher than pretest scores at the significance of 0.05, and 2) the students who were taught by case-based learning combined problem solving technique had a high level of satisfaction ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.49).

Keywords: Case-based Learning, Problem-solving Technique, Problem-solving Thinking Ability, Satisfaction

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สิ่งรอบตัวก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย การใช้ชีวิตในยุคนี้ต้องปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย การทำงานก็ต้องเปลี่ยนแปลง ในแวดวงของทรัพยากรมนุษย์นั้นเริ่มมีการกล่าวถึงการบริหารทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0 (Human Resource 4.0) ที่ต้องปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา อาทิเช่น การเตรียมความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการทำงาน วัฒนธรรมการเชื่อมโยงระหว่างโลกการทำงานและโลกส่วนตัว สังคมของการมีส่วนร่วมของทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0 ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การเก็บรักษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น (ประคองสุคนธ์จิตต์, 2562)

ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นรายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการทางการบริหารที่มีการใช้กลยุทธ์และศิลปะอย่างมีประสิทธิภาพที่จะสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถและเต็มกำลัง ประกอบด้วยขอบเขตและหน้าที่การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การสรรหาบุคลากร การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบำรุงรักษาทรัพยากรมนุษย์ ดังกล่าว รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานให้ทราบว่าพนักงานคนใดทำงานดี ควรได้รับรางวัลจากค่าตอบแทน การดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย จนกระทั่งการออกจากงาน ซึ่งผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนตามคำอธิบายรายวิชาตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 ซึ่งผู้เรียนจะมีการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากการวิเคราะห์และสังเกตพฤติกรรมบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน พบว่า ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการบรรยายถามตอบเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา หรือเปิดโอกาสให้ซักถามในประเด็นหัวข้อต่าง ๆ แต่ผู้เรียนมักจะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาค่อนข้างน้อย โดยจากการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์จากสถานการณ์ที่กำหนด พบว่า มีผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้ผ่านร้อยละ 70 จำนวน 6 คน และ ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 8 คน ทำให้ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนจากการสอนแบบบรรยาย หรือถามตอบ มาเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิค การแก้ปัญหา

สำหรับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เป็นรูปแบบวิธีการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็น โดยเริ่มจากการที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์หรือปัญหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจจะเป็นมา ตัดแปลงเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ และฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุคนธ์ สินธพานนท์, วรรัตน์ วรณเลิศลักษณ์, และพรณี สินธพา, 2552) ดังที่ ทิศนา ขมมณี (2552) ได้อธิบายไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่อง ที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบมาให้เป็น ข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและ แก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น โดยผู้วิจัย ได้นำแนวคิด “Seven Jump Process” ของ Williams (2005) ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษา 2) กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ กรณีศึกษาเป็นรายกลุ่ม 3) ระดมสมอง 4) กำหนดวัตถุประสงค์ 5) ระบุการค้นพบหรือผลการศึกษา 6) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์ การเรียนรู้ และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ และเมื่อนำกระบวนการคิดแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Weir (1974), Dewey (1976) และ สุวิทย์ มูลคำ (2551) มาสังเคราะห์กระบวนการคิดแก้ปัญหา 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุปัญหา 2) หาสาเหตุ ของปัญหา 3) เก็บรวบรวมข้อมูล 4) เสนอวิธีการแก้ปัญหา และ 5) ตรวจสอบผลลัพธ์ ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา จากกรณีศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดม สมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยน ผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้

ด้วยความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 และสภาพปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ที่กล่าวมา ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มาออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพและเกิดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถนำไปประยุกต์ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากสาขาวิชาการเงินการธนาคารและสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 14 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 แผน รวมเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวางแผน การสรรหา และคัดเลือก	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การประเมินการปฏิบัติงาน	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การบริหารค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การจัดการความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และแรงงานสัมพันธ์	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 นวัตกรรมจัดการทรัพยากรมนุษย์	จำนวน 3 ชั่วโมง

โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิเคราะห์คุณภาพได้ค่าเฉลี่ย 4.45 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

3.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.57 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการสร้างข้อคำถามเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และผ่านตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เมื่อนำแบบสอบถามประเมินความเที่ยงตรง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3.3 การดำเนินการทดลองและจัดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา โดยมีกระบวนการดังนี้

3.3.1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ผู้สอนทำหน้าที่จัดกลุ่มนักศึกษาแบบละความสามารถทางการเรียน (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4-5 คน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันในเวลาเรียน โดยให้นักศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม จากนั้นผู้สอนจะอธิบายวิธีการเรียนรู้ แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาล่วงก่อนเรียน (Pretest) เป็นรายบุคคล จำนวน 30 ข้อ จากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน และเริ่มจัดอันดับคะแนน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

3.3.2 ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสถานการณ์ปัญหาหรือข้อคำถามให้ใกล้เคียงกับกับเหตุการณ์ที่พบในหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ประสบการณ์เดิม ก่อนจะนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดมสมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้

3.3.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะต้องสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นผู้สอนและนักศึกษาทุกคนจะร่วมกันให้คะแนนการนำเสนอโดยการแจกสัญลักษณ์ กตเลิฟ ให้ 2 คะแนน กตโลค์ ให้ 1 คะแนน และถ้ามีข้อเสนอแนะให้เขียนลงในสัญลักษณ์ที่แจกให้ โดยสมาชิกในกลุ่มใดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ ผู้สอนจะเพิ่มคะแนนให้ 1 คะแนน จากนั้นให้สมาชิกในการแต่ละกลุ่มสรุปคะแนนที่ได้ จากนั้นให้นักศึกษาทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาฉบับหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำผลคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลการทดสอบโดยใช้สถิติ t-test dependent

3.4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายระดับเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	14	10.50	2.88	15.93*	.000
หลังเรียน	14	22.14	2.66		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนเท่ากับ 10.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.88 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนเท่ากับ 22.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.66 จึงทำให้นักศึกษามีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับ
เทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1. เนื้อหาสาระที่เรียนมีความเข้าใจง่าย	4.43	0.45	มาก
2. เนื้อหาสาระมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์	4.55	0.50	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.49	0.48	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
4. เป็นกิจกรรมที่ได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.45	0.44	มาก
5. เป็นกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ ทำความเข้าใจ	4.52	0.51	มากที่สุด
6. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.46	0.51	มาก
ที่ประโยชน์ในการต่อยอดเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา			
7. ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือในการคิดแก้ปัญหาตามกระบวนการ	4.50	0.53	มาก
4 ขั้นตอนได้อย่างเป็นระบบ และทั่วถึงทุกกลุ่ม			
8. ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.43	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.47	0.50	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสื่อการเรียนรู้			
9. มีสื่อการนำเสนอที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้	4.48	0.44	มาก
10. ใบความรู้ที่การออกแบบน่าใช้ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก	4.50	0.50	มาก
11. ใบงานมีคำชี้แจงการให้ปฏิบัติชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.41	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.49	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
12. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจน และยอมรับได้	4.52	0.53	มากที่สุด
13. มีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติรายบุคคลอย่างชัดเจน และยอมรับได้	4.47	0.51	มาก
14. มีการประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็นระยะ	4.49	0.50	มาก
15. การวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.47	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.48	0.51	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.47	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ นักเรียนมีระดับความพึงพอใจในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) 2) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และ 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระ มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) 2) เนื้อหาสาระที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) และ 3) เนื้อหาสาระที่เรียนมีความเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.45)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการวัดและประเมินผล โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจนและยอมรับได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) 2) มีการประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็นระยะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.50) และ 3) มีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติรายบุคคลอย่างชัดเจนและยอมรับได้ และการวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เป็นกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ ทำความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) 2) มีผู้สอนคอยติดตามให้ความช่วยเหลือในการคิดแก้ปัญหาตามกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้อย่างเป็นระบบ และทั่วถึงทุกกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) 3) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ที่ประโยชน์ในการต่อยอดเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.51) 4) เป็นกิจกรรมที่ได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.44) และ 5) ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.51)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านสื่อการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ใบความรู้ที่การออกแบบน่าสนใจ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) 2) มีสื่อการนำเสนอที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.44) และ 3) ใบงานมีคำชี้แจงการปฏิบัติชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.53)

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สาเหตุที่เป็นอย่างนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิด “Seven Jump Process” ของ Williams (2005) ร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Weir (1974), Dewey (1976) และ สุวิทย์ มูลคำ (2551) มาสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดมสมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหา และตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ โดยกระบวนการเหล่านี้จัดทำเป็น มคอ.3 ซึ่งเปรียบเสมือนแผนการจัดการเรียนรู้ และนำ มคอ.3 นี้ไปตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผลการวิเคราะห์คุณภาพได้ค่าเฉลี่ย 4.45 แสดงว่า มคอ.3 มีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างทำกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนจะเลือกกรณีศึกษาตามความคุ้นเคย ใกล้เคียงกับชีวิตจริงเพื่อนำไปแก้ปัญหา กล่าวแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือกันเมื่อเข้าสู่กระบวนการกลุ่ม และผู้วิจัยในฐานะของผู้สอนก็ได้ปรับบทบาทของผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นประเด็นคำถามเพื่อการอภิปรายแนะนำวิธีการเรียนรู้จากใบความรู้ที่ออกแบบมาให้ที่น่าสนใจ สนับสนุนบรรยายภาคการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดอย่างอิสระของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ กัณห์ดิลก, ตรีชฎา ปุ่นสำโรง, และชุตินา มาลัย (2562) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาว่า เป็นการเน้นการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิกริยาของผู้เรียนและการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะการคิด ดังนั้นวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาค้นคว้า อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากการประยุกต์หลักการแนวคิด ทฤษฎีนำมาตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และสรุปแนวทางหรือวิธีแก้ปัญหาที่เห็นว่าดีที่สุด และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมสันต์ สกฤตรัตน์ (2560) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตปริญญาบัณฑิต พบว่า คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้เรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น เรียนรู้สิ่งใหม่ และมีส่วนร่วม

ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นำประสบการณ์เข้าสู่สถานการณ์จริงที่ผสมผสานกับสถานการณ์เสมือนจริง ได้เรียนรู้เรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง เกิดการเรียนรู้จากกันและกันที่สังเกตได้ นอกจากยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นโดยศึกษาจากงานวิจัย ประภัศร กลีบประทุม (2561) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะช่วยปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อการแก้ปัญหา ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้ขณะเรียนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน และจากการนำเทคนิคการคิดแก้ปัญหาไปใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ตื่นตัวในการเรียนรู้ปัญหา เพราะปัญหาจะเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ รู้จักหาข้อมูลต่างๆ มาเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์เพื่อการแก้ปัญหา สามารถนำวิธีการคิดแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้อย่างถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตยและทำให้เป็นผู้ที่มีความจำในข้อมูลและวิธีการต่างๆ ได้ดี เพราะในการแก้ปัญหาจะต้องคิดหาเหตุผลข้อมูลต่างๆ มาสัมพันธ์กัน (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2552)

5.2.2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีระดับความพึงพอใจในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) 2) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และ 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา เริ่มจากบทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องจัดเตรียมกรณีศึกษาในสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เมื่อพิจารณารายข้อในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ เนื้อหาสาระมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) ซึ่งสอดคล้องกับปริยา สมพิช (2559) ได้อธิบายได้ว่า กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้เรียนให้ได้คิดแก้ปัญหา เกิดการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีเนื้อหาที่อยู่บนพื้นฐานความจริง และมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีจุดเน้นเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ปัญหา และก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยจะทำข้อตกลงก่อนเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลกับผู้เรียน จะต้องมีความชัดเจนในการสื่อสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจนและยอมรับได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) ด้านต่อมาคือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจ ทำทนายความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จัดให้มีการอภิปรายร่วมกันในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีความคิดเห็นที่หลากหลาย และแนวทางการแก้ปัญหาที่มากกว่าการรับทราบกรณีศึกษาเพียงคนเดียว (ปริยา สมพิช, 2559; สุพรรณิ กัณห์ดิลก และ คณะ, 2562) และด้านสุดท้ายคือด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า 1) ใบความรู้ ออกแบบน่าใจ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) ดังนั้นประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับหลังจากที่เรียนได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา คือ กรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนเรียนแบบกระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการเผชิญปัญหา สถานการณ์ที่ยุ่ยาก ซับซ้อน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัศร กลีบประทุม (2561) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อความพึงพอใจต่อการเรียน ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการวางแผนและจัดทำเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และมีความทันสมัยไปพร้อมกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ใฝ่ในการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มีผลดีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ดังนั้นผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยเชิงบวก เช่น การช่วยเหลือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เป็นต้น และปัจจัยเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จในชีวิต

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้เห็นภาพของสถานการณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง การออกแบบบอร์ดเกมเพื่อการศึกษา และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านสื่อสังคมออนไลน์

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษมสันต์ สกฤตรัตน์. (2560). *การพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตปริญญาบัณฑิต* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทิตินา แคมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง สุคนธ์จิตต์. (2562). *ทรัพยากรมนุษย์ ยุค 4.0. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นายเรืออากาศ*, 7, 17-28.
- ประภัสสร กลีบประทุม. (2561). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาภาวะผู้นำ และความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2561*. (น. 474-482). กาญจนบุรี, ประเทศไทย.
- ปรียา สมพิช. (2559). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 260-270.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์, และพรณี สินธพา. (2552). *พัฒนาทักษะการคิด พิชิตการสอน* (พิมพ์ ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เลี่ยงเชียง.
- สุพรรณิ กัณห์ดิลก, ตรีชฎา ปุ่นสำเร็จ, และชุติมา มาลัย. (2562). *การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เพื่อส่งเสริม ผลลัพธ์การเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ. วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 39(4), 130-138.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *กลยุทธ์การสอนคิดแก้ปัญหา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Dewey, J. (1976). *Moral Principle in Education*. Boston: Houghton Mifflin Co.

Weir, J.J. (1974). Problem Solving Everybody's Problem. *The Science Teacher*, 41(4), 16-18.

Williams, B. (2005). Case-based learning a review of the literature: Is there scope for this educational paradigm in pre-hospital education?. *Emerg Med*, 22(8), 577-581.

การศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะ
ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน
ประจำปีการศึกษา 2561

A Study and Comparison of the Employers' Satisfaction with the Performance
and Characteristics of Graduates in the Diploma Program
in Teaching Profession, Academic Year 2018

ชวลิต เกตุกระทุ่ม* และ จินตนา วีระปริยากร**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*,***

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

Chavalit Ketartum* and Jintana Veerapreyagoon**

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University*

Lecturer Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Corresponding author E-mail: Chavalith@hotmail.com

(Received: June 26, 2020; Revised: July 17, 2020; Accepted: August 09, 2020)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน ประจำปีการศึกษา 2561 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาและหลังการสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2561 จำนวน 84 คน จากการใช้สถาบันเป็นหน่วยของการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ใช้นักศึกษาศึกษา ซึ่งมีความเที่ยงตรงในแต่ละข้อคำถามตั้งแต่ 0.50 - 1.00 และมีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก และหลังสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด และ 2) ความพึงพอใจการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561 หลังการสำเร็จการศึกษายิ่งกว่าก่อนเข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ผู้ใช้บัณฑิต, คุณลักษณะ

Abstract

This study compares employers' satisfaction with graduates' performances and characteristics who were studying in the diploma program in Teaching Profession in the Academic Year 2018 at Vongchavalitkul University. The purposes of this study were to 1) study the level of employers' satisfactions with graduates' performances and characteristics; and 2) compare the level of satisfaction before studying and after graduation. The samples group are Teacher users Vongchawalitkul University, Academic Year 2018 , 84 people Using institutions as a unit of randomness The tool was a satisfaction assessment form on work performance and characteristics of graduates with points 0.50 - 1.00 validity in each question and with 0.87 reliability level. The statistics used for data analysis were descriptive statistics and the significance of the difference between mean of the t-test samples.

It was found that 1) the level of employers' satisfaction with graduates' performances and characteristics before and after studying was at a high level and with the highest level, respectively; and 2) the level of employers' satisfaction with graduates' performances and characteristics who were studying in program were higher than before studying with statistical significance at the level of 0.01.

Keywords: Satisfaction, Performance, Characteristics

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน 58 แห่ง ที่ได้รับอนุญาตจากคุรุสภาในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) เพื่อให้ผู้ที่เป็นและไม่ใช่ครูอัตราจ้าง ได้มีโอกาสเลือกสถาบันในการเข้าศึกษาวิชาชีพครูที่ตนเชื่อถือ เพื่อได้รับใบประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นเสมือนใบผ่านงานที่แสดงว่าผู้ที่มีนั้นมีความเชี่ยวชาญในการเป็นครู และเป็นหลักฐานสำคัญที่ใช้ในการสอบบรรจุเข้าเป็นข้าราชการครู แต่ยังมีสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูต้องมียกเว้นจากใบประกอบวิชาชีพก็คือ คุณภาพ การพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพที่มีคุณภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ ตลอดจนความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข ซึ่งคุณลักษณะที่ดีของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ถูกผลิตออกไปจะเป็นชื่อเสียงที่ดีในการสะท้อนกลับมาสู่สถาบันการศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูหลายแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วิทยาลัยนครราชสีมา และหนึ่งในนั้นคือ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูตั้งแต่พุทธศักราช 2547 และในปัจจุบันหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ได้ครบวงจรปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้ง และได้รับการรับรองจากคุรุสภา เนื่องจากหลักสูตรมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด (สงวนพงศ์ ขวนชม และชวลิต เกตุระทุม, 2560)

นอกจากการปรับปรุงหลักสูตรดังที่ได้กล่าวมา ยังมีผลการตรวจประกันคุณภาพระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ผลที่ได้มีคะแนนค่อนข้างสูง และได้มีมติของคณะกรรมการเห็นควรให้ทางหลักสูตรเพิ่มเติมในส่วนการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ต้องมี ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 3) ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว เหมาะสมกับวิชาชีพครู

โดยผู้ใช้นิตินิตินี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งครูในสังกัดซึ่งไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูมาเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จึงต้องการทราบถึงความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาต่อนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2561 ในช่วงเวลาก่อนที่จะมาเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และหลังจากจบการศึกษาในส่วนการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของความเป็นครู เพื่อนำผลที่ได้มานำมาวิเคราะห์ในการจัดเนื้อหาวิชาและองค์ความรู้ที่ตอบสนองสถานศึกษาที่นักศึกษาทำงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้นิตินิตินี้ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้นิตินิตินี้ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาและหลังสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2561

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้นิตินิตินี้ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2561 ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้นิตินิตินี้ที่เข้าศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2561 จำนวน 84 คน โดยใช้สถาบันเป็นหน่วยของการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิตินิตินี้ที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในแต่ละข้อคำถามมีช่องให้แสดงความคิดเห็นทั้งก่อนเข้าศึกษาและหลังจบศึกษาจำนวน 34 ข้อ แบ่งเป็น 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 3) ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว ข้อคำถามในแบบสอบถามนี้ได้จากการศึกษาเอกสารสมรรถนะวิชาชีพครูจากคุรุสภา และจากการสัมภาษณ์หัวหน้าสถานศึกษา เมื่อนำแบบสอบถามประเมินความเที่ยงตรง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยแต่ละข้อคำถามมีคะแนนตั้งแต่ 0.50 - 1.00 และเมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.87

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้นิตินิตินี้ สถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ t-test

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้นิตินิตินี้ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2561 จำนวน 84 คน ใน 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 3) ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ ในแต่ละข้อคำถามมีช่องให้แสดงความคิดเห็นทั้งก่อนเข้าศึกษาและหลังจบศึกษา จำนวน 34 ข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน ประจำปีการศึกษา 2561 ดังแสดงในตารางที่ 1 และมีการแปลความหมายคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561

ข้อคำถาม	ก่อนเข้าศึกษา			หลังสำเร็จการศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
1. ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ						
1.1 มีความรู้และทักษะในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.75	0.56	มาก	4.58	0.54	มากที่สุด
1.2 วิสัยทัศน์กว้างไกล	2.98	0.32	ปานกลาง	4.32	1.21	มาก
1.3 การนำเข้าสู่บทเรียน	3.16	1.64	ปานกลาง	4.76	0.87	มากที่สุด
1.4 กระบวนการสอนถูกต้อง แม่นยำ	3.65	1.76	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
1.5 การศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.02	0.54	มาก	4.32	0.32	มาก
1.6 การสอนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน	3.42	0.67	ปานกลาง	4.51	1.24	มากที่สุด
1.7 การใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.55	1.43	มากที่สุด	4.63	1.09	มากที่สุด
1.8 ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	3.42	0.54	ปานกลาง	4.71	0.44	มากที่สุด
1.9 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	3.54	0.65	มาก	4.82	0.65	มากที่สุด
1.10 ความถูกต้องของการวัดผลประเมินผลผู้เรียน	2.89	0.97	ปานกลาง	4.55	0.81	มากที่สุด
1.11 ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	3.18	1.65	ปานกลาง	4.34	1.56	มาก
1.12 ความรู้ความสามารถทักษะในวิชาชีพเฉพาะสาขา	3.46	0.98	มาก	4.32	1.54	มาก
1.13 ความสามารถในการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้	3.19	0.84	ปานกลาง	4.24	1.23	มาก
สรุป	3.48	0.54	ปานกลาง	4.51	0.86	มากที่สุด
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
2.1 การตรงต่อเวลา	4.34	0.43	มาก	4.76	0.76	มากที่สุด
2.2 ความเสียสละ และมีจิตอาสา	4.28	0.67	มาก	4.54	0.43	มากที่สุด
2.3 การมีสัมมาคารวะ	3.82	1.87	มาก	4.32	0.86	มาก
2.4 ความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู	4.34	1.03	มาก	4.76	1.42	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ก่อนเข้าศึกษา			หลังสำเร็จการศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (ต่อ)						
2.5 ความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน	3.65	0.85	มาก	4.54	0.93	มากที่สุด
2.6 ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่	4.01	0.76	มาก	4.32	1.03	มาก
2.7 ค่านิยมที่ดีต่อการทำงาน	4.56	0.67	มาก	4.76	0.76	มากที่สุด
2.8 ระเบียบวินัยเคารพกฎเกณฑ์ของหน่วยงานและสังคม	4.44	1.63	มาก	4.54	0.32	มากที่สุด
สรุป	4.18	1.05	มาก	4.56	0.43	มากที่สุด
3. ด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว						
3.1 ความอดทนสูง	4.23	0.45	มาก	4.32	1.33	มาก
3.2 ความกระตือรือร้น	4.22	0.65	มาก	4.51	0.53	มากที่สุด
3.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.34	0.33	มาก	4.76	0.21	มากที่สุด
3.4 ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.02	1.58	ปานกลาง	4.54	0.75	มากที่สุด
3.5 ความเชื่อมั่นในตัวเอง และกล้าแสดงออก	4.34	1.62	มาก	4.32	0.34	มาก
3.6 ความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.21	0.76	มาก	4.51	1.24	มากที่สุด
3.7 ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	2.87	0.86	ปานกลาง	4.76	0.97	มากที่สุด
3.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.09	0.54	มาก	4.54	2.01	มากที่สุด
3.9 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.36	0.34	มาก	4.76	0.65	มากที่สุด
3.10 แต่งกายสุภาพ สะอาด ถูกกาลเทศะ	4.51	1.65	มากที่สุด	4.54	0.56	มากที่สุด
3.11 พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน อ่อนน้อมถ่อมตน	4.17	0.57	มาก	4.32	0.43	มาก
3.12 ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้	4.49	0.32	มาก	4.51	0.52	มากที่สุด
3.13 มีเจตคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	4.56	0.81	มากที่สุด	4.63	0.32	มากที่สุด
สรุป	4.11	0.75	มาก	4.54	1.56	มากที่สุด
สรุปรวม	3.88	0.76	มาก	4.53	0.86	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามีการพัฒนาขึ้นทุกข้อ ยกเว้นในข้อการศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ และข้อความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพเฉพาะสาขา ที่มีระดับความพึงพอใจทั้งก่อนเข้าศึกษาเท่ากับหลังสำเร็จการศึกษาในระดับมากไม่เปลี่ยนแปลง ในภาพรวมของด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตจากก่อนเข้าศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.54) เมื่อสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.86)

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามีการพัฒนาขึ้นทุกข้อ ยกเว้นการมีสัมมาคารวะและความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ที่มีระดับความพึงพอใจในระดับมากทั้งก่อนเข้าศึกษาเท่ากับหลังสำเร็จการศึกษา ในภาพรวมของด้านคุณธรรมจริยธรรมก่อนเข้าศึกษา

มีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 1.05) เมื่อสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.43)

ความพึงพอใจของผู้ใช้นิตในด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษาพัฒนาขึ้นทุกข้อยกเว้นในข้อความอดทนสูงงาน ความเชื่อมั่นในตัวเองและกล้าแสดงออก พุดจาไฟเราะอ่อนหวานอ่อนน้อมถ่อมตนที่มีระดับความพึงพอใจในระดั้มากทั้งก่อนเข้าศึกษาเท่ากับ หลังสำเร็จการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลง ในภาพรวมของด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว ก่อนเข้าศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.76) เมื่อสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 1.56)

ในภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้ใช้นิตของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษามีความพึงพอใจในระดั้มาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.76) และหลังสำเร็จการศึกษา ผู้ใช้นิตมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นในระดั้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.86)

4.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้นิต ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษา ก่อนเข้าศึกษาและหลังสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ด้วยสถิติที่ใช้ทดสอบ t- test ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเข้าศึกษา	84	3.88	0.76	6.58**	.00
หลังสำเร็จการศึกษา	84	4.53	0.86		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามากกว่าก่อนเข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้นิตต่อนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษา ผู้ใช้นิตมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นในระดั้มากที่สุด เมื่อแบ่งเป็นรายด้านพบว่า

5.1.1.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้นิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ก่อนเข้าศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตอยู่ในระดั้มากที่สุด

5.1.1.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้นิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ของด้านคุณธรรมจริยธรรม ก่อนเข้าศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มาก เมื่อสำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจจากผู้ใช้นิตในระดั้มากที่สุด

5.1.1.3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ก่อนเข้าศึกษามีความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตในระดับมากเมื่อสำเร็จ
การศึกษามีความพึงพอใจจากผู้บัณฑิตในระดับมากที่สุด

5.1.1.4 ภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปี
การศึกษา 2561 ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากและหลังสำเร็จการศึกษา ผู้บัณฑิตมีความ
พึงพอใจเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด

5.1.2 ระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
ทางการสอนประจำปีการศึกษา 2561 หลังการสำเร็จการศึกษาสูงกว่าก่อนเข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
ประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามีการพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงวนพงศ์ ขวนชม และชวลิต
เกตุกระทุ่ม (2559) ในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงจากความพึงพอใจระดับปานกลางสู่ความพึงพอใจระดับมากที่สุด ซึ่งใน
ทุกข้อไม่มีการลดระดับของความพึงพอใจ และมี 4 ข้อที่มีการเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจจากระดับปานกลางเปลี่ยนเป็นระดับ
มากที่สุด ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การสอนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความถูกต้อง
ของการวัดผลประเมินผลผู้เรียน แสดงถึงนักศึกษาที่มีรูปแบบการสอนที่ดีขึ้นหลังจากที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ
ชนมณีภา วรกวิน (2560) ที่การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่สะท้อนถึง
หลักสูตรของสถานศึกษาได้มาตรฐานและได้ตอบสนองความต้องการจากครูสภา

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปี
การศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามีการพัฒนาขึ้นไม่มีการลดระดับของความพึงพอใจของผู้บัณฑิตในภาพรวม เมื่อมอง
รายชื่อจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากความพึงพอใจระดับมากสู่ความพึงพอใจระดับมากที่สุดจำนวน 6 ข้อ แต่มีอยู่ 2 ข้อ
มีระดับความพึงพอใจในระดับมากเท่าเดิม ได้แก่ การมีสมาธิความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่อาจเป็น
เพราะสถานศึกษามีการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพในการเข้าทำงาน เรื่องคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพครูและสถานศึกษา
ได้มีการอบรมในเรื่องความตรงต่อเวลา การเสียสละในวิชาชีพการมีจิตอาสาด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อสังคม
และชุมชน ค่านิยมในการทำงาน ตลอดจนการเคารพระเบียบวินัยกฎเกณฑ์ของหน่วยงานและสังคม

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาประกาศนียบัตร
วิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2561 หลังสำเร็จการศึกษามีการพัฒนาขึ้นไม่มีการลดระดับของความพึงพอใจของผู้บัณฑิต
ในภาพรวม เมื่อมองรายชื่อจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากความพึงพอใจระดับปานกลางสู่ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
จำนวน 2 ข้อ แต่มีอยู่ 3 ข้อ มีระดับความพึงพอใจในระดับมากเท่าเดิม ได้แก่ ความอดทนสูง ความเชื่อมั่นในตัวเอง
กล้าแสดงออก พุดจาไพเราะอ่อนหวานอ่อนน้อมถ่อมตน อาจเป็นเพราะการเป็นครูอัตราจ้างนั้นได้รับงานที่ได้รับมอบหมาย
เกินกว่าหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งงานนั้นอาจจะไม่สำเร็จตามวันเวลาที่กำหนดรวมถึงคุณภาพงานที่ไม่ได้ตามระดับเขต
มาตรฐาน ส่งผลถึงความเชื่อมั่นในตัวเองที่ทำงานขึ้นไป และด้วยภาระงานที่มีจำนวนมากการติดต่อสื่อสารจึงต้องใช้ความ
รวดเร็วประจวบกับความเหนื่อยล้าจากการทำงานทำให้น้ำเสียงในการพูดจาค่อนข้างแข็งกร้าว การอ่อนน้อมถ่อมตนลดลงไป
บ้างในบางเวลา

เมื่อมองในภาพรวมระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพครูประจำปีการศึกษา 2561 ก่อนที่นักศึกษาจะเข้าศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก และหลังสำเร็จการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับชนมณีภา วรกวิน (2560) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับผลการวิจัยของสงวนพงศ์ ชวนชม และชวลิต เกตุกระทุ่ม (2559) ทำให้สถานศึกษาได้เรียนรู้ว่าได้มาในทางที่ถูกต้องแล้วในการที่จะจัดการเรียนการสอนตอบสนองบุคลากร สายวิชาชีพครูให้เป็นครูโดยสมบูรณ์เป็นครูที่มีคุณภาพเป็นครูมืออาชีพ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ควรนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรขยายขอบเขตการวิจัยในส่วนพื้นที่ให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่

6.2.2 ควรศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาโดยรับตัวส่วนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

6.2.3 ควรศึกษาให้ลุ่มลึกถึงองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่เป็นจริงในความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชนมณีภา วรกวิน. (2560). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 3(2), 80-89.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุงใหม่เพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สงวนพงศ์ ชวนชม และ ชวลิต เกตุกระทุ่ม. (2560). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน (หลักสูตร

ปรับปรุง พุทธศักราช 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. การประชุมวิชาการระดับชาติ

วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 4 ประจำปี 2560. (น. 176-182). นครราชสีมา, ประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). *คุรุสภารับรองหลักสูตรป.บัณฑิตวิชาชีพครู 2561 จำนวน 58 แห่ง 59 หลักสูตร.*

สืบค้นจาก <http://www.ksp.or.th/ksp2018/2019/01/1349/>

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E)
รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Development of a Set of Learning Activities based on the 5-step Learning Cycle Process
(5E) of Health Education Entitled the Growth and Adolescent Development for Health
and Physical Education Learning Essence Group for Grade 7 Students

ว่าที่ร้อยตรีธงชัย หวลถึง*

ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาล ๒ วัดโพธิ์

สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลบางคล้า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*

Acting sub Lt. Thongchai Huanthung*

Professional Level Teacher of Tedsaban 2 Watpho school Under the Division of Education of
Bangkla District Municipality Department of Local Administration Ministry of Interior*

Corresponding author E-mail: f-o-u-99@hotmail.com

(Received: January 1, 2020; Revised: April 6, 2020; Accepted: May 2, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ของโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดโพธิ์ สังกัดเทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) จำนวน 6 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แบบแผนการทดลองเป็นแบบ One Group Pretest-Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระต่อกัน (T-test for Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.19/81.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความ

พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ
วัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.31)

คำสำคัญ: วัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E), การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น

Abstract

The objectives of this study were : 1) to generate and find out the efficiency of the set of learning activities based on the 5-step learning cycle process (5E) of Health Education course entitled Growth and Adolescent Development of Health and Physical Education Learning Essence group for the 7th grade students in order to enhance its efficiency following the 80/80 criteria; 2) to compare students' learning achievement before and after learning by this set and 3) to survey students' satisfaction towards learning management using this set. The participants were thirty 7th grade at Tedsaban 2 Watpho School at Bangkla District Municipality, Chachoengsao Province, in the first semester of Academic Year 2019. The participants were chosen by simple random sampling. Research instruments consisted of 1) six sets of learning activities based on the 5-step learning cycle process (5E); 2) the 30-item-achievement test about Growth and Adolescent Development; and 3) the 10-item students' satisfaction test towards learning management. This study used pretest-posttest design.

The statistics used were mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), and t-test for dependent samples. The results showed that 1) the sets of learning activities based on the 5-step learning cycle process (5E) of Health Education entitled Growth and Adolescent Development of Health and Physical Education Learning Essence Group for the 7th grade students had efficiency level at 82.19/81.77 which was higher than the criteria (80/80); 2) students' learning achievement after learning by using the learning set-based activity on the 5-step learning cycle process (5E) was higher than those of before learning with statistical significance at .05; and 3) the overall result of students' satisfaction towards learning management using the learning set-based activity on the 5-step learning cycle process (5E) was at the highest level ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.31).

Keywords: 5-step Learning Cycle Process (5E), Development of Adolescent

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอด...” พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2504 (อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2552)

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ทรงชี้ให้เห็นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21

เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤติที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่น การสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดพลังชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็งอันจะเป็นรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การที่ประเทศชาติจะพัฒนาได้อย่างยั่งยืนนั้น การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาว่า “ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ” มาตรา 24 กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 4 ด้าน โดยมีมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนที่สำคัญ คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรฐานเหล่านี้ต้องอาศัยผู้สอนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ 10 คือ ผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่ผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน คือ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งการจัดการศึกษาตามแนวนี้นี้ เป็นการจัดการตามแนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายว่ามีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้นได้เรื่อยๆ โดยอาศัยการพัฒนาโครงสร้างความรู้ภายในบุคคล และการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ซึ่งเป็นการจัดการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน และมีคุณสมบัติตรงกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขกายและใจ (ชนาธิป พรกุล, 2552)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งใน 8 กลุ่มสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และศักยภาพพื้นฐานในการคิด การทำงาน และยังมีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยตรง เพราะครอบคลุมเรื่องสุขภาพที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมุ่งพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องรู้ ด้านการส่งเสริมเจตคติและค่านิยมที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง ความเคารพในสิทธิของผู้อื่นและกฎกติกาของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดโพธิ์ สังกัดเทศบาลตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกปีการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดจะเห็นได้จากปีการศึกษา 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 74.05 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 80 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล พบว่า เนื้อหาบางเรื่องในรายวิชาสุขศึกษาต้องจำและทำความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนมีความสนใจต่อบทเรียนสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากเรียนไปได้ 20 นาที นักเรียนจะเริ่มคุยกัน ไม่สนใจบทเรียนและมักตอบคำถามท้ายชั่วโมงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กอายุระหว่าง 12-15 ปี เด็กวัยนี้มีความสนใจช่วงระยะเวลาสั้น แล้วเด็กจะหันไปสนใจในเรื่องอื่น (พรพรณี ชูทัยเจนจิต, 2545) จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนเนื้อหาดังกล่าว และแก้ไขปัญหาในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยตนเอง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จึงพยายามหาแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่ต่างไปจากเดิม โดยได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ประสบความสำเร็จ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) (Inquiry cycle) ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ยึดตามแนวทางของนักการศึกษา กลุ่ม BSCS (Biological Science Curriculum Study) โดยเสนอขั้นตอนในการเรียนการสอนเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) และขั้นประเมิน (Evaluation) (สมบัติ กาญจนารักษ์พงศ์, 2549) โดยในแต่ละขั้นตอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนความเข้าใจและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการคิด โดยผ่านการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เป็นสำคัญให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง โดยวิธีการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยครูทำหน้าที่คล้ายผู้ช่วยคอยสนับสนุน ชี้แนะ ช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน และนักเรียนทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการวางแผนการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้โดยวิธีการเช่นเดียวกับการทำงานของนักวิทยาศาสตร์ (ภพ เลหาไพบูลย์, 2542; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับ Bruner (1969) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของรูปแบบนี้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจภายในมากกว่าการเรียนรู้แบบท่องจำ ทำให้ปัญญาของนักเรียนฉลาดยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนเป็นนักสร้างสรรค์ เป็นผู้ที่สามารถจัดระเบียบสิ่งที่พบเห็นได้

อย่างเหมาะสม ผักผ่นให้เกิดเทคนิคในการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง และช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนจดจำความรู้ได้ดีกว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่นสอดคล้องกับสุนทรียะพันธุ์ และคณะ (2545) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ว่าเป็นการสอนที่ช่วยพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยการตั้งคำถามที่คิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผลในการอธิบาย เป็นคำถามที่ทำให้เกิดการบูรณาการความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกเป็นผู้นำในการแก้ปัญหา ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเองและเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ฉะนั้น กระบวนการสืบเสาะหาความรู้จะทำให้นักเรียนเข้าถึงความรู้ความจริงได้ด้วยตนเอง และนักเรียนได้รับการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้น ครูเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือ เอื้อเพื่อและแบ่งปันประสบการณ์ จัดสถานการณ์เร้าให้นักเรียนได้คิดตั้งคำถามและลงมือตรวจสอบ นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถบนพื้นฐานความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล อันจะทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้สามารถพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญา นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จึงมีความอยากรู้อยู่ตลอดเวลา นักเรียนได้มีโอกาสฝึกความคิดและฝึกการกระทำ ได้เรียนรู้วิธีการจัดระบบความคิดและวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ความรู้คงทนและถาวรโยงความรู้ได้ คือ ทำให้สามารถจดจำได้นานและนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ นักเรียนเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวา สามารถเรียนรู้บทเรียนและหลักการทางวิทยาศาสตร์ได้เร็วขึ้น อีกทั้งส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาสุขศึกษา ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น ไม่ว่าจะทำการสิ่งใดๆ จะสำเร็จด้วยตนเอง สามารถคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชุดกิจกรรมเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ เกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพราะชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนช่วยเร้าความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนได้เต็มประสิทธิภาพ (ประเสริฐ สำเภาอด, 2552) ซึ่งเกษมสันต์ วัฒนารงค์ (2554) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมทำให้การสอนแต่ละเนื้อหามีความคงเส้นคงวา (Consistency) เนื่องจากมีขั้นตอนและกระบวนการของการเรียนการสอนกำกับอยู่ ไม่ขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อมทางการเรียนทั้งของผู้สอนและผู้เรียน เช่น เป็นอิสระจากภาวะทางอารมณ์ บุคลิกภาพของผู้สอนและภาวะขัดข้องทางความพร้อมของผู้เรียน สามารถจัดเก็บ เรียกใช้ ปรับปรุงแก้ไขได้ง่าย เนื่องจากมีการออกแบบไว้เป็นระบบและมีส่วนประกอบที่แยกส่วนไว้อย่างเป็นระบบเช่นกัน เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีร่วมสมัยมาใช้กับการเรียนการสอน เนื่องจากการพัฒนาและออกแบบชุดการสอนนั้นจะสอดคล้องกับเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลและกระบวนการในการสื่อสารของผู้เรียนและผู้สอน สร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน โดยเฉพาะผู้สอนที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า เป็นการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคลเนื่องจากชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน เรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนซึ่งแตกต่างกัน ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา ดังรายงานการวิจัยของบวรเทพ สังข์แก้ว (2561) พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ภัยอันตราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีประสิทธิภาพ 80.60/80.12 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา

เรื่อง วัยรุ่น วัยเสี่ยง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง วัยรุ่น วัยเสี่ยง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หลังจากที่ได้เรียนรู้ สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการทำงานทางสมอง เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขส่งผลให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดโพธิ์ สังกัดเทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทราที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ของโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดโพธิ์ สังกัดเทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทราที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.2.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 ชุด

3.2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33 - 0.77 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556) ได้คะแนนค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.81

3.2.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่องการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.3 รูปแบบการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงกึ่งทดลอง มีลักษณะการทดลองแบบ One - Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธ์, 2553)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น จำนวน 30 ข้อ ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่องการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยให้นักเรียนใช้เวลาในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 นาที

3.4.2 แจกและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งนี้

3.4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เริ่มจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 ถึงชุดที่ 6 ที่ละชุดตามวันเวลาและจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 19 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 19 ชั่วโมง แล้วบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.4 หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้นักเรียนทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ (สลับข้อ)

3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ข้อ มาให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำ

3.4.6 นำคะแนนของนักเรียนที่ได้ระหว่างการทำกิจกรรมในทุกชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น ของนักเรียนทุกคนมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.4.7 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนทุกคนมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.8 นำผลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อหา ระดับความพึงพอใจ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร $E1/E2$

3.5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระต่อกัน (T-test for Dependent Samples)

3.5.3 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.19/81.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.31)

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ วัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ ดำเนินการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนโดยศึกษารวบรวมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนา การของวัยรุ่น วิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาทฤษฎี การจัดการเรียนรู้ หลักจิตวิทยาพัฒนาการ สอบถามผู้รู้ ศึกษาหลักการสร้าง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วจึงสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสื่อนวัตกรรม (2553) คือ เลือกรูปภาพ กำหนดขอบเขตและ ประเด็นสำหรับเนื้อหา กำหนดเนื้อหาที่จะจัดทำชุดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เขียนจุดประสงค์ ในการจัดการเรียนการสอน การเขียนจุดประสงค์ควรเขียนเป็นลักษณะจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สร้างแบบทดสอบ จัดทำชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรปฏิบัติการ และบัตรเฉลย (ถ้ามี) บัตรเนื้อหา บัตรฝึกหัด และบัตรเฉลยบัตรฝึกหัด บัตรทดสอบและบัตรเฉลยบัตรทดสอบ การรวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน ซึ่งการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเรียบเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายากช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น จากนั้น นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และได้ผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนครั้งที่ 1 เป็นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา รูปภาพและเวลาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองครั้งที่ 2 แบบกลุ่มเล็ก เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของถ้อยคำ ความสัมพันธ์ของเนื้อหาและระยะเวลาที่ใช้ ทดลอง แล้วจึงนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 6 ชุด ที่ผู้ศึกษาได้สร้างและพัฒนาขึ้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้กับนักเรียนสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ วริศรา ศรีจักร (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง การเจริญเติบโตและเพศศึกษาของวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัด นครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จากผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.19/81.77 แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักร การเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชา สุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บวรเทพ สังข์แก้ว (2561) ได้ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง วัยรุ่น วัยเสี่ยง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนกีฬาเทศบาลนครนครปฐม สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 28 คน พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง วัยรุ่น วัยเสี่ยง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ (E1/E2) เท่ากับ 80.60/80.12 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยพัฒน์ อุทโย (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ชีวิตปลอดภัย เข้าใจภัยใกล้ตัว โรงเรียนบ้านขี้เหล็กโนนจาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน พบว่า

ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ชีวิตปลอดภัย เข้าใจภัยใกล้ตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.89/83.89 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐชัย เรืองจำรัส (2560) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (สุขศึกษา) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 จำนวน 36 คน พบว่า การพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (สุขศึกษา) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยที่ 1 เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.54/86.54 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเห็นว่านักเรียนทั้งหมดมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเฉลี่ย 13.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.92 และคะแนนหลังเรียน 24.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.74 จากการทดสอบพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) ที่สร้างขึ้นตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยกำหนดเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และจากรูปธรรมไปหานามธรรม ใช้ข้อความหรือภาษาที่นักเรียนเข้าใจง่าย สามารถดำเนินการตามบัตรกิจกรรมจนทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด ในการทำบัตรกิจกรรม นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น เป็นการฝึกทักษะกระบวนการทางความคิดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามขั้นตอนและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีขั้นตอนและแนวปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับที่ครูผู้สอน เมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจก็สามารถกลับไปศึกษาเรียนรู้ได้อีกจนสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมตตา ไคร์ครวญ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษา เรื่อง อวัยวะภายในร่างกายที่สำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จำนวน 51 คน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษา เรื่อง อวัยวะภายในร่างกายที่สำคัญ หลังการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E สูงขึ้นมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อมร ทองมูล (2560) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี จำนวน 34 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณเฑียร คำฟัก (2559) ได้ศึกษารายงานการพัฒนาและผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง เพศศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัฐราษฎร์อนุสรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 คน พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง เพศศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องเพศศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ หล้าสิงห์ (2557) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบประสาทและอวัยวะรับความรู้สึกสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 48 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบประสาทและอวัยวะรับความรู้สึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.31) ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น เป็นสื่อที่นักเรียนสนใจ ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นอยากที่จะศึกษาและลงมือทำ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กับผู้อื่นและฝึกการทำงานกลุ่ม ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขวางและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ช่วยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และมีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) ที่จัดทำขึ้นมีลักษณะที่สวยงาม น่าสนใจ เกิดแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้จนเกิดทักษะด้านการคิด การแก้ปัญหา และการสื่อสาร ตลอดจนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้มีช่องทางการศึกษาผ่านระบบสแกน QR Code ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมโชค ศรีพล (2560) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนิเขิรมาตุ จำนวน 41 คน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิราภรณ์ การดี (2556) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E (Inquiry Cycle) เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านพรุดินนา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำนวน 23 คน พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E (Inquiry Cycle) เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E (Inquiry Cycle) เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จารุวรรณ ทิพย์ชาติ (2552) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น ควรศึกษาหลักการสร้างให้ละเอียดเพื่อให้มีคุณภาพสามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิธีการแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี

6.1.2 ควรมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนหรือกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E)

6.1.3 ครูผู้สอนควรมีการเสริมแรงและให้ทราบผลการทำงานทันที จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและนำข้อบกพร่องไปแก้ไขได้

6.1.4 ประเมินผลการเรียนรู้ให้ข้อมูลกับนักเรียน รวมทั้งการให้คำแนะนำในการปรับปรุงผลงาน พฤติกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรนำวัดกรรมการสร้างและการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น โดยนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่นหรือบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

6.2.2 ควรเปรียบเทียบวิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น ร่วมกับวิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2554). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

จารุวรรณ ทิพย์ชาติ. (2552). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

จิราภรณ์ การดี. (2556). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E (Inquiry Cycle) เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. สืบค้นจาก <http://banprudinna.ac.th/workteacher-detail-515>.

ชนาธิป พรกุล. (2552). *การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยวัฒน์ อุทาโย. (2560). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ชีวิตปลอดภัย เข้าใจภัยใกล้ตัว*. สืบค้นจาก <http://www.krupunmai.com/3054/>

ทิตนา แคมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐชัย เรืองจำรัส. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (สุขศึกษา) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สืบค้นจาก http://kroobannok.com/board_view.php?b_id=157443&bcat_id=16
- บวรเทพ สังข์แก้ว. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง วัยรุ่น วัยเสี่ยง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สืบค้นจาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=162847
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์ (1991).
- ประเสริฐ สำเภาอด. (2552). ชุดการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พรณี ขุทัยเจนจิต. (2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: เสริมสินปริเพรสซิสเต็ม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2548). วิธีวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2542). แนวการสอนวิทยาศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2553). วิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมตตา ไคร์ครวญ. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษา เรื่อง อวัยวะภายในร่างกายที่สำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. สืบค้นจาก <http://sjc.ac.th/sjc2014/index.php/2016-08-10-02-38-46>
- วรศรา ศรีจักร. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง การเจริญเติบโตและเพศศึกษาของวัยรุ่น. สืบค้นจาก <http://www.sungnoen.ac.th/research/0-waritsara.pdf>.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์.
- สมบัติ กาญจนารักษ์พงศ์. (2549). เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E ที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง : กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษร.
- สมโชค ศรีพล. (2560). รายงานผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวิเชียรมาตุ. สืบค้นจาก http://122.155.168.174/~kroobannok/board_view.php?b_id=157503&bcat_id=16
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554-2559. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- เสาวลักษณ์ หล้าสิงห์. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ด้วยสื่อประสม เรื่อง ระบบประสาทและอวัยวะรับความรู้สึกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อมร ทองมูล. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สืบค้นจาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=163430&bcat_id=16

อุรเคนทร์ คำฟัก. (2559). รายงานการพัฒนาและผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะความรู้ (5E) เรื่อง
เพศศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. สืบค้นจาก [http://data.bopp-obec.info/emis/news/news_view.php?](http://data.bopp-obec.info/emis/news/news_view.php?ID_New=51876)
ID_New=51876

ภาษาอังกฤษ

Bruner, L. S. (1969). *The Process of Education*. Massachustte: Haward University.

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

Development of Professional Competency Indicators for Early Childhood Teachers
under Offices of Primary Education Service Areas in the Nakhon Ratchasima

นัยนา พรหมคำ* และ ศิริพร สุวรรณรังษี**

อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา*

อาจารย์, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา**

Naiyana Promdam* and Siriphon Suwanrangsi**

Lecturer Dr., Faculty of Education in Education Administration, Nakhonratchasima College*

Lecturer, Faculty of Education in Education Early Childhood, Nakhonratchasima College**

Corresponding author E-mail: opelvios@gmail.com

(Received: April 08, 2020; Revised: June 23, 2020; Accepted: June 27, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา 2) ทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 จำนวน 700 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.36-0.74 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น การจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาตนเอง จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 2) โมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 1.25 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 4 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P-value) เท่ากับ 0.869 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 (Chi-square = 1.25 df = 4 ค่า P = 0.869 ค่า GFI = 0.98 ค่า AGFI = 0.99 ค่า RMSEA = 0.000)

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้, สมรรถนะทางวิชาชีพ, ครูปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Offices, 2) to examine the consistency of the model structure of professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area offices with empirical data. 700 Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 1-7 participated in the study by multiple-stage random sampling. The instrument was a five-rating scale questionnaire with the index of item-objective congruence (IOC) ranged between 0.60 and 1.00. The power of discrimination was between 0.36–0.74 and the entire reliability coefficient was 0.92. The data were analyzed by mean, standard deviation, and confirmatory factor analysis.

The results of the study revealed as follows; 1) the professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhonratchasima Primary Education Service Area consisted of three main components, nine subcomponents, and 18 indicators. It was divided into six indicators for learning management, six indicators for self-development, and six indicators for moral and professional ethics ,2) the model structure of professional competency indicators for Early Childhood teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office had statistical values as follows: Chi-square = 1.25, degree of freedom (df) = 4, P-value = 0.869, goodness of fit index (GFI) = 0.98, adjusted goodness of fit index (AGFI) = 0.99, and root mean square error of approximation (RMSEA) = 0.000 Chi-square = 1.25, df = 4, P = 0.869, GFI = 0.98, AGFI = 0.99, RMSEA = 0.000.

Keywords: Indicators, Professional competency, Early Childhood Teachers

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและศีลธรรม คนไทยและสังคมไทยเริ่มต้นตัวที่จะติดตามความเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติอย่างใกล้ชิดเห็นได้จากมีเสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษามากขึ้น และเร่งรีบให้เกิดการปฏิรูปการเรียนการสอนทั้งนั้น เพราะการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์วิธีการสอนยังไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในการ คิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังขาดการเชื่อมโยง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูยังคงยึดมั่นว่าตนเองเป็นผู้รู้มากที่สุด ถูกที่สุด และมีอำนาจมากที่สุดในการบวนการเรียนรู้ผู้เรียนมีหน้าที่รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้และวิธีการของครูส่งผลทำให้กระบวนการเรียนรู้เป็นทุกข้อเฉา เปื้อน่ายดงนั้นผู้เรียนจึงเครียดและขาดความสุขในการศึกษาเล่าเรียน (ยนต์ ชุ่มจิต, 2544) มีเอกสารและงานวิจัยจำนวนมากนำเสนอ ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครู ข้อมูลจากสภาวะการศึกษาไทย ปี 2559/2560 พบว่า ครูในปัจจุบัน ไม่รักการอ่านและการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวมาลย์ วิเศษ (2558) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดคณะนักบวชในเขตอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า การพัฒนาตนเองที่ครูเลือกใช้น้อยที่สุดคือ วิธีการศึกษาด้วยตนเอง ได้แก่ การใช้บทเรียนสำเร็จรูปการอ่านหนังสือ การค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภายังได้จัดทำประชาพิจารณ์เรื่อง "การศึกษามาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาปฐมวัย" ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน ครูปฐมวัย

ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครูปฐมวัยมีปัญหามาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัยมีอยู่ในระดับมาก ส่วนประเด็นปัญหาได้สรุปไว้ดังนี้ 1) ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ ขาดอุปกรณ์การสอนที่มีคุณภาพ ครูไม่ให้ความสำคัญและไม่เข้าใจในธรรมชาติของเด็กทำให้บกพร่องในการดูแลและเอาใจใส่เด็ก และขาดมนุษยสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ปกครองและชุมชน 2) ปัญหาการพัฒนาตนเอง พบว่า ครูขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเอง และไม่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาการใหม่ ส่งผลให้ครูขาดทักษะในการพัฒนาอาชีพ และพัฒนาตนเอง 3) ปัญหาด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่า ครูไม่ยึดมั่นจรรยาบรรณในวิชาชีพครู คิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัว ขาดคุณธรรมจริยธรรม มีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ขาดความตั้งใจในการทำงาน ไม่มีใจรักในวิชาชีพ และไม่มีความรักและความอดทนในวิชาชีพ (นิติธร ปิลวาสน์, 2561)

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ครูปฐมวัยส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาจากสาขาการศึกษาปฐมวัยมาโดยตรง นอกจากนี้ครูจำนวนมากเมื่อปฏิบัติงานครบกำหนด 5 ปี จะมีการขอย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม ทำให้โรงเรียนขาดครูที่เชี่ยวชาญทำให้ต้องมีการจัดอบรมกันอย่างต่อเนื่อง (นิธดา เวชญาลักษณ์, 2561) นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ ซึ่งความแตกต่างของขนาดโรงเรียนมีผลต่อการปรับตัวต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาให้ทัดเทียมกับโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่ สุชาติพิทย์ มีพงษ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในนครราชสีมา พบว่า โรงเรียนขาดการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครูอยู่ในระดับมาก และยังพบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กกว่าเกิดจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศไทย พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ วันเพ็ญ นันทะศรี (2556) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิติธร ปิลวาสน์ (2561) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย และ กฤษณ์ศักดิ์ พงษ์พานิชย์ (2561) ได้วิเคราะห์การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และซึ่งงานวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาสมรรถนะครูที่มีความเฉพาะเจาะจง โดยเน้นไปที่สมรรถนะด้านการสอนเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีไปสู่การสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างที่ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และยังมีผลประโยชน์ต่อโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการประเมินผลการพัฒนาของครูปฐมวัยได้อีกแนวทางหนึ่งด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

2.2 เพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 จำนวน 700 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ที่มีลักษณะเป็นแบบประมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีวิธีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 2) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้ค่าความตรง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.60 – 1.00 3) ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.36-0.74 และวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ขอนหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่ แล้วขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากครูปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 700 คน

3.3.2 ส่งหนังสือและแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หรือแอปพลิเคชันแบบสอบถาม หรือคิวอาร์โค้ดแบบสอบถาม หรือ ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตรงและให้ส่งกลับภายใน 15 วัน แบบ Google Form

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความถี่และร้อยละ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติที่จะตรวจสอบดังนี้ 1) ค่าไค-สแควร์ (Chi-square statistics) โดยที่ χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญหรือค่า p-value สูงกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืน 2) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness-of-fit Index: GFI) โดยที่ GFI มีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืน 3) ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness-of-fit Index: AGFI) โดยที่ AGFI มีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00 แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืน 4) ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) โดยที่ RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.05 และ 5) นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงว่ามีค่าความตรงเชิงโครงสร้าง

3.4.4 นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงว่ามีค่าความตรงเชิงโครงสร้างตามเกณฑ์ดังนี้ 1) เท่ากับหรือมากกว่า 0.7 สำหรับองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย และ 2) เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 สำหรับตัวบ่งชี้ (Jöreskog, Olsson, & Wallentin, 2016)

4. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

4.1.1 องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนา และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.1.2 องค์ประกอบหลัก ด้านการพัฒนาตนเอง ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การทำงานเป็นทีม การศึกษาหาความรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.1.3 องค์ประกอบหลัก ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ การมีวินัยและความรับผิดชอบ และการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปรวมขั้นตอนการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

4.2.1 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าสัมพันธระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 18 ตัวแปร พบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 153 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .204 ถึง .715 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ไม่ควรเกิน .80 จึงไม่เกิดภาวะร่วมเชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา มีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการทดสอบค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity เพื่อตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ ผลพบว่าค่า $\chi^2 = 3091.943$, $df = 120$, $p = .000$ ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ .942 โดยมีค่ามากกว่า .05 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะและมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมากพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างได้

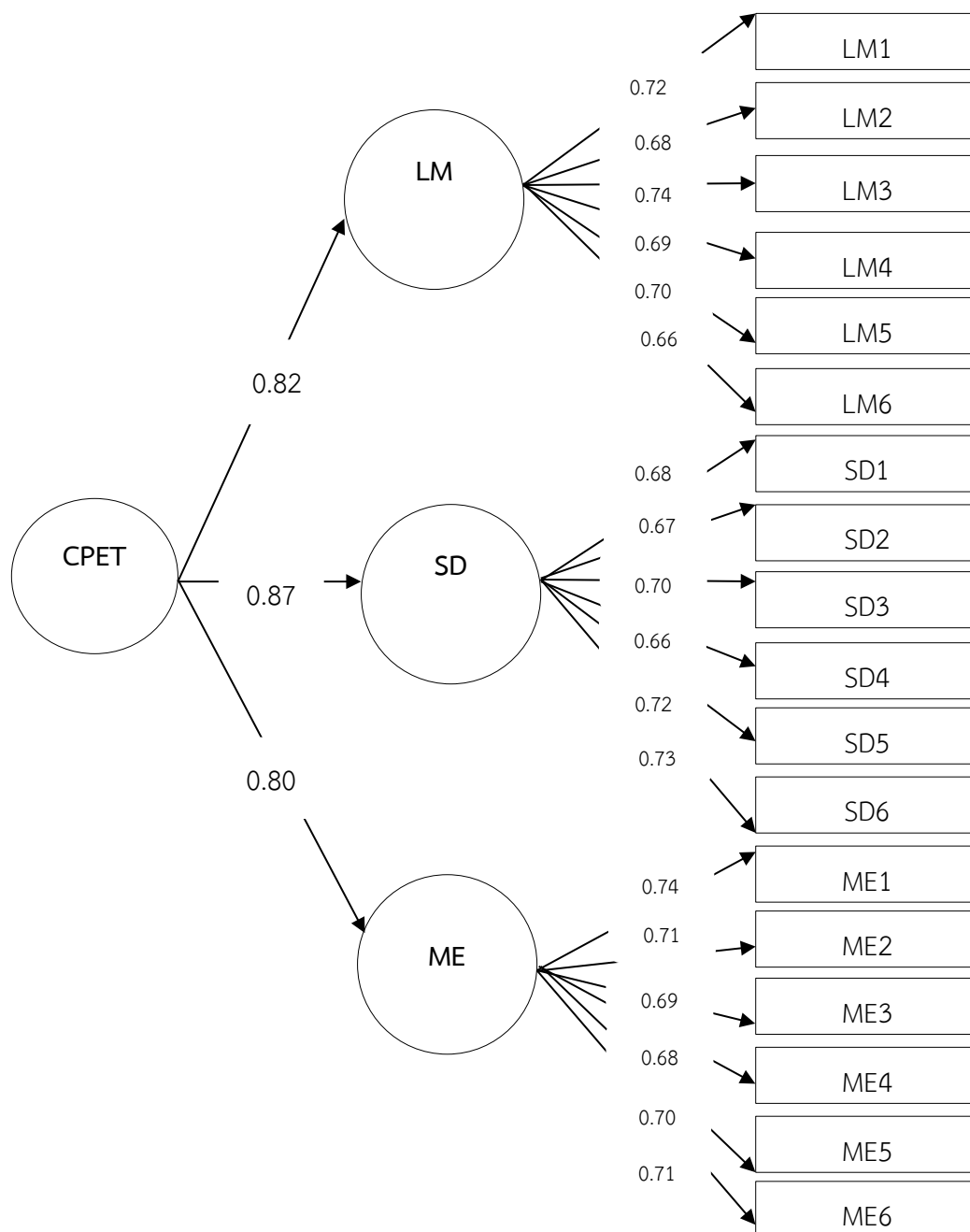
4.2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เป็นการพัฒนาจากสเกลองค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้วยการใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ก่อนทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 องค์ประกอบ พบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกองค์ประกอบ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวิจัยที่ประกอบด้วย ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 18 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2) มีค่าเท่ากับ 1.25 ไม่นับนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 4 เมื่อพิจารณา ค่า χ^2/df มีค่าเท่ากับ 0.315 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ยังพบว่าค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 (Chi-square = 1.25 $df = 4$ ค่า $P = 0.869$ ค่า GFI = 0.98 ค่า AGFI = 0.99 ค่า RMSEA = 0.000) ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1

ตารางที่1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

องค์ประกอบ	สัญลักษณ์	b _{sc}	SE	t	R ²
1. การจัดการเรียนรู้	LM	0.82	0.05	22.37	0.57
2. การพัฒนาตนเอง	SD	0.87	0.08	23.57	0.62
3. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	ME	0.80	0.05	22.23	0.55

$\chi^2=1.25$, $df=4$, $\chi^2/df = 0.312$, P-value=0.86948, RMSEA=0.000, GFI = 0.98, AGFI = 0.99

$\chi^2=1.25$, $df=4$, $\chi^2/df = 0.312$, P-value=0.86948, RMSEA=0.000, GFI = 0.98, AGFI = 0.99

ภาพที่ 1 โมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยผู้วิจัยสร้างขึ้นตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คือค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.00 เพื่อคัดสรรกำหนดไว้ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย รวมถึงผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย เช่น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาโรงเรียนดีเด่นแล้วนำข้อมูลมาร่าง ตัวบ่งชี้สร้างแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาถึงผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ นันทะศรี (2556) อารัตน์ ราชพัฒน์ (2554) และมนัสพร เต็มประยูร (2562) ที่พัฒนาตัวบ่งชี้ตามขั้นตอนดังกล่าว

5.2 ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาได้เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการพัฒนาตนเอง (SD) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.87 การจัดการเรียนรู้ (LM) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.82 และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ME) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.80 ตามลำดับแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูปฐมวัยได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบการพัฒนาตนเองเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองเป็นอันดับแรกซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรณ เอี่ยมสุภาชิต (2545) และพรณวิภา เสาเวียง (2549) กล่าวว่าการพัฒนาตนเองของครูปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะครูปฐมวัย คือ ครูคนแรกของเด็กเมื่อเขาย่างก้าวเข้ามาสู่รั้วโรงเรียนในครั้งแรกของชีวิตครูจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิธีการสอนที่ดึงดูดใจเด็กในระดับปฐมวัยมาโรงเรียนอย่างมีความสุขคุณลักษณะของครูปฐมวัยนั้นคุณลักษณะในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์และจำเป็นอย่างยิ่งในครูปฐมวัย โดยเฉพาะการมีเจตคติต่อวิชาชีพครูปฐมวัย ถ้าครูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพของตนเองแล้วย่อมไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานและคุณภาพของเด็กปฐมวัยก็จะไม่บังเกิดผลนอกจากนี้ สมคิด ขุนทองนุ้ม (2533) อ่างถึงใน จีวรรณ กาละดี, (2544) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาตนเองไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านเทคนิค และ 3) ด้านคุณลักษณะกับเจตคติ และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2532) อ่างถึงใน พรณวิภา เสาเวียง, (2549) ในทำนองเดียวกันครูปฐมวัยจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยด้านการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย โดยสถานศึกษานำผลการดำเนินงานรวมทั้ง ปัญหาข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ ไตรนาถ ศรีจันทร์ (2548) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) อีกทั้งสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ที่ได้พูดถึงสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ในสมรรถนะที่ 1 เรื่องของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) ว่าเป็นความสามารถของครู

ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดผลจากการที่ครูปฐมวัยมีสมรรถนะทางวิชาชีพทางด้านการพัฒนาตนเองและด้านการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย สิ่งสุดท้ายคือการส่งผลต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม และส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติพร ภาธรธวานนท์ (2552) ที่ทำการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ที่เหมาะสมกับวัยสุดท้ายคือการติดตามความก้าวหน้าของเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

5.2.2 ตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย 18 ตัวบ่งชี้ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 18 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป จึงสามารถเป็นตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 18 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factors Loading) เกิน .30 และ มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบย่อยที่สามารถวัดองค์ประกอบหลักได้ เนื่องจากตัวแปรมีความ คลาดเคลื่อนน้อย โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในส่วนของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) (สุภมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2551) มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กฤษณ์ภัสส พงษ์พานิชย์, 2561)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.1.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความไม่แปรเปลี่ยนขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพ ของครูปฐมวัยในสังกัดอื่น

6.1.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณ์ภัสส พงษ์พานิชย์. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 13(1), 1-12.
- จิรวรรณ กาละดี. (2544). *คุณลักษณะของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). แนวปฏิบัติการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูปฐมวัยตามแนวห้องเรียนคุณภาพโรงเรียน ขนาดเล็ก ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 16(73), 23-30.
- ไตรนาถ ศรีจันทร์. (2548). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี
- นิติธร ปิลาวาสน์. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย. *วารสารวิชาการ ศึกษาศาสตร์*, 19(1), 82-98.
- ประภาพรณ เอี่ยมสุภาจิต. (2545). *ชุดฝึกอบรมครู: ประมวลสาระ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

- พรรณวิภา เสาเวียง. (2549). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ศรีสะเกษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มนัสพร เต็มประยูร. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เยาวมาลย์ วิเศษ. (2558). ปัญหาและความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดคณะบวชในเขตอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพมหานคร (ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัตพร ภาธรธวานนท์. (2552). การประเมินการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 8(23), 31-46.
- สุธาพิทย์ มีพงษ์. (2560). สภาพและปัญหาการจัดการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในนครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย,
12(1), 204-213.
- สุกมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2551). สถิติการวิเคราะห์สำหรับการวิจัย
ทางสังคมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพฯ: มีสชั่นมีเดีย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2560-2579). กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟิค.
- อาภารัตน์ ราชพัฒน์. (2554). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ภาษาอังกฤษ

- Jöreskog, Karl. G., Olsson, Ulf. H., & Wallentin Fan, Y. (2016). *Multivariate analysis with LISREL*.
Berlin, Germany: Springer.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
The Study of Economics Learning Achievement and Analytical Thinking Ability of
Grade 5 Students Using Problem-based Learning

จิริยา กล้าหาญ* ไพศาล หวังพานิช** และ สงวนพงศ์ ชวนชม***

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล***

Jariya Klaharn* Paisal Wangpanich** and Sanguanpong Chuanchom***

Graduate Student of Master Degree Program in Curriculum and instruction, Faculty of Education,
Vongchavalitkul University*

Associate Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Corresponding author E-mail: jariya_kla@vu.ac.th

(Received: July 31, 2019; Revised: August 9, 2019; Accepted: September 1, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เศรษฐศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์
ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้
โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
บ้านโคกกระเบื้องสามัคคี อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม
แบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ และ 3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยมีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง
0.60 - 1.00 และค่าเชื่อมั่นของข้อสอบอยู่ที่ 0.848 และ 0.932 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test for dependent และ One Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ
70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน,
การเรียนรู้เศรษฐศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the learning achievements in Economics of Grade 5 students before and after using the problem-based learning 2) compare the learning achievement in Economics of Grade 5 students after using problem-based learning with the 70 percent judgment criterion and 3) study Grade 5 students' analytical-thinking ability after using the problem-based learning with the 60 percent judgment criterion. The participants were 20 Grade 5 students studying at Ban Kokkrabuangsamukkee School, Ban Luam District, Nakhon Ratchasima during the Academic Year 2018. The research tools were 1) the lesson plan based on the problem-based learning, 2) the achievement test in Economics, and 3) the analytical-thinking test. The data were analyzed by mean ($\bar{X}$), percentage, standard deviation (SD) and t-test (t-test for dependent and t-test for one sample).

The research findings were as follows: 1) the students' learning achievement after using the problem-based learning was higher than before using the problem-based learning with statistical significance at .05, 2) the students' learning achievement after using the problem-based learning was higher than the 70 percent judgment criterion with statistical significance at .05, and 3) the students' analytical thinking ability after using the problem-based learning was higher than the 60 percent judgment criterion with statistical significance at .05

Keywords: Achievement, Analytical Thinking, Problem-based Learning, Economic Learning

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ในโลกยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีสารสนเทศและวิทยาการต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย ประเทศต่าง ๆ ในโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการสานสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยเผยแพร่ระหว่างประเทศ ความเป็นอยู่ของมนุษย์มีความสะดวกสบายมากขึ้น ประชากรเพิ่มมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกลับส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมบนโลกอย่างรุนแรงด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย การอพยพย้ายถิ่นที่อยู่ หรือปัญหามลพิษต่าง ๆ ทั้งนี้ปัญหาล้วนเกิดจากการตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างไม่มีที่สิ้นสุด อีกทั้งการขับเคลื่อนบนพลังของเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ทำให้สภาพแวดล้อมรอบตัวเราเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่คาดเดาได้ยาก ดังนั้นการพัฒนาบุคคลต้องมุ่งให้มีทักษะและทัศนคติที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีของสังคมในอนาคต (วิโรจน์ สันติประภาพร, 2560) ผู้คนบนโลกจำเป็นต้องมีการคิดอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ฉะนั้นเรื่องของการศึกษา การพัฒนาเด็กซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางการคิดให้มากยิ่งขึ้น

ในการพัฒนาเด็กไทยทางการศึกษานั้น ได้รับการกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และหนึ่งในนั้นคือความสามารถในการคิด โดยได้ระบุว่าความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยเฉพาะการวิเคราะห์จึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง

ต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพราะจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความฉลาดทางสติปัญญา ความสามารถแก้ปัญหา การประเมิน การตัดสินใจ และสรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่รับรู้ได้อย่างสมเหตุสมผลอันเป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ (รัตนา สุขศรี, 2551)

ในขณะเดียวกันสาระเศรษฐศาสตร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีเป้าหมายให้นักเรียนต้องเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ อีกทั้งเข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เพื่อที่นักเรียนนั้นจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางปัญหาความไม่สมดุลระหว่างปริมาณของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดบนพื้นฐานความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ เพื่อที่จะรู้จักวิธีจัดการที่ดีที่สุดในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แต่จากสภาพการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 แสดงให้เห็นถึงปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ว่ายังต้องพัฒนาให้สูงขึ้น อีกทั้งยังพบปัญหาเรื่องสมรรถนะด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนยังอยู่ในระดับควรปรับปรุง และจากรายงานผลการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี จังหวัดนครราชสีมา (2560) ได้กล่าวถึง สิ่งที่ต้องพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ประเด็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง นักเรียนยังขาดการคิดวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ขาดการใช้หลักการเหตุและผล การคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ในการรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ประการที่สอง นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ไม่สามารถสรุปความคิดรวบยอดได้ ส่งผลให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ประการที่สาม การจัดการเรียนการสอนยังขาดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใหม่ ๆ นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งผลจากรายงานดังกล่าวแสดงถึงผลการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคียังต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 และมีผลการคิดวิเคราะห์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ตามที่สถานศึกษาได้กำหนด

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ดีขึ้นและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผ่านการกระตุ้นความอยากรู้จากสถานการณ์ปัญหาที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริงได้ ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของการจัดการเรียนจากการใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเป็นการสืบค้นข้อมูล เพื่อศึกษาหาเหตุผลให้เข้าใจถึงสาเหตุ ผลของปัญหาและวิธีการแก้ไข ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นหาข้อสรุปอย่างมีเหตุผลร่วมกัน จนสามารถตกผลึกเป็นความรู้ด้วยตนเองและนำไปเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงที่ใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนก จันทรา (2557) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนที่ใช้ปัญหาในชีวิตจริง เป็นบริบทให้นักเรียนได้เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ผ่านการทำงานที่นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการแก้ปัญหา เกิดการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานเป็นกลุ่มและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างคงทน เป็นการเรียนที่มีชีวิตชีวา จูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น และช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน (ไพศาล สุวรรณน้อย, 2558) อันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี ให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก สามารถที่จะสร้างองค์ความรู้ผ่านการตั้งคำถาม ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน เกิดกระบวนการพัฒนาการคิดทั้งคิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถเกิดทักษะการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืนได้ อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องให้สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70
- 2.3 เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 8 ห้อง ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านเหลื่อม 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแต่ละกลุ่มคะแนนความสามารถ เก่ง กลาง และอ่อน แล้วทำการสุ่มจับสลากมา 1 ห้องเรียน จากทั้งหมด 8 ห้องเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชา ส15101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ใช้เวลาในการทดลอง รวม 12 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่สร้างขึ้น ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัด ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.69 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.75 จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.848

3.2.3 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.88 จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.932

3.3 การดำเนินการทดลอง

3.3.1 การทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาจำนวน 12 ชั่วโมง

3.3.3 การทดสอบหลังเรียน (Posttest) ทันทีหลังการสอนสิ้นสุด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.4.1 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ ฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test for dependent) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ One Sample t-test

3.4.3 นำคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยใช้สถิติ One Sample t-test

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	20	30	15.40	3.86	15.104*	.000
หลังเรียน	20	30	22.94	2.76		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 15.40 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 22.94 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ	$\bar{X}$	คิดเป็นร้อยละ	S.D.	t	P
หลังเรียน	20	30	70	22.95	76.50	2.76	3.157*	.005

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 22.95 คิดเป็นร้อยละ 76.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการศึกษาศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ	$\bar{X}$	คิดเป็นร้อยละ	S.D.	t	P
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	20	20	60	13.85	69.25	2.76	3.000*	.004

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 13.85 คิดเป็นร้อยละ 69.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 15.40 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 22.95 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นการฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการตั้งประเด็นคำถามที่สงสัยจากการเผชิญสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพปัญหาจริง ที่ครูนำมาเป็นสื่อเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในบทเรียนที่ศึกษา เมื่อนักเรียนเกิดข้อคำถามแล้ว ก็ต้องลงมือทำการศึกษา

ปัญหานั้น และดำเนินการค้นคว้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวช่วยให้สามารถคลี่คลายปัญหาได้ โดยที่นักเรียนจะได้พบเจอข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบทเรียนในระหว่างการสืบค้น ทำให้นักเรียนจำเป็นจะต้องรู้จักการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง และการสังเคราะห์ความรู้อันจะนำมาสู่การสรุปเพื่อหาคำตอบที่นักเรียนสงสัย ถือเป็นการสร้างองค์ความรู้อย่างมีระบบ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับสุริยา พองเกิด (2560) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่า เป็นการสร้างให้นักเรียนต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปสู่การหาคำตอบ เพราะนักเรียนจะมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล จนสรุปองค์ความรู้ที่ได้แล้วนำมาเสนอผลงานด้วยความเข้าใจ เป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่คงทน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชัย เหล่าพิเดช (2556) ฤติรัตน์ แป้งหอม (2559) และ รัชณี เกษศิริ (2560) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเป็นฐานในวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเศรษฐศาสตร์เฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 22.95 คิดเป็นร้อยละ 76.50 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของนักเรียนเอง เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนสู่เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และร่วมกันระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการอภิปรายข้อมูลที่นักเรียนแต่ละคนได้ไปศึกษาทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนอย่างคงทน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ ศรีนรินทร์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชา สังคมศึกษา ส22101 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้ใช้การคิดวิเคราะห์ รู้จักสื่อสารและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง จนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

5.3 ผลการศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 13.85 คิดเป็นร้อยละ 69.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและเชื่อมโยงอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะได้พัฒนาการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจนเกิดเป็นความคล่องแคล่ว และเมื่อเจอสถานการณ์ที่ต้องการคำตอบ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงถึงหลักการ ความสัมพันธ์ และความสำคัญ ประกอบการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่มีความเหมาะสมได้ ผ่านการฝึกการคิดจำแนก การคิดเปรียบเทียบ และการคิดไตร่ตรอง จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้ผลการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ดังที่ ประกายมาศ ทองหมื่น (2554) ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่านของนักเรียน และน้องนาง ปรี่องาม (2554) ได้ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานกระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นในการศึกษา

ค้นคว้า เพื่อต้องการแก้ปัญหาจากโจทย์ปัญหาจนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหา สาเหตุ คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รายวิชาเคมี เรื่องกรด-เบส สูงกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม มีคะแนนเฉลี่ย 31.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.52

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ได้ ดังนั้น จึงควรดำเนินการจัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่องในสาระอื่น ๆ ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงระยะแรก ๆ ครูควรมีการอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมให้ชัดเจน และดำเนินไปอย่างช้า ๆ ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกิดความเข้าใจ

6.1.3 ครูผู้นำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของแต่ละกิจกรรมแต่อย่างละเอียด เพื่อสามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาด้านความรู้หรือทักษะอื่น ๆ

6.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบอื่นที่มี ความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

8. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนก จันทรา. (2557). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(1), 42-55.

กนกวรรณ ศรีนันทน์. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานรายวิชา สังคมศึกษา ส 22101 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

น้องนาง ปรี่องาม. (2554). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ประกายมาศ ทองหมื่น. (2554). การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ไพศาล สุวรรณน้อย. (2558). เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รัชณี เกษศิริ. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- รัตนา สุขศรี. (2551). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบหมวดหมู่ใบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี. (2560). หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี พุทธศักราช 2561. นครราชสีมา: โรงเรียนบ้านโคกกระเบื้องสามัคคี.
- ฤดีรัตน์ แบ่งหอม. (2559). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ปรากฏการณ์ทางภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยวลัยบุรี, ชลบุรี.
- วิโรจน์ สันติประภาพ. (2560). “เศรษฐกิจการเงินไทยท่ามกลางความท้าทายในยุค 4.0”. ในงานสัมมนา เรื่อง มองหอนาคตยุค 4.0. กรุงเทพฯ: สภาธุรกิจไทย-จีน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุริยา พองเกิด. (2560). สรุปความรู้การจัดการเรียนการสอนแบบ PBL. สืบค้นจาก <http://164.115.41.60/knowledge/?p=509>.
- อภิชัย เหล่าพิเดช. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง ปัญหาทางสังคมของไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและ
พัฒนาอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

The Development of Facebook Learning Activity Plan Using Problem-based Learning on
Design and Infographic Development of Students Studying in the Graduate Diploma
Program in Teacher Profession

Faculty of Educational, Vongchavalitkul University

ประภัสสร กองทอง*

อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

Prapassorn Kongtong*

Lecturer, Faculty of Education, Vongchavalitkul University*

Corresponding author E-mail: prapassornkongtong.nm13@gmail.com

(Received: September 9, 2020 ; Revised: September 14, 2020 ; Accepted: September 23, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ 2) เพื่อประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนในรายวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.35) และ 2) แบบประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่าความเที่ยงตรงอยู่ที่ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.34) และ 2) นักศึกษาที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.40)

คำสำคัญ: แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook, การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน,
ทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop the Facebook learning activity plan using problem-based learning, and 2) to evaluate the students' Infographic design skills. The respondents in this research were 30 students of Graduate Diploma Program in Teacher Profession, Faculty of Education at Vongchavalitkul University, chosen by cluster random sampling method. The instruments were

1) the facebook learning activity plan using problem-based learning with the highest level of suitability ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.35); and 2) the 5-rating assessment of infographic design skills with the validity of 1.00, and reliability of 0.87, respectively. The statistics used in this research were percentage, mean and standard deviation. The results revealed as follows: 1) the Facebook learning activity plan using problem-based learning was appropriate in highest level ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.34); and 2) the students who learned through Facebook learning activities using problem-based learning had Infographic design skills in high level ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.40).

Keywords: Learning activities through Facebook plan, Problem-based learning, Infographic design skills

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่อง (วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์, และ จรรยา คนใหญ่, 2563) และด้วยความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทที่สำคัญในฐานะการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ พัฒนาการศึกษาและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าการเรียนรู้ที่ไม่ใช้เทคโนโลยี เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และประหยัดเวลา ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์นั้น ผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เสาะแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ (ปณิตตา อินทรรักษา, 2562)

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นวิธีการถ่ายทอดเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ การใช้สื่อหลายๆ ประเภท ร่วมกับการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser และแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน เช่น Facebook, Twitter, Youtube, Zoom, Line, Google Classroom, Google meeting, Microsoft Team เป็นต้น (รัชดากร พลภักดี, 2563) จากการสำรวจพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนไทย ในปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ในบรรดาแอปพลิเคชันทั้งหมดที่กล่าวมา แอปพลิเคชันที่คนรุ่นใหม่ใช้ชีวิตประจำวันสูงสุดและยังคงเป็นสื่อสังคมออนไลน์ยอดนิยมที่ครองใจคนไทยมา 3 ปีซ้อน คือ Facebook, Twitter, Instagram (ร้อยละ 93.6) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2562)

ในการจัดการเรียนการสอนด้วย Facebook เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูง เนื่องจากสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้ทั้งในแบบประสานเวลาและแบบไม่ประสานเวลา นอกจากนี้ ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในรายวิชา การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา ที่มีต่อการใช้ Facebook ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.53) ในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนทำให้เกิดความใกล้ชิด รองลงมาคือ ทำให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน สามารถนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานผ่าน Facebook ไปใช้ในการปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยลดเวลาในการนำเสนอผลงาน ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ ได้อีกด้วย สอดคล้องกับ Wang, Woo, Quek, Yang, and Liu (2012) ได้ใช้ Group Facebook ในการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้ประกาศข่าวสารต่างๆ การแบ่งปันทรัพยากรร่วมกัน การจัดทำบทเรียนรายสัปดาห์ และการอภิปรายออนไลน์กับผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระบบการทำงานของ Facebook ที่สามารถดำเนินงานและทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนได้ง่าย

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผู้สอนและผู้เรียนจะได้รับประโยชน์จากการใช้งาน Facebook แต่ผู้สอนก็ต้องออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook ให้มีความน่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทวิธีการจัดการเรียนการสอนภายใต้กรอบแนวคิดศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หนึ่งในวิธีการจัดการเรียนการสอนนั้นคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้ปัญหาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการด้วยวิธีการต่างๆ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย โดยสร้างความรู้จากแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่อย่างมีความหมายต่อผู้เรียน (Borrows & Tambllyn, 1980; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามที่ Walton and Matthews (1989) ได้อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นแต่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในเรื่องข้อมูลข่าวสารในโลกปัจจุบัน ส่งเสริมการสะสมการเรียนรู้และการรักษาข้อมูลใหม่ไว้ได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตัดสินใจแบบองค์รวม หรือแบบสหวิชา นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ได้รับความรู้ใหม่จากการศึกษาค้นคว้าด้วยการวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เรียน รู้จักการตัดสินใจ การพัฒนาความคิดใหม่ๆ เพราะการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในภายในกลุ่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพที่เป็นตัวเอง มีความคิดริเริ่ม คิดเป็น มีความมั่นใจ กล้าที่จะเผชิญปัญหาและใช้หลักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รวมทั้งเป็นการฝึกฝนนิสัยการศึกษาค้นคว้า

ด้วยสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วย Facebook ในการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยตอบสนองการเรียนรู้บนความแตกต่างของผู้เรียน ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดีโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการเรียนของทุกคน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

2.2 เพื่อประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนในรายวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 5 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.3.1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และเนื้อหาการออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก

3.3.1.2 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก โดยสังเคราะห์มาจากแนวคิดของ Borrows and Tamblyn (1980), มั่นทรา ธรรมบุศย์ (2545) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	บทบาทอาจารย์	บทบาทนักศึกษา
ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา	- นำเสนอโจทย์ปัญหาเพื่อการออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก เรื่อง การป้องกันโควิด-19 ลงใน Facebook Group	- ศึกษาปัญหาที่พบและตอบปัญหาที่พบจากโจทย์ปัญหาลงใต้โพสต์ Facebook Group - ศึกษารูปแบบสื่อการเรียนการสอนแบบอินโฟกราฟิก
ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจปัญหา	- ตั้งประเด็นคำถามเพื่อนำไปสู่การหาสาเหตุของปัญหา - ยกตัวอย่างภาพอินโฟกราฟิก และสาธิตวิธีการออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิกด้วยแอปพลิเคชัน Canva ผ่าน Clip ที่โพสต์ลงใน Facebook Group	- ระดมสมองหาสาเหตุของปัญหา - ตั้งคำถามในประเด็นที่อยากรู้ - อธิบายสาเหตุของปัญหาลงใต้โพสต์ Facebook Group - ศึกษา Clip วิธีการออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิกด้วยแอปพลิเคชัน Canva
ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า	- จัดหาแหล่งข้อมูลเพื่อให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลรูปภาพ และสัญลักษณ์ โดยอยู่ในประเด็นของสาเหตุปัญหา เพื่อนำมาประกอบในการสร้างอินโฟกราฟิก แล้วโพสต์ลงใน Facebook Group	- ค้นหาค้นหาข้อมูล รูปภาพ และสัญลักษณ์จากแหล่งการเรียนรู้ จากโพสต์แหล่งข้อมูลใน Facebook Group

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	บทบาทอาจารย์	บทบาทนักศึกษา
ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน	- คอยสังเกตพฤติกรรมจากการโพสต์ข้อความ การส่งชิ้นงาน และคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาเกิดความไม่เข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรม - กำหนดระยะเวลาในการดูความคืบหน้าของการออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก - ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะการออกแบบอินโฟกราฟิกผ่านโพสต์ใน Facebook Group และ Inbox Facebook - ให้นักศึกษานำเสนออินโฟกราฟิกผ่าน Facebook Group และให้เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น - ประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก - สรุปและแจ้งผลการออกแบบอินโฟกราฟิกให้นักศึกษาทราบผ่าน Facebook Group	- นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ความรู้โดยการร่างอินโฟกราฟิกแบบลงในกระดาษ - นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดกับอาจารย์ได้ - ส่งตามระยะเวลาที่กำหนด - แก้ไขตามข้อเสนอแนะ - สร้างอินโฟกราฟิกด้วยแอปพลิเคชัน Canva - ให้นักศึกษานำเสนออินโฟกราฟิกผ่าน Facebook Group และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในชิ้นผลงานของเพื่อน

3.3.1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.35)

3.3.2 แบบประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก

3.3.2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3.2.2 นำประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อความ และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC (Index of Item-Objective Congruence) เพื่อทำการคัดเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยได้ค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระสำคัญของข้อมูลถูกต้อง เข้าใจง่าย 2) ขนาดและสีสันทองตัวอักษรอ่านง่าย 3) การจัดวางองค์ประกอบ 4) ความสอดคล้องของเนื้อหาภาพ สัญลักษณ์ 5) สีสันในการออกแบบ และ 6) ความคิดสร้างสรรค์

3.3.2.3 นำแบบประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกมาหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ผลจากการวิเคราะห์ได้แบบประเมินมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

3.4 การดำเนินการทดลองและจัดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีกระบวนการดังนี้

3.4.1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ผู้สอนทำข้อตกลงร่วมกับนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

3.4.2 ขั้นสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ได้แก่ 1) กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน

3.4.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้สอนสรุปกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน โดยใช้แบบประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก และบันทึกผลการประเมินไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลระดับความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.2 วิเคราะห์ทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกของนักศึกษานักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลระดับความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านวัดและประเมินผล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนานิโอฟกราฟิก สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1.1 เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยากเหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.67	0.47	มากที่สุด
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.73	0.28	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการเรียนรู้			
3.1 กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน	4.20	0.45	มาก
รวมเฉลี่ย	4.45	0.41	มาก
4. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้			
4.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
4.4 ผู้เรียนใช้งานง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.70	0.41	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1 เครื่องมือวัดผลสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.70	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.64	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบและพัฒนาอินโฟกราฟิก สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุล โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้าน วัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.28) 2) ด้านสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.41) 3) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.45) 4) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) และ 5) ด้าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.41)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) จุดประสงค์ การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ และ จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) และ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้ อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการวัดและประเมินผล โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) เกณฑ์ การประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) และ 2) เครื่องมือวัดผลสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) เหมาะสม กับวัย ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน และ 2) ผู้เรียนใช้งานง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) 3) สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ได้รับความสนใจของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55)

เมื่อพิจารณารายข้อ ในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) เนื้อหาสาระ การเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) 2) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และ 3) เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยากเหมาะสมกับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการจัดการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) กิจกรรม การเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และ 2) กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) 3) กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) และ 4) เวลาที่ใช้เหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.45)

4.2 ผลการประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. เนื้อหาสาระสำคัญของข้อมูลถูกต้อง เข้าใจง่าย	4.57	0.50	มากที่สุด
2. ขนาดและสีสันทของตัวอักษร อ่านง่าย	4.03	0.49	มาก
3. การจัดวางองค์ประกอบ	4.00	0.45	มาก
4. ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพ สัญลักษณ์	4.57	0.57	มากที่สุด
5. สีสันทในการออกแบบ	4.13	0.43	มาก
6. ความคิดสร้างสรรค์	4.00	0.64	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	0.40	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลจากการประเมินทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) เนื้อหาสาระสำคัญของข้อมูลถูกต้อง เข้าใจง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) 2) ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพ สัญลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.57) 3) สีสันทในการออกแบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.43) 4) ขนาดและสีสันทของตัวอักษร อ่านง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.49) 5) การจัดวางองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.45) และ 6) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.64) โดยปรากฏผลงานการออกแบบอินโฟกราฟิกดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผลงานการออกแบบอินโฟกราฟิกด้านโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.34) จากการดำเนินการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการออกแบบและพัฒนาด้วย ADDIE Model ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ (Analysis) คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหาคำอธิบายรายวิชา และศึกษาคำรา เอกสาร งานวิจัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Borrows and Tamblyn (1980), มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545), และ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) มาสังเคราะห์กระบวนการ จัดการเรียนการสอน สรุปได้ 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ (Design) โดยการนำเนื้อหาคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ใบความรู้ ใบงาน และเกณฑ์ให้คะแนน ในรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (มคอ.3) ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (Development) นำข้อมูลรายละเอียดที่ได้ออกแบบมาพัฒนาโดยนำสื่อการเรียนการสอน Upload ผ่าน Facebook ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแผนการจัดการเรียนรู้ (มคอ.3) จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้นี้ไปตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ซึ่งผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.64 แสดงว่า มคอ.3 มีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างทำกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาเนื้อหาบทเรียนผ่าน Facebook ได้ง่าย เนื่องจากผู้เรียนใช้ Facebook ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว และ Facebook เป็นเครื่องมือทางระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เน้นในเรื่องการติดต่อสื่อสารในรูปแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา สามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียได้ อีกทั้งยังสามารถส่งผลงานและแสดงความคิดเห็นในรูปแบบที่น่าสนใจ มีระบบการแจ้งเตือนตลอดเวลาที่มีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้เรียนไม่พลาดข่าวสารต่าง ๆ ในการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ ซึ่งช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และการจัดการเรียนการสอนผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถสืบจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายบนเว็บ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นไปสังเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน ตามรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนแบบผู้เรียนกับบทเรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับสื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อบทเรียน ที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาโดยเฉพาะ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น (สรภฤช มณีวรรณ, 2550) โดยมีการปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนแบบผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอน ได้ให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือสื่อสารผ่าน Inbox Facebook แบบประสานเวลา ส่วนการปฏิสัมพันธ์แบบไม่ประสานเวลาด้วย Webboard ที่ผู้เรียนสามารถฝากข้อความในกรณีที่ไม่ผู้เรียนและผู้สอนออนไลน์ผ่านทาง Facebook ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอุ่นใจเมื่อต้องการความช่วยเหลือ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่ท้อแท้ระหว่างการเรียนรู้ และผู้เรียนรู้สึกสามารถเข้าถึงผู้สอนได้มากขึ้น และอยากที่จะเรียนรู้และสืบค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ โจทิพย์ ณ สงขลา (2561) ได้อธิบายเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกช่องทางในการสื่อสารที่ผู้สอนหรือผู้เรียนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระและความรู้ไปถึงผู้คนจำนวนมากได้ด้วยตนเอง ยังอำนวยความสะดวกได้ตอบปฏิสัมพันธ์ได้ตามความประสงค์ของผู้ทำการถ่ายทอดสาระเนื้อหา มีการสื่อสารที่เป็นได้ทั้งสาระเนื้อหาหรือการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ มีลักษณะการรวมตัวเป็นชุมชน

การเรียนรู้หรือเครือข่ายทางสังคมนั่นเอง และ ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluation) หลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยในการประเมินผลในครั้งนี้ คือ การประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก ในรายวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ซึ่งจะอภิปรายผลในหัวข้อถัดไป

5.2 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การออกแบบอินโฟกราฟิก มีทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า 1) เนื้อหาสาระสำคัญของข้อมูลถูกต้อง เข้าใจง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) เนื่องจากผู้สอนและผู้เรียนได้ร่วมกันระดมสมองและอภิปรายเกี่ยวกับการกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจปัญหาให้ตรงกับโจทย์ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อหาข้อสรุปและตรวจสอบในการออกแบบเนื้อหาสาระสำคัญให้มีความถูกต้อง และย่อเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบของอินโฟกราฟิก ซึ่งเป็นสื่อที่ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้นำเสนอมาช่วยขยายความเข้าใจ (นันทน์ เรืองฤทธิ์, 2560) 2) ความสอดคล้องของเนื้อหากับภาพ สัญลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.57) เนื่องจากในขั้นตอนการสืบค้นข้อมูล ผู้สอนได้มีการจัดเตรียมแหล่งข้อมูลที่ตรงกับโจทย์ปัญหาที่ต้องแก้ไข การสาธิตออกแบบอินโฟกราฟิกให้ผู้เรียนได้ศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ตามแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ที่อธิบายบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ว่า ผู้สอนต้องอำนวยความสะดวก จัดหา ประสานงาน วัสดุ เอกสาร สื่อเทคโนโลยี ให้ผู้เรียน และต้องคอยให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจที่ดีเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาระหว่างทำกิจกรรม 3) สีสันทในการออกแบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.43) จากการประเมินผลงานอินโฟกราฟิกประเด็นนี้ พบว่า นักศึกษาบางส่วนยังไม่มีประสบการณ์ในงานออกแบบกราฟิก ทำให้การใช้สีเพื่อการออกแบบกราฟิกยังต้องแก้ไข เนื่องจากการใช้สีเยอะเกินไปจะทำให้ผู้อ่านอินโฟกราฟิกเกิดอาการตาข่าย พร่ามัว ขัดแย้ง สอดคล้องกับ เดวิด ดับเนอร์ (2558) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเลือกสีที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกว่า สีมีความเป็นเอกลักษณ์ เป็นภาษาที่ซับซ้อน และมีความสามารถในการเปลี่ยนความหมายของตัวเอง การเลือกสีในการออกแบบต้องคำนึงถึงความตัดกันและความกลมกลืนกันของสี และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อความชัดเจนในการพิมพ์ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างอารมณ์ของงานออกแบบได้โดยการใช้จิตวิทยาด้วยสี แต่นักออกแบบจะต้องมั่นใจว่าได้เลือกสีที่สื่อถึงข้อความได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงสิ่งที่นักออกแบบต้องการจะสื่อออกไป 4) ขนาดและสีสันทของตัวอักษร อ่านง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.49) จากการประเมินผลงานอินโฟกราฟิกประเด็นนี้ พบว่า นักศึกษาบางส่วนยังเลือกขนาดและสีสันทของตัวอักษรไม่สัมพันธ์กับสีพื้นหลัง เช่น พื้นหลังสีเข้มตัวอักษรก็สีเข้มด้วย จึงทำให้มองเห็นตัวอักษรไม่ชัดเจน อ่านยาก หรือสีที่สดเกินไปจะทำให้อ่านได้ไม่นาน ผู้อ่านจะเกิดอาการปวดตา 5) การจัดวางองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.45) จากการประเมินผลการจัดวางองค์ประกอบตามรูปแบบ Layout ของอินโฟกราฟิก พบว่า นักศึกษาเลือกรูปแบบ Layout ของอินโฟกราฟิกได้อย่างเหมาะสม แต่การจัดวางองค์ประกอบของนักศึกษาบางส่วนยังไม่สมดุลกับพื้นที่ที่ให้ในการออกแบบ โดยเดวิด ดับเนอร์ (2558) ได้อธิบายเกี่ยวกับพื้นที่ในการจัดองค์ประกอบไว้ว่า การเว้นพื้นที่ว่างสามารถสร้างความเครียดและความผ่อนคลายได้ ในบางครั้งเราอาจเปิดพื้นที่ว่างนั้นไว้เพื่อกระตุ้นให้เห็นความซับซ้อน เคลื่อนไหว และสัมผัสความรู้สึกที่ได้รับจากงานออกแบบ และ 6) ความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.64) จากการประเมินผลทักษะการออกแบบอินโฟกราฟิกในด้านความคิดสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

ความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเหตุผล และการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการด้วยวิธีการต่างๆ โดยสร้างความรู้จากแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่อย่างมีความหมายต่อผู้เรียนเป็นการส่งเสริมประสบการณ์จากการสังเคราะห์ความรู้ สรุปและประเมินคำตอบ เกิดการถ่ายทอดความคิดออกมา สอดคล้องกับแนวคิดของ Torrance (1995) ที่อธิบายเกี่ยวกับความหมายของความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่บุคคลไวต่อปัญหา ขอบกว้าง ช่องว่างในด้านความรู้ สิ่งที่ไม่คาดหมายไปหรือไม่ประสานกันและไวต่อการแยกแยะ ไวต่อการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา จนในที่สุดสามารถนำเอาผลที่ได้ไปแสดงให้เห็นปรากฏแก่ผู้อื่นได้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 จากผลการวิจัยจะเห็นว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลดีต่อทักษะการออกแบบนวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการนำเสนอสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา จะทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

6.1.2 ก่อนจะนำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน Facebook โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรระบุบทบาทหน้าที่ของตนเองและของผู้เรียนให้ชัดเจน และเหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษางานวิจัยที่นำสื่อสังคมออนไลน์รูปแบบอื่นๆ เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม หรือทักษะการออกแบบและพัฒนานวัตกรรม เป็นต้น

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2561). *การออกแบบการเรียนรู้แนวคิดจิตัล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์. (2558). การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอน รายวิชา การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(3), 82-88.
- ดับเนอร์, เดวิด. (2558). *เปลี่ยนจินตนาการสู่งานออกแบบ: ทฤษฎีพื้นฐาน หลักการออกแบบ และ workshop สำหรับงานกราฟิก*. [Graphic design school: The principles and practice of graphic design] (จุติพงศ์ ภูสุมาศ และ สุวิสา แซ่อึ้ง, ผู้แปล). นนทบุรี: โอเดซี พรเมียร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิตตา อินทรรักษา. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(4), 357-365.
- รัชตากร พลภักดี. (2563). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID 19. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 19(1), 1-5.
- มันพรา ธรรมบุศย์. (2545). การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL (Problem-based Learning). *วารสารวิชาการ*, 5(2), 11-17.
- น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2560). อินโฟกราฟิกกับการออกแบบสื่อการสอน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 15(2), 29-40.

- วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์, และ จรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-297.
- สรกฤษ มณีวรรณ. (2550). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนจากแบบปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้ต่างกันและผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขภูมิบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (2562). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2561. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาษาอังกฤษ

- Barrows, H.S. & Tamblyn, R.M. (1980). *Problem-based learning: an approach to medical education*. New York: Springer Publishing.
- Torrance, E. P. (1995). Insight about creativity: Question, reject, ridiculed, ignored. *Educational Psychology Review*, 7, 313-316.
- Walton, H.J. & Matthews, M.B. (1989). Essentials of problem-based learning. *Medical Education*, 23(6), 542-558. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2923.1989.tb01581.x>
- Wang, Q., Woo, L.H., Quek, C.L., Yang, Y., & Liu, M. (2012). Using the facebook group as learning management system: An exploratory study. *British Journal of Educational Technology*, 43(3), 428-438. doi: 10.1111/j.1467-8535.2011.01995.x

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน
Good Governance Management of School Administrators under Chaiyaphum
Primary Educational Service Area Office 3 as Perceived by Teachers

ปาไลดา ธนะกุลภาคิน* จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์** และ วรสิทธิ์ รัตนวราหะ***

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล***

Palida Thanakunphakhin* Chamroenrat Chitchirachan** and Worasit Rattanavaraha***

Graduate Student of Master Degree Program in Education Administration, Vongchavalitkul University*

Associate Professor DR., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Lecturer DR., Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Corresponding author E-mail: jibpalida@pudsa.ac.th

(Received: October 6, 2019; Revised: November 27, 2019; Accepted: January 1, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน โดยจำแนกข้อมูลพื้นฐานของครูประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 308 คน สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 แห่ง โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างใช้ t-test, F-test และพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การเปรียบเทียบวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านหลักประสิทธิผล รองลงมาคือด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักการรับผิดชอบต่อส่วนรวม ลำดับที่มีค่าเฉลี่ยมากลำดับสุดท้ายคือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ และ 2) ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีการรับรู้สภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purposes of this research were to 1) determine the level of good governance management of school administrators under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 as perceived by teachers; and 2) compare good governance management of school administrators under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 as perceived by teachers in relation to their educational qualifications, experiences and sizes of school. The samples were 308 teachers from 127 schools. The instrument used in collecting data was a set of five-rating-scale questionnaire on good governance management with the validity between 0.60 to 1.00, and the reliability of 0.95. The statistics employed to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. Comparison of teachers' perception was verified by t-test, F-test. Differences of means were compared by Scheffé's method.

The findings were as follows: 1) the teachers' perception on good governance management of school administrators under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level. The aspect with highest level was the Effectiveness, followed by the Efficiency, and Responsibility. Decentralization had the lowest level; and 2) the teachers with different educational qualifications perceived that good governance management of school administrators was not different but the overall of the perception of teachers in terms of experiences and sizes of schools was different at a statistically significant level of 0.05.

Keywords: Good Governance

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่ยังคงความรุนแรง ดูเหมือนว่าการศึกษาของประเทศไทยยังคงมีปัญหาที่แทบจะหมดทางแก้ไข และยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะตกต่ำลงเรื่อย ๆ เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดจากการสอบ (Ordinary National Educational Test : O-NET) มีตัวเลขการสอบเกือบในทุกกลุ่มวิชาและทุกระดับชั้นมีคะแนนไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็ม ในด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ก็เห็นได้จากพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นความไร้ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และทักษะอื่น ๆ ในการดำรงชีวิตที่สะท้อนให้เห็นทางสื่อมวลชน แม้จะเป็นส่วนน้อยแต่ก็พอมองให้เห็นคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี สำหรับด้านโครงสร้างการบริหารก็ยิ่งจะเห็นว่าปัญหาแทบจะไม่มีทางแก้ไขทีเดียวไม่ว่าจะเป็นความไม่สมดุลและสอดคล้องเชื่อมโยงกันของโครงสร้างองค์กรหลักในส่วนกลาง ความไม่สอดคล้องกับระบบบริหารของประเทศ ของระบบบริหารของเขตพื้นที่การศึกษา สภาพเหล่านี้ทำให้การบริหารการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและนำไปสู่ปัญหาการขาดคุณภาพการศึกษานั้นเอง (จักรพรรดิ วัฒนา, 2556)

การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและ เป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ทบทวนและวิเคราะห์ หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของสถาบันต่างๆ ในระดับสากลร่วมกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย พบว่า

มี 10 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ เหมาะสม สำหรับนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การ
ภาครัฐ และเพื่อให้มีความง่ายต่อความเข้าใจ สะดวกต่อการจดจำและการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีความเหมาะสมและ สอดคล้อง
กับสภาพบริบทของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยหลักประสิทธิผลหลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนองหลักการรับผิดชอบต่อ
หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมหลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรมหลักความเสมอภาคและหลักมุ่งเน้นสันติ
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ให้บริการมุ่งหมาย
ในการบริหารที่มีความคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ รวมทั้งเป็นผู้มี
อำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งต้องยึดหลักคุณธรรมหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ร่วมงาน
เชื่อถือและยอมรับจากการที่รัฐกำหนดให้มีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการมีการปรับเปลี่ยนภารกิจวิธีการ
บริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพจะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ทั้งภาครัฐภาคธุรกิจ
เอกชนและประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเพื่อให้เกิดการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและสร้างความพึงพอใจ
ให้กับประชาชนการบริหารงานมีประสิทธิภาพมีความเป็นธรรมโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงาน
ขวัญกำลังใจของผู้ร่วมงานทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้อง
จัดระบบบริหารงานบริหารของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ
หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ,
2556)

ทั้งนี้การที่จะนำนโยบายการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษานั้นหากครูผู้สอนมี
ส่วนร่วมรับรู้ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมหรือ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันคุณภาพการศึกษาก็พัฒนาขึ้นในที่สุดดังนั้นผู้วิจัย
ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 จึงสนใจที่จะศึกษาการ
รับรู้ของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 3 สำหรับใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
วางแผนพัฒนาและปรับปรุงการประยุกต์ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในสถานศึกษา โดยเฉพาะหลักการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดีมีความรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง
มีความสุขต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน โดยจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของครู ประกอบด้วย
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 ปีการศึกษา 2561 จำนวนสถานศึกษา 192 แห่ง โดยมีครูผู้สอนจำนวน 2,057 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547) แล้วกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกนที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2555) ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา จำนวน 127 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนจำนวน 322 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอน ประกอบด้วย

3.2.1.1 วุฒิการศึกษา

3.2.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.2.1.3 ขนาดสถานศึกษา

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้ดังนี้

3.2.2.1 ด้านหลักประสิทธิผล

3.2.2.2 ด้านหลักประสิทธิภาพ

3.2.2.3 ด้านหลักการตอบสนอง

3.2.2.4 ด้านหลักการรับผิดชอบ

3.2.2.5 ด้านหลักความโปร่งใส

3.2.2.6 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

3.2.2.7 ด้านหลักการกระจายอำนาจ

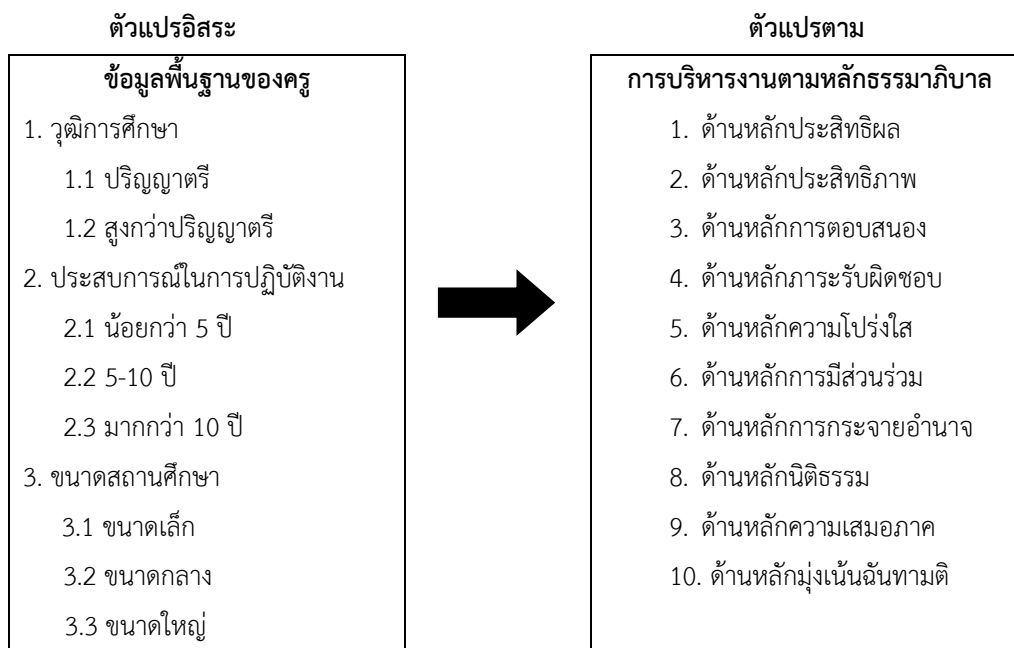
3.2.2.8 ด้านหลักนิติธรรม

3.2.2.9 ด้านหลักความเสมอภาค

3.2.2.10 ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2555 โดยมีหลักการพื้นฐานสำคัญ 10 ประการ ดังนี้ 1) หลักประสิทธิผล 2) หลักประสิทธิภาพ 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) และได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาผู้วิจัยจึงนำมาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนประกอบด้วยวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

3.5 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.5.1 ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงเอกสาร ตำรา วิทยุ ตลอดจนงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 ศึกษาข้อมูล หลักการ วิทยุ เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงวิธีสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.5.2.1 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตตัวแปรที่กำหนด ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.5.2.2 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และขอข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมให้ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Object Congruence Index: IOC) ได้ค่า 0.60-1.00

3.5.2.4 นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.6.1 ผู้วิจัยประสานงานขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในสังกัดเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.6.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ออกไปขอความอนุเคราะห์จากครูในสถานศึกษาในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองแจกไปจำนวนทั้งหมด 322 ฉบับ และได้รับคืนมาที่เป็นแบบสอบถามถูกต้องสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 95.65 ของแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 308 ฉบับ

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.7.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกชั้น และทุกตอน

3.7.2 แยกประเภทข้อมูลตามขนาดสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.7.3 นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าต่างๆ ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.7.3.1 ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.7.3.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การแปลผลข้อมูลกำหนดค่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามการรับรู้ของครูผู้สอน โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2547)

3.7.3.3 ทดสอบการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยใช้ t-test ในกรณีที่ตัวแปร มี 2 กลุ่ม และ F-test โดยใช้การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé' Method) ในกรณีที่ตัวแปร มี 3 กลุ่มขึ้นไป

3.7.3.4 ข้อมูลตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นความถี่

4. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1 การรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.26) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.34) และด้านหลักภาระรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.42)

4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วยวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

4.2.1 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีการรับรู้สภาพการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการกระจายอำนาจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการตอบสนองด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความเสมอภาค และด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการกระจายอำนาจด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความเสมอภาค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5. สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

5.1 การรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักประสิทธิผล และด้านหลักภาระรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักธรรมาภิบาล เข้ามามีส่วนในการบริหารงานในทุกงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยมีหลักการบริหารจัดการ คือ การนำหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ งานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณศรี อ้ายมาศน้อย (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยพพร ชูหนู (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้ของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชา ศรีหาญนันทน์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

5.2.1 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาดำเนินหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้กับครูมีการประพฤติปฏิบัติตนอุทิศเวลาให้กับส่วนรวมเป็นแบบอย่างที่ดี มีการพัฒนานตนเองอยู่เสมอ ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้กับครู ในโรงเรียนมีแนวทางในการหาข้อตกลงด้วยกระบวนการจากข้อคิดเห็นของครูอันนำมาซึ่งการรับรู้ของครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิการศึกษา มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาลำพิ่ง ธีรบุญ (เพ็ญภู) (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จำแนกตามบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณศรี อ้ายมาศน้อย (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

5.2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารการศึกษานั้นว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในการเป็นผู้บริหารมาบริหารงานจะทำให้การบริหารของสถานศึกษาจะดำเนินไปด้วยดี มีความเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารต้องใช้เทคนิคหรือหลักการบริหารต่างๆ ตลอดจนความรู้ความสามารถความชำนาญที่มีอยู่ ทำให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ อีกประการหนึ่งประสบการณ์ ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำ ผู้ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย เป็นตัวแทนองค์กร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ในการสร้างหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน และแสดงออกในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลด้วยตนเอง เพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้รับอันนำมาซึ่งการรับรู้ของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีการรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณา เหลืองทวีผล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกวี เจ๊ะหมัด (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน

5.2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดใดก็ตาม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานภายใต้นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ ส่งผลให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันนำมาซึ่งการรับรู้ของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเหรียญทอง มีชัย, สุเทพ ทองประดิษฐ์ และมนตรี อนันตรักษ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนมผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ บำรุงวงศ์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีสังกัดขนาดโรงเรียนต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ด้านหลักประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้

6.1.2 ด้านหลักประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

6.1.3 ด้านหลักการตอบสนอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีช่องทางในการเรียนรู้ความต้องการของครู

6.1.4 ด้านหลักการรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก

6.1.5 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา

6.1.6 ด้านหลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

6.1.7 ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดขั้นตอนที่เกี่ยวกับ ผลกระทบของครูถือปฏิบัติ โดยการเสมอภาคกัน

6.1.8 ด้านหลักความเสมอภาค ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6.1.9 ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในสถานศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

6.2.2 ควรศึกษากิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

6.2.3 ควรศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กวี เจ๊ะหมัด. (2555). *พฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราช (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- จักรพรรดิ วัฒนา. (2556). *หลักวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- ชยุตพร ชูหนู. (2556). *การรับรู้ของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร (การค้นคว้าอิสระการศึกษา มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ณรงค์ บำรุงวงศ์ และจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2558). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.วารสารวารสารบริหารการศึกษา บัณฑิต, 15(3), 105-115.*
- ทักษิณา เหลืองทวีผล. (2551). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประชา ศรีหาบุญตัน. (2556). *การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พระมหาลำพิ่ง ธีรบุญ (เพ็ญภู). (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัด นครสวรรค์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2555). *เอกสารประกอบการบรรยายสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กร การวัดตามหลักธรรมาภิบาล ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance rating)*. กรุงเทพฯ: พรีเมียร์ โพร.
- เหรียญทอง มีชัย, สุเทพ ทองประดิษฐ์ และมนตรี อนันต์รักษ์. (2557). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(2), 113-120.*
- อรุณศรี อ้ายมาคน้อย. (2555). *การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. วารสารการศึกษาและการพัฒนา, 8(2), 85-97.*

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ เปิดรับบทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความวิจารณ์หนังสือ ที่เขียนเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาอังกฤษที่ไม่ถูกต้องหลักภาษา อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และส่งคืนเพื่อแก้ไขต่อไปบทความที่ส่งเข้ามาต้องอยู่ในเป้าประสงค์และขอบเขตของวารสาร (Focus and Scope) ซึ่งเป็นด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (ดูที่เกี่ยวกับวารสาร)

บทความงานวิจัย หรือบทความวิชาการ ควรมีความยาวไม่เกิน 15 หน้า รวมถึงข้อมูลอ้างอิง ตารางกราฟ แผนภูมิ และตัวเลขต่างๆ หากบางบทความมีเนื้อหาที่ยาวเกิน 15 หน้า กองบรรณาธิการจะพิจารณาเป็นกรณีไป

การเตรียมบทนิพนธ์ต้นฉบับ

การเตรียมบทนิพนธ์ต้นฉบับสามารถจัดเตรียมได้ดังนี้

1) บทความวิจัย

ผู้นิพนธ์สามารถเตรียมบทความได้ดังนี้ :

ชื่อเรื่อง ต้องมีความกระชับ ชัดเจน

บทคัดย่อ ภายใน 450 คำ บทคัดย่อจะต้องมีข้อมูลเพียงพอสำหรับผู้อ่าน และจัดแนวชิดซ้ายตั้งแต่บทคัดย่อจนถึงรายการอ้างอิง

คำสำคัญ ไม่เกิน 5 คำ ใช้เป็นคำจัดทำดัชนีคำค้น

ตัวบทความประกอบด้วย

1. **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา** เป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นของบทความและบทความความรู้ที่มีอยู่และความสำคัญของปัญหา

2. **วัตถุประสงค์/คำถามการวิจัย** เป็นการระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย และ/หรือระบุคำถามการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยประเมินว่าต้องทำงานวิจัยอย่างไรและในทิศทางใด จึงจะนำไปสู่คำตอบของคำถามนั้น ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจเริ่มตั้งคำถามด้วยวลีคำถาม เช่น อะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไร กับใคร

3. **วิธีดำเนินการวิจัย** เป็นการระบุการดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิจัย หรือเพื่อตอบคำถามวิจัย มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือวิจัยและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนนี้ต้องอธิบายกระบวนการวิจัยที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถทำซ้ำได้

4. **ผลการวิจัย** เป็นการให้ข้อสรุปของการค้นพบที่สำคัญ ไม่ควรยาวและซ้ำ แต่ควรแสดงสาระสำคัญของการศึกษาที่กล่าวถึงก่อนหน้า

5. **สรุปและอภิปรายผล** เป็นการอธิบายและตีความผลการค้นพบ เปรียบเทียบกับบริบทอื่น หรือบริบทที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกัน

6. **ข้อเสนอแนะ** เป็นการแนะนำ การนำผลการวิจัยไปใช้ และทิศทางในอนาคตสำหรับการวิจัยเพิ่มเติม

7. **กิตติกรรมประกาศ** เป็นการกล่าวขอบคุณหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือ ที่ทำให้ผลงานดำเนินไปได้ หรือประสบความสำเร็จ (ส่วนนี้จะไม่มีหรือไม่ก็ได้)

8. **รายการอ้างอิง** ใช้ รูปแบบ APA, 6th edition ดูรูปแบบที่ให้ใน template

หมายเหตุ*

การอ้างอิงในบทความ (Intext Citation) จะมี 2 ลักษณะ คือ 1) การอ้างอิงหน้าข้อความ และ 2) การอ้างอิงท้ายข้อความ ให้จัดเตรียมโดยผสมผสานการอ้างอิงแบบ APA 6th edition ดูรูปแบบได้ที่ template บทความวิจัย จากหน้าเว็บไซต์ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/index>

2) บทความวิชาการ

ผู้นิพนธ์สามารถเตรียมบทความได้ ดังนี้:

ชื่อเรื่อง ต้องมีความกระชับ ชัดเจน

บทคัดย่อ ภายใน 450 คำ บทคัดย่อจะต้องมีข้อมูลเพียงพอสำหรับผู้อ่านและจัดแนวชิดซ้ายตั้งแต่บทคัดย่อจนถึงรายการอ้างอิง

คำสำคัญ ไม่เกิน 5 คำ ใช้จัดทำดัชนีคำค้น

โครงสร้างของบทความวิชาการ มีดังนี้

บทนำ ไม่มีการกำหนดหัวข้อรองที่ตายตัว ผู้นิพนธ์อาจพิจารณาให้ประกอบไปด้วย

1. เหตุผลของการศึกษา
2. วัตถุประสงค์
3. ขอบเขตของการศึกษา
4. นิยามศัพท์

เนื้อหา สำหรับเนื้อหาไม่มีการกำหนดหัวข้อรองที่ตายตัว ให้ขึ้นอยู่กับผู้นิพนธ์บทความ

บทสรุป

รายการอ้างอิง ใช้ รูปแบบ APA, 6th edition ดูรูปแบบที่ให้ใน template

หมายเหตุ*

การอ้างอิงในบทความ (Intext Citation) จะมี 2 ลักษณะ คือ 1) การอ้างอิงหน้าข้อความ และ 2) การอ้างอิงท้ายข้อความ ให้จัดเตรียมโดยผสมผสานการอ้างอิงแบบ APA 6th edition ดูรูปแบบที่ template บทความวิชาการ
หน้าเว็บไซต์ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/index>

3) บทวิจารณ์หนังสือ

ผู้นิพนธ์สามารถเตรียมบทความตามโครงสร้าง ดังนี้

1. รายละเอียดหนังสือที่วิจารณ์ ประกอบด้วย

- ชื่อหนังสือ
- ผู้เขียน
- สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์
- แสดงลักษณะปก จำนวนหน้า และเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN)

2. บทสรุปของเนื้อหาที่วิจารณ์

สรุปสาระสำคัญของหนังสือที่วิจารณ์ให้ชัดเจน ส่วนนี้อาจรวมถึงความน่าเชื่อถือ / อิทธิพลทางความคิดของผู้เขียนในสาขานั้น (ถ้ามี) วัตถุประสงค์หลักของหนังสือ กลุ่มเป้าหมาย และประเด็นหลักของหนังสือ

3. การประเมินหนังสือ

เป็นส่วนสำคัญที่สุดของบทวิจารณ์ บทบาทของผู้นิพนธ์ คือการวิจารณ์และถกเถียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ เพื่อแสดงมุมมองของผู้อ่าน

รายการตรวจสอบการนำส่งบทความ

- ผู้พิมพ์บทความจะต้องตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังนี้
1. บทความต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างส่งไปเพื่อรับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่น
 2. ไฟล์บทความที่ส่งต้องอยู่ในรูปแบบไฟล์เอกสาร Microsoft Word เท่านั้น
 3. หากรายการอ้างอิงมี URL ต้องสามารถเข้าถึงได้
 4. กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเป็นแบบระยะพิมพ์เดียว ใช้ตัวอักษรและขนาดตามที่ระบุใน template ของบทความ
 5. รายการบรรณานุกรมให้เป็นไปตามที่กำหนดใน template ของบทความ หรือ การเตรียมบทความต้นฉบับ
 6. บทความมีความยาว 450 คำ กำหนดคำหลักไม่เกิน 5 คำ ด้วยสิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ เป็นวารสารที่ใช้การพิจารณาแบบ double blind ชื่อผู้พิมพ์ต้องไม่ปรากฏในบทความ
 7. ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในบทความ ก่อนที่จะส่งในระบบ

ค่าพิจารณาบทความ

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ ประกาศจัดเก็บค่าพิจารณาบทความในอัตรา 3,000 บาท ต่อ 1 บทความ
ขอให้ผู้พิมพ์ดำเนินการชำระค่าพิจารณาบทความโดยโอนเงินผ่าน ธนาคารกรุงไทย สาขานนทบุรี สาขาถนนมิตรภาพ ชื่อบัญชีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เลขที่บัญชี 306-1-60114-7

บทความและข้อความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้พิมพ์
กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป และไม่มีข้อผูกพันต่อกันด้วยประการใดๆ ทั้งสิ้น

แบบรับรองบทความวิจัย (วิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์)

เพื่อเสนอพิจารณาลงตีพิมพ์ใน สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

เรียน บรรณาธิการ สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์

ข้าพเจ้า ☐ ศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ ดร. ☐ อาจารย์

ชื่อ-สกุล

ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ (ที่ติดต่อได้)

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน โทรศัพท์มือถือ

โทรสาร e-mail address

ขอรับรองว่าได้ตรวจสอบบทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง :

ชื่อผลงาน (ภาษาไทย)

.....

ชื่อผลงาน (ภาษาอังกฤษ)

.....

ชื่อ-สกุล นักศึกษา

สาขาวิชา มหาวิทยาลัย

ว่าถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งบทความนี้ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่
อยู่ระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น

ลงชื่อ

ลายมือชื่อ

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

วันที่.....เดือนพ.ศ.

แบบรับรองการพิจารณาผลงานวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์ใน

สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

เรียน บรรณาธิการ สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์

ตามที่ข้าพเจ้า ☐ ศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ ดร. ☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษาระดับสาขาวิชา
หลักสูตร มหาวิทยาลัย
☐ อื่น ๆ ระบุ

มีความประสงค์ขอส่งผลงานวิชาการ เรื่อง :

ชื่อผลงาน (ภาษาไทย)

.....

ชื่อผลงาน (ภาษาอังกฤษ)

.....

ประเภทของผลงานวิชาการ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลงานนี้ ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว
☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ที่เกี่ยวข้องในผลงาน

มาเพื่อขอให้พิจารณาลงตีพิมพ์ใน สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่า บทความที่ส่งมา
เผยแพร่เป็นบทความใหม่ โดยไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร รายงาน หรือสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน และ
ไม่อยู่ระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น

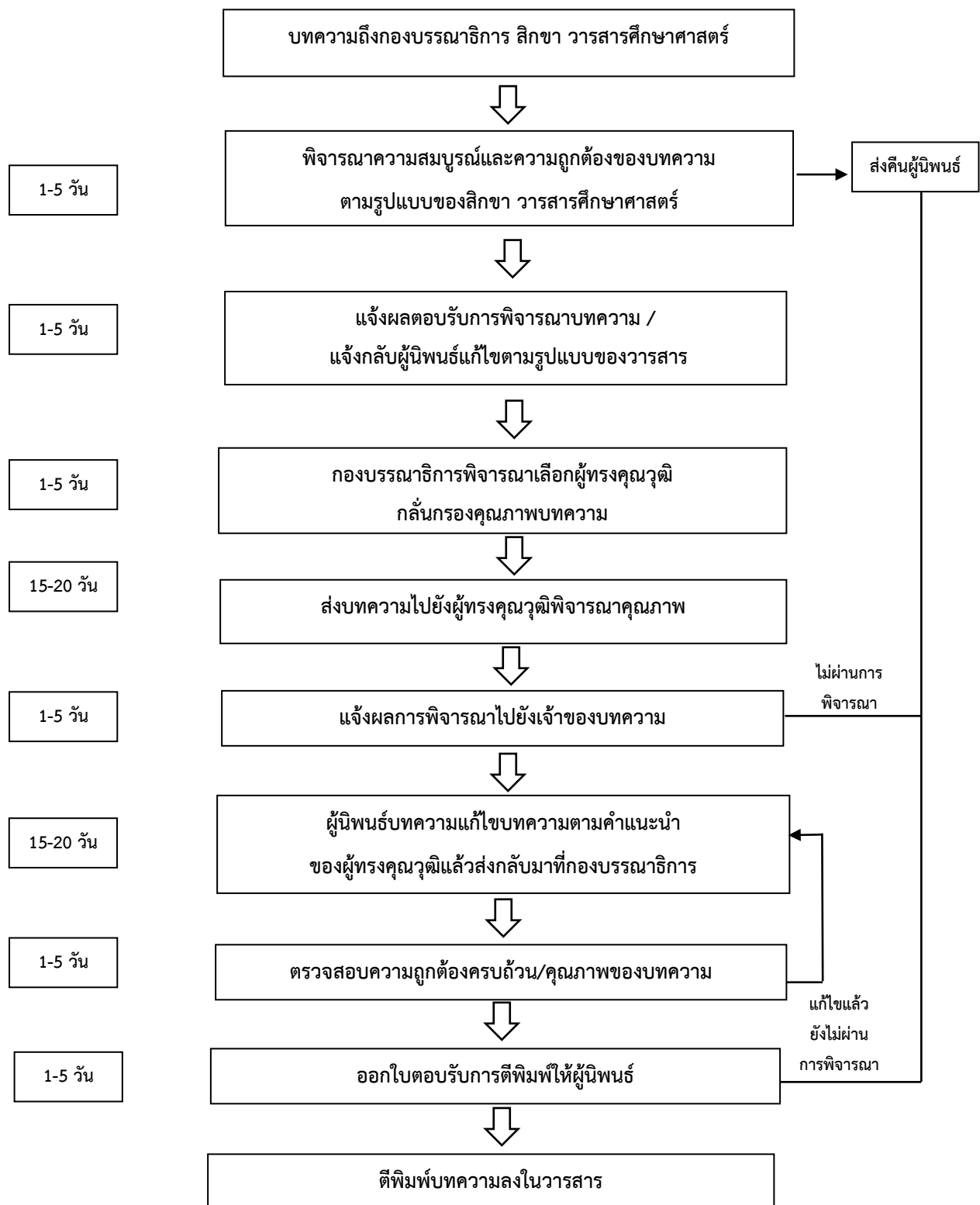
ลงชื่อ

(.....)

ลายมือชื่อเจ้าของบทความ

วันที่.....เดือนพ.ศ.

ขั้นตอนการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

SIKKHA JOURNAL OF EDUCATION